

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1534 Budapest, Pf. 958
Telefon: (06-1) 472-8865
KRID: 213396918
Ügyszám: VJ/34/2022.
Iktatószám: VJ/34-121/2022.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dudás Hargita Zavadnyik Ügyvédi Iroda (1036 Budapest, Lajos u. 66., cégkapu azonosító: 19226680) által képviselt **CUP Revolution Szolgáltató Kft. (1037 Budapest, Törökkő u. 3.)** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta a következő

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a CUP Revolution Szolgáltató Kft. repohár rendszerére vonatkozó, 2021. augusztus 5-től 2023. júniusig folytatott, környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó („újrahasználható/újrahasznosítható”, „hulladék csökkentés” és „fenntarthatóság/körforgás /környezetbarát működés” kategóriákba sorolható) állításokat¹ tartalmazó kommunikációjával² megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontjában foglaltakat, ezáltal megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Az eljáró versenytanács a fenti jogsértés miatt figyelmezteti az eljárás alá vont vállalkozást és arra kötelezi, hogy a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, megfelelési programot és kezdje meg működtetését.

Az eljáró versenytanács az általános megfelelési intézkedéseken túl (a megfelelési intézkedéseken, programon belül) azt is előírja a fenti magatartáshoz kapcsolódva, hogy az eljárás alá vont a jelen határozat átvételét követő 90 napon belül

- vizsgálja felül az általa (aktuálisan) alkalmazott összes kommunikációs eszközt a környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokra tekintettel a jelen határozatban ismertetett alapelvek alapján, valamint
- alakítson ki olyan programot³, amelynek keretében – a környezettudatos, tájékozott fogyasztói döntések támogatása és az érintett piac, azon belül saját termékei transzparenciájának elősegítése érdekében – aktívan támogatja, illetve szükség szerint kezdeményezi a fogyasztók

¹ Más megnevezéssel: zöld vagy környezetre ható állítások.

² Lásd a jelen határozat IV.2. és V. pontja szerinti állításokat.

³ Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatában, a VJ/34-110/2022. számú iratban részletesen ismertetett megfelelési törekvések (a kötelezettségvállalás nyilatkozat szerinti 1. és 3. vállalások) megvalósítása a program (azaz az előírt kötelezettség) megfelelő végrehajtását jelentheti, azonban a program (mint a jelen határozatban előírt kötelezettség) másként (az alapvető megfontolásokat nem érintő kisebb módosításokkal, eltérésekkel) is megvalósítható a leírt elvek mentén. Lásd a jelen határozat IX. pontját is.

rephár rendszerekkel kapcsolatos, előzetes (szükségszerű, a szokásosnál nagyobb fogyasztói tájékozódási kötelezettséggel nem járó) tájékoztatását, a tájékoztatások fejlesztését, ideértve az értékesítési helyzetben, vásárláskor történő tájékoztatásokat, valamint az ezeket megelőző kommunikációt.

Az eljáró versenytanács továbbá arra kötelezi az eljárás alá vontat, hogy a jelen határozat kézhezvételétől számított 120 napon belül (hitelesen, részletesen dokumentálva) igazolja megfelelési programjának működését, a fentiek megvalósítását, illetve megkezdését.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[1] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti az Fttv. 8. §-a alapján értékelt magatartás tekintetében.

A végzés ellen a közlésétől számított nyolc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[2] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

I N D O K O L Á S

I.

A versenyfelügyeleti eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal 2022. szeptember 30-án versenyfelügyeleti eljárást indított, ugyanis azt észlelte, hogy a CUP Revolution Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: eljárás alá vont vállalkozás vagy CUP Revolution) 2019. július 22-től a partnerein keresztül, jellemzően nagy látogatottságú fesztiválokon, sportrendezvényeken és vendéglátóhelyeken repohár-rendszernek nevezett üzleti modellt alkalmaz, amelynek lényegi jellemzője, hogy a fogyasztó csak visszaváltható műanyag pohárban (a továbbiakban: repohárban) vásárolhat italt, a repohár árát is megfizetve; ugyanakkor a repohár visszaszolgáltatása esetén a fogyasztó nem kapja vissza annak árát, hanem ún. tokenet kap cserébe, amely token pénzre történő visszaváltása elenyésző számú vendéglátóipari egységre

^[1] http://www.gvh.hu//data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

^[2] http://www.gvh.hu//data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

korlátozódik, a repohárra történő visszaváltást lehetővé tevő token felhasználása pedig meghatározott időintervallumban és mennyiségben lehetséges.

2. Az eljárás alá vont vállalkozás a fenti kereskedelmi gyakorlatával valószínűsíthetően agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytat, amellyel az Fttv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat - figyelemmel annak helyére, időzítésére, jellegére - a fogyasztó felé történő pszichés nyomásgyakorlással és a fogyasztóval szembeni hatalmi helyzet kihasználása révén valószínűsíthetően jelentősen korlátozza a fogyasztónak az áruval kapcsolatos választási vagy magatartási szabadságát, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
3. A Gazdasági Versenyhivatal továbbá észlelte, hogy az eljárás alá vont vállalkozás elsősorban a honlapján az általa gyártott és forgalmazott cserélhető és mosható pohárral, valamint az általa üzemeltetett repohár-rendszerrel, továbbá a repohár-rendszer elnevezés használatával kapcsolatban környezetre ható állításokat alkalmaz (pl. „A visszaváltható és mosható poharak használatával akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése.”), ugyanakkor valószínűsíthetően ezek nem kellően megalapozottak és a repoharakkal kapcsolatos környezeti előnyök igazolására az eljárás alá vont vállalkozás valószínűsíthetően nem rendelkezik megfelelő bizonyítékkal. Ezen magatartással az eljárás alá vont az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
4. A vizsgálat a VJ/34-94/2022. számú vizsgálati jelentést 2023. október 12-én terjesztette a Versenytanács elé, ezzel az eljárás a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 47. § (2) bekezdése alapján versenytanácsai szakaszba került.

II.

Az eljárás alá vont

5. A CUP Revolution 2019. július 22-én lett bejegyezve, fő tevékenysége egyéb személyi használatú, háztartási cikk kölcsönzése.⁴ Az eljárás alá vont ellen korábban nem folyt versenyfelügyeleti eljárás.
6. Az eljárás alá vont nettó értékesítési árbevétele a 2022. évi beszámolója szerint 846.180.000 Ft volt. A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKVtv.) rendelkezései alapján az eljárás alá vont KKV-nak minősül a vizsgálati jelentés III.2. pontjában ismertetett adatok alapján.
7. A vizsgálati jelentés III.1. pontja részletesen ismerteti az eljárás alá vont bevételeit, illetve azok megoszlását a vizsgált időszakra nézve. Az eljáró versenytanács kiemelőnek tartja, hogy a legnagyobb bevételi források [ÜZLETI TITOK]⁵ díja [ÜZLETI TITOK].
8. A CUP Revolution által értékesített repoharak száma és az abból származó árbevétel 2019-től kezdődően az alábbiak szerint alakult:⁶

Darabszám	5cl	25cl	30cl	40cl	50cl
2019	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2020	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2021	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

⁴ VJ/34-74/2022.

⁵ VJ/34-26/2022. 21-22. pont. VJ/34-66/2022. 5. pont

⁶ VJ/34-19/2022. 10. pont, 1. számú melléklet 7. munkalap

2022	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Árbevétel Ft	5cl	25cl	30cl	40cl	50cl
2019	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2020	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2021	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2022	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

III.

Az érintett piac

III.1. Az eljárás alá vont szolgáltatása és más repoharak

9. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett szolgáltatás az eljárás alá vont repohár rendszere, amelyet a vállalkozás a partnerein keresztül nyújt a fogyasztók kiszolgálásához. A partnerek a termék közvetítőinek tekintendők, a rendszert és így szükségszerűen annak tájékoztatási gyakorlatát az eljárás alá vont határozza meg.
10. Az eljárás alá vont a piaccal kapcsolatban a következőket adta elő.⁷ Az EU 2019/904 irányelv⁸ alapján 2021. július 3-tól az Európai Unió tagállamaiban nem lehet forgalomba hozni egyszer használatos műanyag táányérokot, evőeszközöket, szívószálakat, lufitartó pálcákat és vattapálcákat. Ugyanez az intézkedés vonatkozik a habosított polisztirolból készült csészékre, étel- és italtartókra, valamint minden oxo-degradációs műanyagból készült termékre.⁹ Az egyszer használatos műanyag termékek azok, amelyek teljes egészben vagy részben műanyagból készülnek, és amelyeket jellemzően csak egyszer vagy rövid ideig használnak, mielőtt kidobják őket. Az új jogszabályok értelmében tilos bizonyos kidobható műanyag termékeket használni, amelyeknek vannak alternatívái. Ezenkívül bizonyos termékek használatának csökkentésére különleges intézkedéseket is bevezettek.¹⁰
11. Az EU 2019/904 irányelvet ülteti át az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet, amely 2021. július 1-jétől megtiltotta a forgalomba hozatalát az expandált polisztirolból készült italtartó pohárnak, illetve az e körbe nem tartozó italtartó pohárnak, azaz az olyan műanyagból készült egyszer használatos pohárnak, amely a fogyasztás helyén történő megtöltésre szolgál, ideértve a természetes személy személyes szükségletének kielégítésére szolgáló műanyag poharat is.¹¹
12. A már 2019 közepétől előrelátható szabályozásra az érintett vállalkozások többféleképpen készülhettek fel, így a jelentős hulladékkal járó egyszer használatos papír- vagy lebomló poharak, esetleg üvegpoharak használatával. Ez utóbbiak alkalmazására ugyanakkor egyes helyszíneken (például biztonsági megfontolásokból) nem nyílik lehetőség. A fenti körülményekre tekintettel került kialakításra az eljárás alá vont szolgáltatása.¹²

⁷ VJ/34-2/2022. 1. pont

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/904 Irányelve (2019. június 5.) egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről

⁹ VJ/34-8/2022. 8. pont

¹⁰ VJ/34-8/2022. 9. pont. Lásd: https://environment.ec.europa.eu/topics/plastics/single-use-plastics/eu-restrictions-certain-single-use-plastics_hu

¹¹ VJ/34-8/2022. 10. pont, VJ/34-2/2022. 2. pont

¹² VJ/34-2/2022. 3-4. pont

13. Az eljárás alá vont szerint az egyszer használatos műanyag alternatívái a következők lehetnek (részletesebben lásd a vizsgálati jelentés IV.2.2. pontját):¹³
- egyszer használatos papírpoharak [komposztálható poharak és (műanyagot tartalmazó) bevonatos papírpoharak],
 - üvegpoharak,
 - újrahasználatos poharak (reporarak).
14. A CUP Revolution ismertette, hogy az angol *re-cup* kifejezés „fordításaként” megjelent *reporár* szó eredeti jelentése nem „betétdíjas pohár” (deposit cup), hanem „újrahasználatos pohár” (reusable cup). A megoldás ökológiai lábnyomát nem a visszaválthatóság, hanem az újrahasználat határozza meg.¹⁴ Az első repoharak 2008-ban jelentek meg Magyarországon, de tömegesen a 2010-es évek közepétől kezdtek el terjedni, amikor a legnagyobb hazai fesztiválok újrahasználatosra cserélték a korábban alkalmazott egyszer használatos műanyagpoharakat.¹⁵
15. Magyarországon az elmúlt évtizedben az alábbi repohár rendszer típusok jelentek meg:
- ingyenes használat: a poharak használatáért az adott vendéglátóegység nem számít fel külön díjat,
 - letéti díjas rendszer: a pohárért fizetett letéti díj az adott vendéglátóegységben /rendezvényen visszafizetésre kerül, ha a fogyasztó leadja a poharat. A letéti díjas (az eljárás alá vont szerint általában tévesen betétdíjasnak nevezett)¹⁶ rendszernek nevezett esetekben az alábbi megoldások ismertek:
 - o időben határos visszaváltási lehetőség, azaz csak az adott rendezvényen jár vissza a letéti díj,
 - o a letéti díj egy része kerül visszafizetésre,
 - o a letéti díj csak abban az esetben kerül visszafizetésre, ha a fogyasztó a repohárral együtt a vásárláskor a pohárhoz kapott tokenet is leadja,
 - zárt tokenes rendszer: a repohár leadásakor nem készpénzt, hanem egy tokenet vagy zsetont kap a fogyasztó, melyet kizárólag az adott vendéglátóegységben, illetve rendezvényen lehet újra repohárra váltani.¹⁷
16. Az eljárás alá vont a repohár rendszert illetően előadta, hogy további vállalkozások is megjelentek szolgáltatásaikkal a piacon¹⁸ és egyben jelezte, hogy nemcsak egyes fogyasztók, hanem a sajtó munkatársai sem tesznek különbséget a CUP Revolution és más vállalkozások szolgáltatásai között. Erre példaként említette a 24.hu hírportál cikkét, amelyben a Gazdasági Versenyhivatal 2022. október 14-i sajtóközleménye olyan fotóval került ismertetésre, amelyen nem az eljárás alá vont partnere, illetve szolgáltatása volt látható. A fotón látható szolgáltatás kapcsán megjegyezte, hogy az érintett vállalkozás öt fesztivált szervez, azonban az öt fesztiválon öt különböző tokenet használnak, nem fogadják el az előző fesztivál tokenjeit, azaz nem átjárható a rendszer és minden évben új tokenet bocsátanak ki (az előző évit nem fogadják el ugyanazon fesztiválon sem).¹⁹

¹³ VJ/34-8/2022. 11. pont

¹⁴ VJ/34-8/2022. 32. pont

¹⁵ VJ/34-8/2022. 31. pont

¹⁶ Az eljárás alá vont szerint a betétdíj rendelet [a betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet] szerint működtetett rendszer nem működik hazánkban, és ilyennel más európai szolgáltatónál sem találkozott.

¹⁷ VJ/34-8/2022. 34. pont

¹⁸ VJ/34-2/2022. 5. pont

¹⁹ VJ/34-8/2022. 35-36. pont

17. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy 2019 végén a fent bemutatott piaci környezetbe lépett be felismerve azt, hogy a repohár piacon hosszútávon a hangsúlyt nem a gyártásra és értékesítésre, hanem az újrahaználatához szükséges szolgáltatásokra és az újhasználatra kell helyezni. Az eljárás alá vont szerint olyan megoldásra volt szükség, amely a korábban működő rendszerekhez képest jobban ösztönzi a fogyasztókat arra, hogy „körforgásban tartsák” a repoharakat és az azokért kapott tokeneket, azaz a poharakat ne vásárolják meg újra. Ugyan a vendéglátóegységek számára kínált „nyílt rendszer” kisebb nyereséget kínál, mint a korábbi „saját, zárt tokenes” rendszerek, éppen azért vált meghatározó megoldássá a piacon, mert a fogyasztók számára sokkal kényelmesebb és kevesebb költséggel jár.²⁰ Az eljárás alá vont előadta, hogy körforgásos rendszerét – tudomása szerint egyedülállóan a hazai piacon - ISO 9001 minőségbiztosítási tanúsítvány szerint működteti.²¹
18. Az eljárás alá vont egyúttal azt is elismerte, hogy az átjárható nyílt rendszer mellett – a kínálati piac többi szereplőjéhez hasonlóan – a partnerei vásárolhatnak tőle repoharakat, melyeket saját (zárt) tokenes, letéti díjas rendszerben vagy akár térítésmentesen biztosítanak fogyasztóknak.²²
19. A repohár piacon releváns cégek által kínált szolgáltatásokat az eljárás alá vont az alábbi táblázat szerint mutatta be (ezzel kapcsolatban az eljáró versenytanács arra hívja fel a figyelmet, hogy az adatszolgáltatás óta eltelt időben értelemszerűen újabb szereplők vagy szolgáltatások is piacra kerülhettek, illetve történhettek egyéb változások is):²³

vendéglátóegységek által választható üzemeltetési rendszer							
	repohár értékesítés	mosogatás, logisztika	ingyenes	meghatározott ideig ingyenes (kölcsonpohár funkció)	letéti díjas	zárt tokenes	nyílt (átjárható) tokenes
CUP Revolution Kft.	X	X	X	X	X	X	X
Flumina Magna Kft. (repohar.hu)	X		X		X	X	
Greencup Kft. (Event Cup)	X	X	X		X	X	
Hana-Plast Group Kft.	X		X		X	X	
Stylus Design Kft. (Stack Cup)	X		X		X	X	

III.2. A repohár partnerek

20. Az eljárás alá vont a következő kategóriákat azonosította, mint a szolgáltatása partnereit: ²⁴

²⁰ VJ/34-8/2022. 37-38. pont

²¹ VJ/34-8/2022. 44. pont

²² VJ/34-8/2022. 42. pont

²³ VJ/34-8/2022. 45. pont

²⁴ VJ/34-8/2022. 15. pont

- Klasszikus vendéglátóegységek (szórakozóhelyek, teraszok, kocsmák, éttermek, kávézók, intézményi vendéglátóhelyek, wellness- és strandbüfék stb.): ezek folyamatosan vagy időszakosan egyszerhasználatos poharat, illetve üveg poharat használnak, de a felmerülő törésveszély miatt alternatív megoldást keresnek.²⁵
- Városüzemeltetők, önkormányzatok, turisztikai térségek: a repoharak a szeméttel és a költségekkel kapcsolatos problémákra nyújtanak megoldást, de a városok és turisztikai régiók számára fontos szempont az is, hogy az emlékként hazavitt poharak hatékony kommunikációs eszközként is működnek.²⁶
- Márkatulajdonosok (szponzorok, sport klubok, zenekarok, italforgalmazók stb.): a poharakon történő megjelenés erősíti a márkák újrahasználatát és a környezettudatosság melletti elköteleződését, ugyanakkor hatékony ismertségnövelő és image-erősítő eszköz is. Emellett például zenekarok, előadók, sport-csapatok esetében egy mindennapi használatra alkalmas merchandise (promóciós lehetőség) a rajongók számára.²⁷
- Rendezvények (koncerthelyszínek, fesztiválok, falunapok stb.): az eljárás alá vont „általános”, nonfiguratív nyomattal ellátott poharai nem márkázottak, így bármikor, bármilyen eseményen bevethetőek. A rendezvényszervezők beruházás vagy bérleti díj megfizetése nélkül használhatják őket és azonnal rendelkezésre állnak, költségként pedig csak a használt poharak logisztikai és mosogatási díja jelentkezik.²⁸

III.3. A fogyasztók elvárásai, a döntéseiket befolyásoló szempontok, tényezők

21. A vizsgálati jelentés IV.4.2.1. és IV.4.2.2. pontjai két kutatást ismertetnek. Az eljáró versenytanács a következőkben csak néhány megállapítást emel ki, azzal – reagálva az eljárás alá vont vonatkozó észrevételeire -, hogy álláspontja szerint az eredmények kapcsán a kutatások, a felmérések részletei körében annak van különös jelentősége, hogy azok kifejezetten a fogyasztói döntések és a fogyasztói vélemények feltérképezését célozták.
22. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Zöld Követ Egyesület munkacsoportja repoharakra vonatkozó, 2022. november 17. és 2022. december 11. közötti (nem reprezentatív, ugyanis többségében középkorú vagy fiatal diplomások megkérdezésével végzett) felmérésének²⁹ eredményei alapján a válaszadók számára
- különösen fontos a fenntarthatóság, 84%-uk a 10-es skálán minimum 8-as értéket jelölt meg,
 - 28%-uk (mindent egybevetve) egyáltalán nem elégedett a jelenlegi repohár rendszerrel, 1-es értéket jelölt meg, de a közepes elégedettségénél összesen közel 60%-uk alacsonyabb értéket jelölt meg,
 - a válaszadók több mint 55%-ának nagyon fontos (10-es) az átjárhatóság, azaz, hogy az egyik vendéglátóhelyen megvásárolt poharat ne csak a vásárlás helyén, hanem egy másik vendéglátóhelyen is fel tudja használni,
 - a repoharak átjárhatósága különösen a koncertek (átlagos érték: 8,74) és a fesztiválok (átlagos érték: 8,64) esetén fontos,

²⁵ VJ/34-8/2022. 16. pont

²⁶ VJ/34-8/2022. 18-20. pont, <https://www.facebook.com/molfehervarfc/videos/542559886890038/>

²⁷ VJ/34-8/2022. 21-22. pont.

²⁸ VJ/34-8/2022. 24. pont.

²⁹ VJ/34-64/2022.

- a repohár hátrányai körében a megkérdezettek több mint 40%-a teljesen (10-es értékkel) egyet értett azzal, hogy követhetetlen, hogy melyik vendéglátóhely/esemény használ repoharat és milyen rendszerben, valamint, hogy az egyes repoharakat (vagy azok tokenjeit) mely helyek fogadják el és melyek nem, továbbá hogy a rendszer nem veszi számításba az egyszeri, nem visszatérő vendégeket,
- a pénzre visszaváltás a leginkább igényelt felhasználási mód (a tokeneket nem kedvelik, későbbi használatuk nehézkes), a megkérdezettek 50%-a biztosan pénzre váltaná a repoharat, de az átlagos érték is igen magas: 8,03, miközben használatot követően a repoharat alig tartaná meg valaki, ellenben 20% semmiképpen nem szeretné megtartani,
- a tokenre váltást a megkérdezettek 36%-a soha nem választaná, ellenben ha pénzre vissza tudja váltani a repoharat, akkor a válaszadók közel 60%-a így is tenné, a kényszerből tokenre váltók aránya is magas, 37%,
- a leginkább kedvelt megoldás a repohár-automata volt (átlagos érték: 6,33, 39%-uk biztosan ezt választaná), de népszerűek az ingyenesen adott repoharak, amelyeket a helyszínen kell hagyni (a megkérdezettek 35%-a adott 10-es értéket).

23. Az Ynsight Research által készített kutatás³⁰ a „Greenwashing, környezetszennyezés vagy fenntartható megoldás?” kérdésekből kiindulva vizsgálta meg a netnográfia módszertanával, hogy miként vélekednek a felhasználók az egyre több helyen bevezetésre kerülő repoharas megoldásról. A kutatás során az online térben a témával kapcsolatban megjelenő minden nyilvános tartalom (hírportálok cikkei, a blogok, a TikTok-videók, fórumbeszélgetések, valamint a nyilvános Facebook- és Instagram-bejegyzések és kommentek is) elemzésre került.

24. A 2021. augusztus 26-tól 2022. augusztus 26-ig tartó egyéves vizsgálati időszakban összesen 2 588 említés és több, mint 19 000 interakció keletkezett az online térben a repoharakkal kapcsolatban.

25. A kifejezetten repoharas visszaélésekről szóló fórumbeszélgetésekben a felhasználók

- a visszaváltási lehetőség hiányát,
- a tokenrendszer használhatatlanságát és
- a környezettudatosságnak hirdetett átverést sérelmezték.

26. A felhasználók abban egyetértettek, hogy fesztiválokon és egyéb rendezvényeken a korábbi eldobható műanyagpoharak helyett jó dolog a repohár használata, ezzel együtt egyes fórumokon a repohár rendszer környezettudatos mivoltát kérdőjelezték meg (különösen a fesztiválszezon végén). A netezők véleménye szerint, ha a token helyett a repohárért kifizetett pénzt visszaadnák és a poharakat tényleg elmosnák és újrahasználnák, valóban környezetbarát megoldás lenne.

27. Az eljáró versenytanács a fentiekben túl hivatkozik az európai fogyasztóvédelmi szervezetek ernyőszervezetének, a BEUC-nak két aktuális kutatására és annak, jelen ügyben is releváns (2023 novemberében közzétett) eredményeire, valamint arra, hogy a BEUC mindkét dokumentuma kifejezetten jogalkalmazói és jogalkotó intézkedésekre hívja fel az illetékes európai szervezeteket a fogyasztók megtévesztése miatt, kiemelve azt, hogy a fogyasztók számára jelentős szempont egy-egy termékkel kapcsolatos ügyleti döntés során az adott termék (márka, vállalkozás) környezeti hatása, miközben egy-egy állítás annak általános, túlzó tartalma miatt megtévesztő lehet.

28. 2023. november 30-án tette közzé a BEUC a „zöld” (azaz a természeti környezetre kedvező vagy kevésbé káros hatást ígérő) állítások és reklámok (fogyasztói értelmezést) zavaró hatásáról szóló (nemzetközi) kutatása eredményeit.³¹ A kutatás eredményei szerint

³⁰ <https://profitline.hu/online-bontanak-le-a-repo-har-rendszert-az-elegetlenek-439591>

³¹ <https://www.beuc.eu/press-releases/green-ads-confusing-according-new-consumer-survey-eu-rules-needed>

- a legtöbb fogyasztó szeretné környezeti lábnyomát csökkenteni és ezért érdekli őket a megbízható releváns információ, de sokszor zavaró tartalmú zöld állításokba és címkékbe botlanak,
- a válaszolók közel fele olyan termékek vásárlását preferálja, amelyeken környezeti címke található,
- háromból egy válaszoló mondta, hogy legalább egyszer találkozott az elmúlt évben zöldre mosással, de csak három százalékuk mondta azt, hogy mindig képes azonosítani a hamis zöld állításokat,
- négyből három válaszoló gondolja azt, hogy a zöld állítások és címkék csak előzetes igazoltságot és verifikációt követően lehetnének közzétehetőek,
- a válaszolók negyede gyakran utánanéző a környezeti információknak az üzleti döntéseik során, több mint 60 százalékuk pedig időnként megteszi ezt.

29. Szintén 2023 novemberében tette közzé honlapján a BEUC azt a dokumentumot,³² amely szerint bejelentést tett a legnagyobb palackos ásványvíz gyártó vállalkozások ellen az EU hatóságaihoz megtevesztő kommunikációk miatt. Elemzésük szerint az újrahasznosítással kapcsolatos állítások nincsenek összhangba a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó EU-s jogszabályokkal: homályosak, pontatlanok és/vagy elégtelenül bizonyítottak.

30. A BEUC három alapvető problémát azonosított:

- A 100%-ig újrahasznosítható állítás esetében arra a következtetésre jutottak, hogy ez az ellentmondásos kifejezés számos tényezőtől függ, így pl. az anyagok begyűjtésre elérhető infrastruktúrától, a szortírozási folyamat hatékonyságától, a megfelelő újrahasznosítási folyamatoktól. A PET palackok újrahasznosítási aránya kb. 55% az EU-ban és annak az esélye, hogy a palackokból ismét palack legyen kb. 30%.
- A 100%-ig újrahasznosított állítással kapcsolatban felmerül kifogás lényeg az, hogy ez az állítás hamisan sugallja azt, hogy az egész palack újrahasznosított anyagból készül. A tény viszont az, hogy a kupakok nem készülhetnek újrahasznosított anyagból a vonatkozó szabályozás alapján és a címkék is ritkán készülnek újrahasznosított anyagokból, továbbá jellemzően a gyártás során hozzáadásra kerül némi tiszta műanyag is az újrahasznosított anyagok mellett.
- A harmadik probléma valamilyen zöld kép megjelenítése, használata, amelyek azt a téves elképzelést erősítik, hogy ezek a környezetre semlegesek, a műanyag végtelen körforgását sugallják és azt a téves benyomást keltik, hogy ezek a csomagolások, palackok kedvező hatással vannak a környezetre.

III.4. Egyéb információk a repoharakra vonatkozó kívánatos piaci gyakorlattal kapcsolatban

31. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara honlapján a fenti kutatás eredményeként ajánlás³³ jelent meg:

<https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023>

[The Great Green Maze How environmental advertising confuses consumers.pdf](https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023_GreenClaims_Survey_European_countries_2023.pdf)

https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023_GreenClaims_Survey_European_countries_2023.pdf

³² <https://www.beuc.eu/press-releases/consumer-groups-launch-eu-wide-complaint-against-major-water-bottle-producers>

[https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-](https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-142_Unbottling_greenwashing_Lifting_the_lid_on_plastic_bottle_recycling_claims.pdf)

[142_Unbottling_greenwashing_Lifting_the_lid_on_plastic_bottle_recycling_claims.pdf](https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-142_Unbottling_greenwashing_Lifting_the_lid_on_plastic_bottle_recycling_claims.pdf)

[https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-](https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-144_Unbottling_greenwashing_accompanying_study.pdf)

[144_Unbottling_greenwashing_accompanying_study.pdf](https://www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2023-144_Unbottling_greenwashing_accompanying_study.pdf)

³³ <https://bkik.hu/hu/hirek/repohar-hasznalati-ajanlascsomagot-allitottunk-ossze-az-erintett-budapesti-vallalkozasoknak>

„A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Zöld Követ Egyesület javaslatcsomagja a repoharakat használó vállalkozások önszabályozására

1. Az ajánláscsomag célja olyan repohár rendszerek létrehozása és támogatása, melyek egyrészt hosszú távon fenntarthatóak, másfelől felhasználóbarát megoldást kínálnak a fogyasztóknak. A javaslatcsomag összeállítását megelőzően készült egy széleskörű felmérés több, mint 4500 résztvevővel, jelen ajánláscsomag a felmérés eredményeire épül.

2. Az önszabályozásához csatlakozó vállalkozások minden ismert fontos szempontot figyelembe véve döntenek a repoharak használatával kapcsolatos ajánlásokról. Figyelembe veszik, hogy a repoharak elsősorban tömegrendezvényeken (sporteseményeken, fesztiválokon, koncerteken stb.) helyettesítik az egyszer használatos eldobható műanyagot. Kisebb helyszíneken (pl. kocsmákban) a fogyasztók jellemzően az üvegpoharakat preferálják, azonban a repoharak az üvegpoharak szilánkos törésmentes helyettesítői. Ahol a törvényi előírások és az üzletmenet engedi, a vállalkozások törekednek az üvegpoharak használatára.

3. Az önszabályozásához csatlakozó vállalkozások a (Budapesti Repohár Munkacsoport piacutatása során megerősített) fogyasztói elvárásoknak megfelelően olyan repohár-rendszer működtetésére törekcsenek, amelyben a repohár visszaadásához képest indokolatlan késés nélkül, maradéktalanul visszakapja a repohárra befizetett pénzét a fogyasztó.

4. Azok az önszabályozásához csatlakozó vállalkozások, akik valamilyen okból mégsem szeretnék/ nincs lehetőségük beszédni és/vagy visszaadni pénzt, gondoskodnak arról, hogy a fogyasztónak lehetősége legyen díjmentes repohár használatra. Ennek módja lehet egy tudatos repohár-használatot elősegítő applikáció bevezetése, amely tudatos használat esetére biztosítja az ingyenességet.

5. A repoharakat használó vállalkozások a nyitástól a zárásig folyamatosan jól megtalálható helyen, az észszerűen várható forgalmat gyorsan kiszolgálni képes kapacitással folyamatosan biztosítják a távozó vendégek számára a repohár visszaváltási lehetőséget.

6. Minden repoharakat használó vállalkozás mind a helyszínen, mind az online felületein jól látható helyeken könnyen értelmezhető és a rendszer működését jól bemutató magyar - és ha szükséges angol nyelvű – információkat helyez el az adott helyen működő repohár rendszerrel kapcsolatban.

7. Az önszabályozásához csatlakozó vállalkozások mind a kommunikációjukban, mind további lehetséges eszközeikkel a repoharak helyes használatára ösztönzik a fogyasztóikat.

8. Az önszabályozásához csatlakozó vállalkozások a jövőben időről-időre megosztják a tapasztalataikat a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával. A kamara ezek alapján segíti elterjeszteni a legjobb gyakorlatokat, továbbá igény esetén továbbfejleszti jelen önszabályozási csomagot.”

32. A vizsgálat megkereste a repoharakat gyártó Hana-Plast Group Kft.-t is, amely előadta,³⁴ hogy a betétdíj visszafizetése partnereiknél gördülékenyen működött a token rendszer 2019-es megjelenéséig. Azonban a bizonylatolási kötelezettség jelentősen megnehezítette a visszaváltás folyamatát, ezt volt hivatott kiváltani a CUP Revolution által bevezetett token rendszer.³⁵

33. A Hana-Plast Group Kft. előadta, hogy több olyan kezdeményezés résztvevője, amelyek a repohár használat népszerűsítését, a szabályozások esetleges módosítását szorgalmazzák a fogyasztói igényeket maximálisan szem előtt tartva: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által létrehozott repohár munkacsoporton kívül a vállalkozás utalt az etikus repohár használatlaltal kapcsolatos

³⁴ VJ/34-60/2022.

³⁵ VJ/34-60/2022. 1. pont

weboldalra (www.etikusrepopohar.hu), ahol egy 2023. május 1-i nyilatkozat található a hálózathoz csatlakozás lehetőségéről.³⁶

34. A Hana-Plast Group Kft. véleménye szerint az etikus token használatnak az alábbiak a lehetséges formái:

- Több italpulttal rendelkező szórakozóhelyeken és fesztiválokon már bevett gyakorlat, hogy a pultokban csak műanyag zsetonra váltják vissza a poharat, amelyek viszont a kijáratnál elhelyezett visszaváltó pontokon pénzre válthatók.
- A megvásárolt pohár mellé zsetont kap a fogyasztó, így csak ezzel együtt válthatja vissza a poharat pénzre. Ez a gyakorlat szinte teljesen megszüntette az utóbbi években nagy méretekben elterjedt ún. „pohárcápázást”, a pohárgyűjtögetők megjelenése ugyanis szintén sokat rontott a repoharak általános megítélésén.
- Kézpénzmentes, zárt rendszerű rendezvényeken a pohár letéti díját könnyen visszakaphatja a fogyasztó a fizetésre szolgáló chipet tartalmazó karszalagra.³⁷

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat és annak értékelése körében releváns tények

35. A versenyfelügyeleti eljárásban az került vizsgálatra, hogy az eljárás alá vont 2019. július 22-től kezdődően a repohár rendszer szolgáltatásának kommunikációja, illetve magának a rendszernek a működése, működtetése során

- agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytatott-e, illetve
- a környezetre ható állítások használatával megtévesztette-e a fogyasztókat.

36. A következőkben a tényállás a két vizsgálati irány szerint kerül bemutatásra, a szolgáltatás releváns jellemzőit és a feltárt kereskedelmi gyakorlat jellegét ismertetve. Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás során benyújtott nyilatkozatainak, észrevételeinek többségében (lásd később) többek között azt is kifogásolta, hogy a vizsgálat és az eljáró versenytanács az egyes, eltérő forrásból származó bizonyítékokat eltérően értékelte. Az eljáró versenytanács alapvetően nem ért egyet ezen észrevétellel, valamint ki kívánja emelni, hogy a felhasznált információk, iratok forrása elsősorban maga az eljárás alá vont. Továbbá megállapítható, hogy az eljárás alá vont által reprezentativitásának hiánya miatt kifogásolt kutatási eredmények összecsengenek a más forrásból származó fogyasztói jelzésekkel (továbbá az, hogyha csak egy szűkebb kör sérelmez egy magatartást még nem zárja ki azt, hogy az szélesebb fogyasztói kör számára is sérelmes).

IV.1. Az eljárás alá vont szolgáltatásának jellemzői

37. Az eljárás alá vont ugyan 2019. november 15-től működteti³⁸ a Cup Revolution rendszert, azonban 2020 március közepétől több alkalommal, hosszabb időszakokra is felfüggesztette működését a vendéglátóhelyek működését korlátozó kormányintézkedések miatt. 2020. március 14-től 2020. május 17-ig és 2020. november 6-tól 2021. április 21-ig egyáltalán nem szállított repoharat partnereinek.³⁹

38. Az eljárás alá vont előadta, hogy a repohár rendszer szolgáltatásnyújtás keretében üzleti partnerei számára magyarországi gyártású magas tűrőképességű és újramosható poharakat kínál, teljeskörű mosási és logisztikai szolgáltatással.⁴⁰ Az eljárás alá vont által működtetett repohár rendszer

³⁶ VJ/34-60/2022. 1. pont

³⁷ VJ/34-60/2022. 1. pont

³⁸ VJ/34-32/2022. 15. pont

³⁹ VJ/34-6/2022. 1-2. pont, VJ/34-32/2022. 13. pont

⁴⁰ VJ/34-6/2022. 8. pont

lényege, hogy az eljárás alá vont a megrendelésnek megfelelő mennyiségű tiszta poharat csomagolásmentesen hosszú élettartamú, fedéllel zárt dobozban szállítja és a használt repoharak visszagyűjtése is ugyanebben a tárolóban történik. A használt repoharakat az eljárás alá vont tisztára cseréli, a visszagyűjtött repoharakat tisztítja és fertőtleníti. A számos újrahasználatot követően elhasználódott, sérült poharokból regranulátum készül, amely ismét alapanyagként szolgál.⁴¹

39. Az eljárás alá vont alapvetően kétfajta⁴² sablonszerződést alkalmaz, amelyeket az általa alkalmazott ún. Partner Általános Szerződési Feltételek⁴³ (a továbbiakban: Partner ÁSZF) egészítenek ki. Ezen túlmenően a különféle egyedi formájú szerződések is létrejönnek, például együttműködési megállapodás⁴⁴, illetve egyszerű megrendelő formájában.⁴⁵ Az egyedi szerződések minden esetben a Partner ÁSZF-fel együtt értelmezendők.⁴⁶
40. A Partner ÁSZF és a CUP Revolution nyilatkozata alapján a repohár rendszer háromféle modellben működik: nyílt rendszerben, illetve a zárt rendszeren belül pohárdíjas vagy letéti díjas rendszerben. A 2023. szeptember 1. napjától hatályos Partner ÁSZF a zárt rendszer esetében említi továbbá a használati díjas rendszert is. Azt, hogy az adott partner melyik rendszerben működik, saját hatáskörében határozza el és a felek azt a „Partner egyedi szerződésben” rögzítik.⁴⁷
41. Mindhárom rendszer alapvető eleme a pohárdíj, amelyet a fogyasztó fizet. A pohárdíj meghatározása a Partner ÁSZF szerint az alábbi:⁴⁸
- „Pohárdíj: a CUP Revolution nyílt rendszerbe tartozó Egységekben megvásárolható CR repoharak fogyasztói ára. A Pohárdíj nem visszatérítendő, értékesítése az adott Egység árbevételét növeli. A Pohárdíj összegét Megrendelő határozza meg.*
- Javasolt fogyasztói ár / Javasolt pohárdíj: az Általános repohár Vállalkozó által javasolt fogyasztói ára. Az egységes pohárdíj célja a CR nyílt rendszerben működő Egységek közötti átjárhatóság fogyasztói kommunikációjának egyszerűsítése. A javasolt fogyasztói ár csak javaslat, annak betartását a CR Kft. nem ellenőrzi, az attól történő eltérést nem szankcionálja.”*
42. A pohárdíj a Fogyasztói (Felhasználói) ÁSZF szerinti meghatározása az alábbi:
- „Pohárdíj: az egyes repoharak egy Partner által meghatározott fogyasztói ára. A Pohárdíj nem visszatérítendő. A Pohárdíj összegét minden Partner egyénileg határozza meg, így ugyanazon típusú repohár pohárdíja partnereként változhat, illetve ugyanazon Partnernél az egyes repoharak eltérő pohárdíjért kerülhetnek értékesítésre.”*
43. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont több tekintetben is hiányolta, hogy a vizsgálat vagy az eljáró versenytanács nem tárta fel az eljárás alá vont fogyasztókkal való (kommunikációs és egyéb) kapcsolatát, az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a fenti szerződés önmagában is igazolja azt, hogy az eljárás alá vont közvetlen kapcsolatban van a partnerei ügyfeleivel, vendégeivel, azaz az italokat fogyasztók az eljárás alá vont „fogyasztói” is.
44. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a fogyasztók által a repoharakért fizetendő díj, a pohárdíj mértéke vonatkozásában számítással nem rendelkezik, az ÁSZF alapján is a pohárdíj összegét (fogyasztói árát) a partner szabadon határozza meg, ezáltal különböző helyeken más-más árral

⁴¹ VJ/34-6/2022. 9-10. pont

⁴² VJ/34-6/2022. sz. beadvány 3.1-3.2. mellékletek

⁴³ ld. VJ/34-2/2022. sz. beadvány 3.9-3.12. sz. mellékletek

⁴⁴ VJ/34-6/2022. 3.4. sz. melléklet

⁴⁵ VJ/34-6/2022. 11. pont

⁴⁶ VJ/34-32/2022. 1-2. pont

⁴⁷ VJ/34-2/2022. 8. pont, VJ/34-6/2022. 16. pont

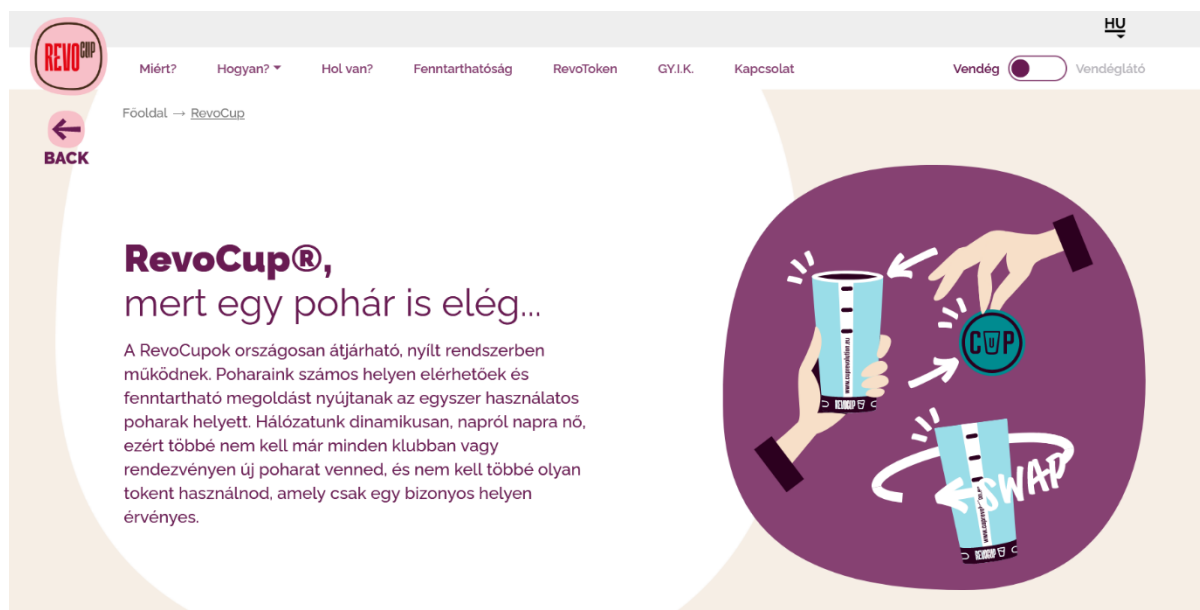
⁴⁸ VJ/34-6/2022. 11., 14. pont

találkozhatnak a fogyasztók.⁴⁹ Ebből az is következik, hogy ha egy fogyasztó az egyik partnernél 400 Ft-os pohárdíjért vásárolja meg a repoharat, és azt később egy másik partnernél kívánja beváltani, amely partner 300 Ft-os pohárdíjat alkalmaz, úgy az érintett fogyasztó nem kerül kompenzálásra a díjtételek különbsége tekintetében, ugyanakkor az eljárás alá vont szerint nem éri hátrány sem, mivel egy ugyanolyan minőségű repoharat kap a pohárért vagy tokenért cserébe. Az eljárás alá vontnak vagy a partnereknek nem származik többletbevétele, nyeresége vagy vesztesége abban az esetben, ha a fogyasztók a korábban drágábban vagy olcsóbban megvásárolt repoharat olyan helyen cserélik tiszta repohárra vagy tokenre, ahol olcsóbban vagy drágábban árusítják a repoharakat.⁵⁰

45. A CUP Revolution úgy nyilatkozott, hogy a „visszaváltás” szó a pohárdíjas rendszerekben nem kerül alkalmazásra, mivel az utalhatna a készpénzre történő visszaváltásra, a kommunikációban következetesen a „cseréli” szót alkalmazza.⁵¹

IV.1.1. A CUP Revolution nyílt rendszer

46. A nyílt rendszer jellemzője, hogy a partnerek által forgalmazott italok pohárdíjért megvásárolható CUP Revolution repohárban kerülnek értékesítésre. Ha a fogyasztó a repoharat visszaviszi a pulthoz, akkor a poharakat pohárra vagy tokenre cserélik, a tokeneket pedig újra pohárra.⁵²
47. Az eljárás alá vont honlapján az alábbiak szerint tájékoztatja a fogyasztókat a rendszerről (az aloldal, illetve a tartalom a link elnevezése alapján is a fogyasztókat célozza: <https://cuprevolution.eu/hu/b2c/hogyan/revocup>, egyébiránt a honlap jobb felső sarkában található egy csúszka, amellyel az érdeklődő választhat, hogy fogyasztóknak vagy lehetséges partnereknek szóló tájékoztatásokat kíván megtekinteni):

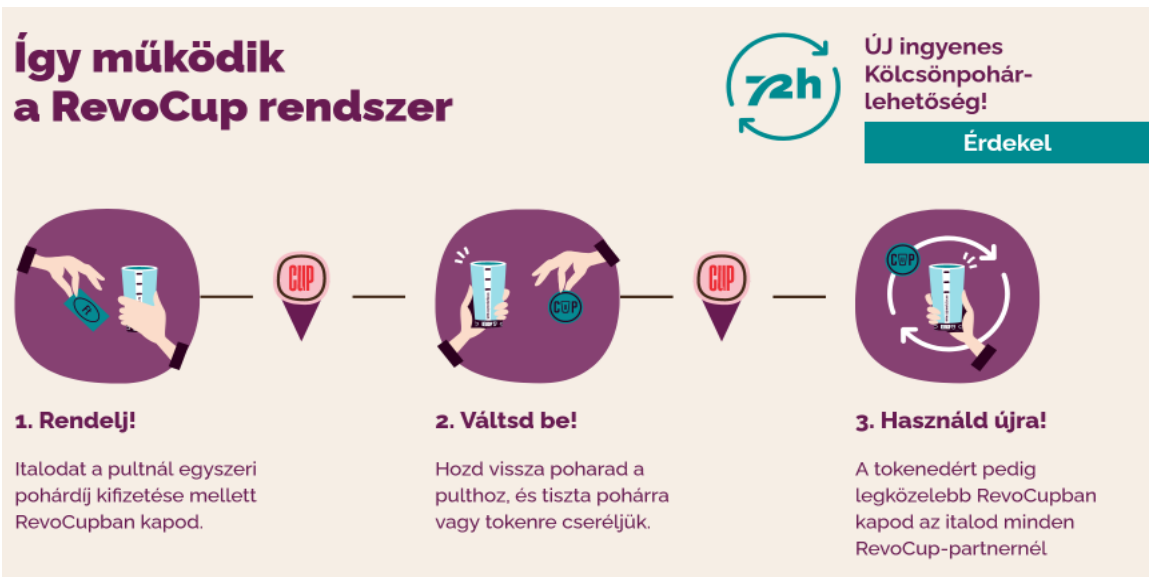

⁴⁹ VJ/34-6/2022. 15. pont, 19. pont

⁵⁰ VJ/34-6/2022. 21-22. pontok

⁵¹ VJ/34-6/2022. 18. pont

⁵² VJ/34-6/2022. 12. pont, VJ/34-6/2022. 29. pont

48. Az eljárás alá vont szerint a fogyasztók az egyszeri pohárdíjért megvásárolt poharakat működés kezdetétől időben és térben korlátlanul cserélhetik tiszta repohárra vagy általános tokenre a nyílt rendszerbe tartozó partnerhálózaton belül.⁵³ Azok a fogyasztók, akik az egyes partnerek saját, egyedileg brandingelt repoharait tovább- vagy hazavitték (azaz nem cserélték tokenre), időben korlátlanul és térítésmentesen becserélhetik azokat akár más partnerek tiszta repoharaira. Ez a lehetőség – nyilatkozata szerint – nem csupán hazánkban, de a világszinten egyedülálló.⁵⁴ Tehát a fogyasztók minden, az eljárás alá vont által gyártott újrahasználatos poharat a korábbi és az aktuális ÁSZF-ek alapján vissza tudnak vinni a nyílt rendszerben működő vendéglátóegységekbe.
49. Az eljárás alá vont a nyílt rendszeréhez kapcsolódóan alakította ki az ún. RevoToken applikációt (amit folyamatosan fejleszt állítása szerint a fogyasztói igények figyelembevételével⁵⁵). A RevoToken az eljárás alá vont digitális tokenje, az applikáció 2022. szeptember 14-étől érhető el,⁵⁶ a RevoToken elfogadó terminálok telepítését a vállalkozás 2022. szeptember 30-án kezdte meg, az aktuális elfogadóhelyek listája az applikáció ún. „térkép” oldalán található.⁵⁷ Az eljárás alá vont minden nyílt rendszerben működő partnernek biztosította/biztosítja a RevoToken elfogadásának lehetőségét.⁵⁸
50. Az eljárás alá vont a RevoToken applikációt Kölcsönpohár funkcióval egészítette ki 2022. októbert 10-én.⁵⁹ Ezen digitális funkció segítségével a fogyasztók korlátozott ideig (72 óráig) pohárdíj megfizetése nélkül vehetnek igénybe repoharat. A pohárdíj felszámítására (a bankkártyáról levonásra) csak abban az esetben kerül sor, amennyiben a fogyasztó 72 órán belül nem adja le a repoharat valamely RevoToken elfogadó partnernél.⁶⁰
51. A funkcióról az eljárás alá vont a következő tájékoztatást adja:⁶¹

⁵³ VJ/34-8/2022. 46. pont

⁵⁴ VJ/34-8/2022. 40. pont, VJ/34-32/2022. 37. pont, VJ/34-32/2022. 12. kérdés, VJ/34-32/2022. 38. pont.

⁵⁵ VJ/34-32/2022. 21. pont

⁵⁶ VJ/34-32/2022. 16. pont, VJ/34-66/2022. 7. pont

<https://www.facebook.com/events/1130850124485321/?ref=newsfeed>

⁵⁷ VJ/34-8/2022. 34. pont és 43. pont

⁵⁸ VJ/34-66/2022. 9. pont

⁵⁹ VJ/34-2/2022. 9. pont

⁶⁰ VJ/34-2/2022. 9-10. pont, VJ/34-8/2022. 34. pont,

⁶¹ VJ/34-19/2022. 11. pont: <https://www.cuprevolution.hu/b2c/hogyan/kolcsonpohar>. A RevoToken alkalmazásról készült képernyőképeket a VJ/34-19/2022. 3. sz. melléklet tartalmazza. VJ/34-68/2022. 2. melléklet

Új! Kölcsön pohár-funkció

Forradalmi megoldásunk van számodra!

RevoToken mobilalkalmazásunk Kölcsön pohár-funkciójával díjmentesen használható a Cup Revolution teljes nyílt rendszerét. Ha a kiváltást követő 72 órán belül leadod kölcsön poharad bármely partnerünknel, a pohárhasználat számodra teljesen ingyenes.

Töltsd le most!

Available on the **App Store** | GET IT ON **Google Play**

72h Kölcsön pohár 72 órán keresztül

1. Regisztrárlj!
Töltsd le telefonodra a RevoToken alkalmazást, és regisztrárlj. Belépés után add meg bankkártyaadataid.

2. Olvasd be!
Olvasd be az eszközön elhelyezett QR-kódot / érintsd NFC-s telefonod a terminálhoz és kapsz egy poharat.

3. Vidd vissza!
Kiváltástól számított 72 óra áll rendelkezésedre, hogy ezután bármely partnerünknel leadd az ingyenes poharad.

Kölcsön pohár-funkcióval felhasználónként maximum 5 db pohár igényelhető. Amennyiben a kiváltott poharat a kiváltást követő 72 órán belül a felhasználó nem váltja vissza, az alkalmazásban regisztrált bankkártyát a kölcsön poharak pohárjával terheljük. A bankkártyás fizetést a SimplePay biztosítja. A RevoToken applikáció kártyaadatokat nem tárol.

52. Az eljárás alá vont az eljáró versenytanács vonatkozó kérdéseire a VJ/34-117/2022. számú iratban előadta, hogy a RevoToken applikáció minden olyan nyílt rendszerhez tartozó partnernél használható, amely átvette és üzemeltetésben tartja az eljárás alá vont által térítésmentesen biztosított RevoToken terminált (az applikációról és a kölcsön poharról e-mailben tájékoztatta a partnereket). Az eljárás alá vont lehetővé teszi minden partnerének a RevoToken terminál igénylését, annak beüzemelését, és így az applikáció használatát.
53. Előadta továbbá, hogy egy személy által (az adott személy mobiltelefonjára töltött applikáció révén) egyszerre több digitális token beváltható/leolvasható. Amennyiben a felhasználó a bankkártyáját regisztrálja, úgy további 5 pohár (kölcsön pohár) is igényelhető. Az eljárás alá vont előadta, hogy a megoldás elterjedtségének, népszerűségének igazolásával kapcsolatban közvetlen visszajelzés a partnerektől és fogyasztóktól nem érkezett hozzá, további az alábbi adatokat adta meg a használat gyakoriságát illetően:

Hónap	Új felhasználók száma	Kibocsátott tokenek száma	Kiadott kölcsön poharak száma	Vissza nem vitt, fizetett kölcsön poharak száma	Átküldött tokenek száma
ápr.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
máj.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
jún.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
júl.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
aug.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

szept.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
okt.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
nov.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
dec.22	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
jan.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
febr.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
márc.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
ápr.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
máj.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
jún.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
júl.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
aug.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
szept.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
okt.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
nov.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
dec.23	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
jan.24	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
febr.24	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
márc.24	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
Összesen	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

54. Az eljárás alá vont a (fizikai) tokenekkel kapcsolatban előadta, hogy 2019. és 2023. január 30. között kizárólag SN 0/01 szériaszámú fizikai token került forgalomba. A tokenek eredeti lejáratí ideje 2021. június 30. volt, amely lejáratí idő 2021. március 23-án módosításra került és az új lejáratí idő 2022. június 30. lett. 2022. április 20-án ismét módosításra került a határidő, így az új lejáratí idő 2023. június 30. Ezt követően újabb módosítás történt, a tokenek jelenlegi lejáratí ideje 2024. június 30. Az eljárás alá vont a tokenek lejáratí idejét a CR kizárólag biztonsági megoldásként határozza meg annak érdekében, hogy egy esetleges tömeges hamisítás esetében egy 6 hónapos csereidőszakot követően ki tudja vonni a hamisítással érintett tokeneket a forgalomból. Erre a bevezetés óta nem került sor, azaz a 2019-ben bevezetett token-széria jelenleg is használható. Egy esetleges incidenst követően tehát 6 hónap állna rendelkezésre a korábbi tokenek beváltására.⁶²

IV.1.2. A CUP Revolution zárt rendszer

55. Zárt rendszer esetén kizárólag az adott partner által meghatározott repoharak kerülnek forgalomba, illetve a repoharak kizárólag a partner tokenjére cserélhetők. A repoharak használatával kapcsolatos feltételeket a partner határozza meg. A zárt rendszerben működő egységekben a partnerek tehát a saját szerződési feltételeik szerint értékesítik, illetve kezelik az eljárás alá vonttól megvásárolt poharakat.

56. A zárt rendszer lehet pohárdíjas (a repoharak értékesítésre kerülnek, a pohárdíj nem visszatérítendő, értékesítése az adott egység árbevételét növeli), letéti díjas (a repoharakért a fogyasztó letéti díjat fizet, amely összeg – vagy a kapott token – a partner által meghatározott érvényességi időn belül és helyszínen a fogyasztó részére visszatérítendő⁶³) vagy használati díjas

⁶² VJ/34-8/2022. 11. lábjegyzet

⁶³ VJ/34-6/2022. 13. pont, 16. pont, VJ/34-6/2022. 29. pont, VJ/34-26/2022. 19. pont, VJ/34-32/2022. 35. pont. A fogyasztó letéti díjas zárt rendszerben az ott vásárolt (letéti díjjal terhelt) repoharat (vagy amennyiben azt korábban az adott egység saját kreatív tervei alapján készült tokenre cserélte, úgy a tokent) az adott egység által meghatározott érvényességi időn

rendszer (a poharak használatáért a vendég használati díjat fizet, a pohár megvásárlásakor megfizetett díj és a használati díj különbözete a pohár, illetve a pohárért kapott partner token a partner által meghatározott határidőn belül és helyszínen a vendég részére visszatérítendő⁶⁴).

57. Az eljárás alá vont által megküldött, a zárt rendszerben működő partnerekre vonatkozó információk⁶⁵ alapján megkeresett vállalkozások nyilatkozatait a vizsgálati jelentés 3. számú melléklete összesítette. Ezen összesítés alapján az eljáró versenytanács azt állapítja meg, hogy a megkeresett 8 vállalkozás egyike sem használt tokent, de letéti díjat is csak ketten számolnak fel, a többség az eljárás alá vonttal csak a használandó poharakat gyártatja le, illetve olyan vállalkozás is volt, aki nem válaszolt.
58. A partnerek száma körében az eljárás alá vont maga is nyilatkozott, hogy a zárt rendszert alkalmazó partnerek esetében gyártóként szállít termékeket, így a legtöbb esetben nem rendelkezik információval azok későbbi használatával kapcsolatban.⁶⁶

Év	Nyílt rendszer	Zárt rendszer	Pohárdíjas zárt rendszer	Letéti díjas zárt rendszer
2019	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2020	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2021	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
2022	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

IV.1.3. Repoharakra vonatkozó információk

59. A Partner ÁSZF szerint háromféle repohár kerülhet forgalomba a nyílt vagy zárt rendszerben.⁶⁷
- CUP Revolution általános repohár, amely az eljárás alá vont saját kreatív tervei alapján készült repohár,
 - egyedi repohár vagy partner repohár, amely a partner megrendelésére, annak saját kreatív tervei alapján készül, és kizárólag a megrendelő egység(ei)ben kerül felhasználásra,
 - hirdetői egyedi repohár vagy reklám repohár, amely a hirdető⁶⁸ megrendelésére, a hirdető saját kreatív tervei alapján az eljárás alá vont által gyártott repohár, amelynek használatára a hirdető több megrendelővel is szerződhet.
60. Az eljárás alá vont előadta, hogy a nyílt rendszerben alkalmazott reklám repohár az általános repoharakkal megegyező módon bármelyik, a nyílt rendszerben működő partnernél tiszta repohárra (ital vásárlása esetén) vagy tokenre cserélhető a rendszer indulása óta.⁶⁹
61. Az egyedi, konkrét rendezvényre vagy más okból egyedi grafikával ellátott repoharak esetében alapvetően három verzió létezik:⁷⁰

belül és az adott egység által meghatározott helyszínen (pl. adott pult, bódé) visszaszolgáltatja, úgy a letéti díj a fogyasztó részére visszatérítendő.

⁶⁴ A Partner ÁSZF 2023. szeptember 1. napjától hatályos változatában szerepel a használati díj.

⁶⁵ VJ/34-32/2022. 41. pont

⁶⁶ VJ/34-19/2022. 8-9. pont, 1. számú melléklet 6. munkalap

⁶⁷ VJ/34-2/2022. 3.9-3.12. sz. mellékletek

⁶⁸ A CUP Revolution (CR) repoharak felületét kommunikációs, promóciós célra használó jogi személy.

⁶⁹ VJ/34-26/2022. 18. pont

⁷⁰ VJ/34-26/2022. 17. pont

- egyszerű gyártási szerződés esetén a poharakat az eljárás alá vont átadja a partner részére, aki azokat saját hatáskörben hasznosítja,⁷¹
- nagyobb mennyiségű megrendelés esetén, amikor az adott kreatív terv konkrét dátumot, vagy csak időszakos felhasználási joggal rendelkező kreatív elemet tartalmaz (így a későbbi felhasználás nem lehetséges), az eljárás alá vont fenntartja a lehetőséget, hogy a feleslegessé vált poharakat visszaszállítsák telephelyére (ezeket a poharakat az eljárás alá vont valamely gyártó partneréhez szállítja újrahasznosításra),⁷²
- bizonyos esetekben az egyedi repoharak is bekerülhetnek a CUP Revolution általános repoharai közé hosszútávú újrahasználatra.⁷³

62. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy több olyan partnere van, akik kis mennyiségben rendelnek tőle egyedi grafikával ellátott repoharat belső, a cég telephelyén belüli használatra, például céges ajándékként vagy céges rendezvényre. Ezeket a repoharakon nem tünteti fel a „www.cuprevolution.eu” domain-t sem, azok nem vesznek részt a nyílt, átjárható rendszerben.⁷⁴

63. Az eljárás alá vont 2023-ig nem különböztette meg a zárt és nyílt rendszerben alkalmazott poharakat egyedi külső feliratokkal vagy ikonokkal, nem alkalmazott olyan megkülönböztetést, amely a (partner / általános / reklám) poharak használhatóságát vagy beválthatóságát befolyásolta volna, továbbá azonosak voltak abban, hogy a talp részükön „CUP Revolution” logó volt látható. Ezzel az volt a célja az eljárás alá vontnak a nyilatkozata szerint, hogy a fogyasztók az összes CUP Revolution újrahasználatos poharat vissza tudják vinni a nyílt rendszerben működő vendéglátóegységekbe, ezzel elősegítve a körforgást. A zárt rendszerben alkalmazott poharak a mosogatást és válogatást követően a (gyártást) megrendelő partnernek újra leszállításra kerültek szerződés szerint.⁷⁵

64. 2022-ben azonban az eljárás alá vont azt tapasztalta, hogy versenytársai hatalmas mennyiségben juttattak a piacra a CUP Revolution poharakhoz hasonló termékeket úgy, hogy azok újrahasználatát nem, vagy csak részben segítették elő,⁷⁶ ezért 2023-tól a nyílt rendszerben alkalmazandó, újonnan gyártásra kerülő poharakat egy, a pohár alsó részén elhelyezett fekete alapszínű, körben fehér „RevoCup” feliratokat tartalmazó sávval különbözteti meg.⁷⁷

IV.2. Környezetre ható állításokkal kapcsolatos információk

65. A vizsgálat által feltártak szerint az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatában megjelenő környezetre ható állítások az alábbi három téma köré csoportosíthatóak:

⁷¹ pl. VJ/34-26/2022. 3. sz. melléklet

⁷² pl. VJ/34-26/2022. 5. sz. melléklet

⁷³ Az eljárás alá vont példaként a VJ/34-2/2022. sz. beadvány 3.4. sz. mellékletében szereplő szerződésre hivatkozott, mely szerint a szerződés lejártát követően a raktárán megmaradt, a Partner grafikájával ellátott repoharak az eljárás alá vont tulajdonában maradnak, azokkal ő rendelkezik. VJ/34-26/2022. 14-15. pont

⁷⁴ VJ/34-26/2022. 13. pont, 4. sz. melléklet

⁷⁵ VJ/34-32/2022. 22. pont és 27. pont.

⁷⁶ VJ/34-32/2022. 24. pont

⁷⁷ VJ/34-32/2022. 25. pont

- újrahasználható/újrahasznosítható (Újrahasználható/újrahasznosítható, „Gyártástechnológiájuknak köszönhetően 500+ rendeltetészerű újrahasználatra alkalmasak alapanyagigényük a használati szám tekintetében kifejezetten alacsony”, „A Cup Revolution Magyarország meghatározó újrahasználható pohár rendszere”);
- hulladék csökkentés („A visszaváltható és mosható poharak használatával 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése. A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb [...]”, „A szolgáltatásnak köszönhetően akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése. A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb [...]”, „A Cup Revolution elsődleges célkitűzése a műanyag hulladék csökkentése, ezért a sérült, megrongált repoharakat ugyanabban az üzemben ledaráljuk és az így kapott granulátumból padlólapokat, virágládákat készítünk.”, „Az első pillanattól az újrahasznosított alapanyagig tervezetten és szinte teljesen hulladékmentesen működik.”);
- fenntarthatóság/körforgás/környezetbarát működés (fenntarthatóságra vonatkozó szöveges és ábrán megjelenő állítások, poharai tartósak, többször felhasználhatók, a termék életciklusának végén újrahasznosíthatóak, csomagolásmentes, nem használ másodlagos csomagolást, „Tarts velünk te is a tudatosság és a fenntarthatóság útján”, „A fenntarthatóság záloga az újrahasználat”, „Olyan rendszereket működtetünk, amelyek a tartós használatot, a körforgást, ezáltal pedig a hulladékmennyiség csökkentését segítik különböző vendéglátóhelyeken”, „Rendszerünk a teljes körforgáson alapul, fókuszpontja pedig a működtetés. Teljes körű szolgáltatásunk az első pillanattól az újrahasznosított alapanyagig tervezetten és szinte teljesen hulladékmentesen működik.”).

66. A fentieket együttesen jeleníti meg a <https://cuprevolution.eu/b2b#miert> aloldalon található tájékoztatást, miszerint „Mert a fenntarthatóság záloga az újrahasználat. 25 éves, a vendéglátásban szerzett tapasztalatunkkal olyan rendszereket dolgoztunk ki és működtetünk, amelyek a tartós használatot, a hulladékmennyiség csökkentését, ezáltal a fenntarthatóságot segítik vendéglátóhelyeken, sporteseményeken és rendezvényhelyszíneken.”

IV.2.1. Weboldali kommunikáció

67. A CUP Revolution weboldala a <https://www.cuprevolution.hu/> címen 2019. november 12-től volt elérhető. 2019. december 18-tól az oldal a <https://www.cuprevolution.eu/> címen is elérhető volt.⁷⁸ 2020. szeptember 11-től technikai okok miatt mind a www.cuprevolution.hu, mind a www.cuprevolution.eu domáinek begépelését követően az oldal (2023. február 14-ig) egy átirányítással a www.web.cuprevolution.eu címen jelent meg.⁷⁹

68. A korábbi weboldalt 2023. február 14-én váltotta fel az új, több részletet és aktuális információt tartalmazó oldal, amely szintén a www.cuprevolution.eu (vagy www.cuprevolution.hu) cím beírásával érhető el, azonban már nem kerül átirányításra a www.web.cuprevolution.eu címre.⁸⁰

69. Az eljárás alá vont által megadott látogatottsági adatok alapján az állapítható meg, hogy a nyári hónapokban megnőtt az oldal látogatottsága.⁸¹

70. A weboldal főoldalán két választási lehetőség jelenik meg. Az érdeklődő fogyasztók (vendégek), illetve partnerek (vendéglátók) ennek segítségével tájékozódhatnak az oldalon.⁸²

⁷⁸ VJ/34-32/2022. 9. pont

⁷⁹ VJ/34-32/2022. 5. pont

⁸⁰ VJ/34-32/2022. 6. pont és 10. pont

⁸¹ VJ/34-6/2022. 2. sz. melléklet, VJ/34-19/2022. 1. sz. melléklet

⁸² VJ/34-74/2022. irat

71. A Wayback Machine⁸³ weboldal adatai szerint 2021. augusztus 5-e óta szerepeltek a nyitóoldalon az alábbi környezetre ható állítások:

KÖRNYEZETBARÁT

A visszaváltható és mosható poharak használatával 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése. A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb, és támogatjuk a hazai munkaerőpiacot.

72. A www.web.cuprevolution.eu weboldal kapcsán az eljárás alá vont előadta, hogy weboldal korábbi, 2019. július 22-től kezdődően elérhető egyes verziói nem állnak rendelkezésére.⁸⁴ A vizsgálat a 2023. február 16-i állapot szerint az alábbi tartalmakat azonosította a weboldalon:

- „A szolgáltatásnak köszönhetően akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése. A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb [...]”
- „A Cup Revolution elsődleges célkitűzése a műanyag hulladék csökkentése, ezért a sérült, megrongált repoharakat ugyanabban az üzemben ledaráljuk és az így kapott granulátumból padlólapokat, virágládákat készítünk.” (a <https://www.web.cuprevolution.eu/gyik> aloldalon⁸⁵)
- „Helló újrahasználat! A Cup Revolution Magyarország meghatározó újrahasználató pohár rendszere. Tarts velünk te is a tudatosság és a fenntarthatóság útján!”
- „Halló, halló! Cupler® poharak a fedélzeten! Hiszünk a körforgásban, ezért Cup Revolution tokenedet már Cupler® poharakra is cserélheted országszerte. Válassz magadnak egy hozzád illő pántot, és színezd ki vele a hétköznapi elviteles kávéit.”
- „Mert a fenntarthatóság záloga az újrahasználat

Olyan rendszereket működtetünk, amelyek a tartós használatot, a körforgást, ezáltal pedig a hulladékmennyiség csökkentését segítik különböző vendéglátóhelyeken, sporteseményeken, rendezvényhelyszíneken.”

„Fenntartható megoldásaink

RevoCup – átjárható pohárrendszer

Cupler®– elviteles és forró italos poharak

RevoBox – az ételdobozok új generációja” (a fogyasztóknak, a vendégeknek szóló www.cuprevolution.eu/b2c aloldalon).

73. A <https://www.cuprevolution.eu/b2c#fenntarthatosag> aloldalon továbbá az alábbi állítások olvashatók, láthatóak képi megjelenítés mellett:

⁸³ www.web.archive.org.com

⁸⁴ VJ/34-26/2022. 3. pont

⁸⁵ VJ/34-74/2022.

<p>Fenntartható, mert tartós Poharaink hosszú élettartamúak, biztonságos alapanyagból, helyben készülnek. Gyártástechnológiájuknak köszönhetően 500+ rendeltetésszerű újrahasználatra alkalmasak, alapanyagigényük pedig a használati szám tekintetében kifejezetten alacsony. Poharaink „életciklusuk” végén 100%-ban újrahasznosíthatóak.”</p>	<h3>Eldobható vs. RevoCup</h3> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Egyszer használatos pohár 500ml</p> <p>Alapanyag: változó Tömeg: 10g Használhatóság: 1x Újrahasznosítás: ✗ Hulladék típus: kommunális</p> <p>✗</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>RevoCup tartós PP pohár 500ml</p> <p>Alapanyag: polipropilén Tömeg: 50g Használhatóság: 500x Újrahasznosítás: ✓ Hulladék típus: szelektív</p> <p>✓</p> </div> </div>
<p>„Fenntartható, mert hazai Magas tűrőképességű és újramosható poharokat biztosítunk vendéglátóhely-üzemeltetők számára, magyarországi gyártással és teljes körű mosási és logisztikai szolgáltatással. Poharaink nem utaznak országokon és kontinenseken keresztül, hogy eljuthassanak a felhasználás helyére.”</p>	<h3>A poharak szállítása</h3> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>ELDOBHATÓ IMPORT</p> <p>min. 1300 km / felhasználás</p> <ul style="list-style-type: none"> -> Importőr -> Nagykereskedő -> Vendéglátóhely -> Szeméttelakó <p>✗</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>TARTÓS HAZAI</p> <p>max. 240 km / felhasználás*</p> <ul style="list-style-type: none"> -> Telephely -> Partnerek <p><small>*Az első szállítás után (max.240 km) átlagosan 10 km/ felhasználás</small></p> <p>✓</p> </div> </div>
<p>„Fenntartható, mert takarékos Egy vendéglátóipari mosogatógép 2,5 liter vizet használ 20 db pohár elmosásához. Azaz poharanként 1,25 dl vizet. A Cup Revolution speciális mosó- és szárítóberendezése 300 liter vízzel 10.000 db poharat mos el. Azaz poharanként mindössze 0,30 dl vizet használ.”</p>	<h3>Vízfelhasználás</h3> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Vendéglátóipari mosogatógép</p> <p>1,25 dl víz/pohár</p> <p><small>2,5 liter vizet használ 20 db pohár elmosására</small></p> <p>✗</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Cup Revolution</p> <p><small>300 liter vizet használ 10.000 pohár elmosására</small></p> <p>poharanként mindössze 0,30 dl vizet használ</p> <p>✓</p> </div> </div>
<p>„Fenntartható, mert csomagolásmentes A Cup Revolution rendszer nem használ másodlagos csomagolást. Göngyölegként tartós, pormentesen zárható, egymásba illeszthető ládákat alkalmaz, kiváltva a belső higiéniai eldobható fóliaigényt és a zsugorfóliát.”</p>	<h3>Göngyöleghasználat</h3> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Egyszer használatos doboz + fólia</p> <p>Alapanyag: hullámkarton Használhatóság: 1x Kiegészítő fólia: kell Ragasztószalag: szükséges Újrahasznosítás: részleges</p> <p>✗</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>RevoCup tartós, zárható ládák</p> <p>Alapanyag: polipropilén Használhatóság: 500x Kiegészítő fólia: nincs Ragasztószalag: nem szükséges Újrahasznosítás: teljes</p> <p>✓</p> </div> </div>

74. A <https://www.cuprevolution.eu/b2c/hogyan-csinaljuk> aloldalon az alábbi állítások olvashatók:

- „Hogyan csináljuk?

Rendszerünk a teljes körforgáson alapul, fókuszpontja pedig a működtetés. Teljes körű szolgáltatásunk az első pillanattól az újrahasznosított alapanyagig tervezetten és szinte teljesen hulladékmentesen működik.

- „Miben más?

Mi nemcsak hiszünk a körforgásban, hanem teszünk is érte! Elkötelezettek vagyunk az újrahasználat mellett, ezért rendszerünk minden elemét a fenntarthatóság jegyében terveztük.

Modellünk egyedülálló, mert a körforgásról az alapanyagtól kezdődően a tartós újrahasználatot biztosító működtetésen át az újrahasznosításig egy rendszeren belül gondoskodunk. Mindezt hazai gyártással, helyi együttműködéssel.

75. A <https://www.cuprevolution.eu/b2c/hogyan/revocup> aloldalon az alábbi állítások olvashatók:

„RevoCup, mert egy pohár is elég...

A RevoCupok országosan átjárható, nyílt rendszerben működnek. Poharaink számos helyen elérhetőek és fenntartható megoldást nyújtanak az egyszer használatos poharak helyett. Hálózatunk dinamikusan, napról napra nő, ezért többé nem kell már minden klubban vagy rendezvényen új poharat venni, és nem kell többé olyan tokot használnod, amely csak egy bizonyos helyen érvényes.”

76. A <https://www.cuprevolution.eu/b2c/hogyan/revobox> aloldalon az alábbi állítások olvashatók:

„Jön! Az innovatív elviteles ételdoboz-megoldásunk!

Felvesszük a harcot az egyszer használatos ételdobozokkal. Hamarosan megérkeznek RevoBox dobozaink a hazai vendéglátásba. Egyedülállóan előnyös konstrukcióban összeállított, vendégekre és vendéglátókra szabott teljes körű szolgáltatásunkkal és újrahasználatos eszközeinkkel forradalmi változtatásra készülünk az elviteles ételcsomagolás területén.”

77. Az eljárás alá vont előadta, hogy a weboldal szövegezésében 2023. március 1. napja óta történt módosítás a fenntarthatósággal és a versenytársak termékeinek összehasonlításával kapcsolatban.⁸⁶

A módosításokkal az volt a célja, hogy csökkentse azon szavak, mondatok, állítások számát, amelyekre egy későbbi vizsgálati kérdés kiterjedhet, és abba a helyzetbe kényszerül, hogy egy hosszas eljárásban kell bizonyítani az állítások valós mivoltát. Az eljárás alá vont jelezte, hogy a módosítás nem jelenti azt, hogy a korábbi állítás valótlan lenne.⁸⁷

78. A módosítások (a <https://www.cuprevolution.eu/b2b#fenntarthatosag> és a <https://www.cuprevolution.eu/b2b#miert> aloldalakon) az alábbiak voltak:⁸⁸

2023. március 1. előtti szöveg	2023. március 1. utáni szöveg
„Fenntartható, mert tartós”	„Fenntarthatóbb, mert tartós”
„Fenntartható, mert takarékos”	„Fenntarthatóbb, mert víz takarékos”
„Poharaink életciklusuk végén 100%-ban újrahasznosíthatóak.”	„Poharaink életciklusuk végén újrahasznosíthatóak.”
„Fenntartható, mert csomagolásmentes”	„Fenntarthatóbb, mert nincs másodlagos csomagolás”
„rendszerünk a teljes körforgáson alapul”	„Megoldásunk a körforgáson alapul”
„A visszaváltható és mosható poharak használatával akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése.”	„A visszaváltható és mosható poharak használatával jelentősen csökkenthető a

⁸⁶ VJ/34-66/2022. 16. pont

⁸⁷ VJ/34-66/2022. 17. pont

⁸⁸ VJ/34-66/2022. 18. pont

	rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése.” ⁸⁹
--	--

79. A fentiekén túl az eljárás alá vont még azt is módosította, hogy az ábrás összehasonlításoknál még konkrét számok, megfogalmazás, megnevezések, tények láthatóak, továbbá elhelyezte a 2023. júniusi Életciklus elemzés letölthető linkjét (<https://cuprevolution.eu/lca-report>), ahol további részletek olvashatók. Az eljárás alá vont előadta, hogy képernyőmentésekkel nem rendelkezik, a wayback machine-ben ugyanakkor részben megtalálható a korábbi állapot.⁹⁰

IV.2.2. Tájékoztatás a Fogyasztói (Felhasználói) ÁSZF-ben

80. Az eljárás alá vont Fogyasztói ÁSZF-je a vizsgált időszakban módosult.⁹¹ Az eljáró versenytanács az alábbiakban két (az eljárás alá vont és a fogyasztó közötti szerződéses kapcsolat vonatkozásában releváns) rendelkezést ismertet, a 2021. május 9-i verzióhoz képest a 2022. szeptember 13-i verzióban törölt szövegrészeket áthúzással jelezve:

- „A jelen Általános Szerződési Feltételek („Fogyasztói ÁSZF”) célja az, hogy szabályozza CUP Revolution Kft. („CR”) és a Szolgáltatást igénybe vevő Fogyasztók („Szerződő Fél”) jogviszonyát. A CR - a Polgári Törvénykönyvről szóló, 2013. évi V. törvény („Ptk.”) 6:78. § (1) bekezdés szerint - a Szerződő Felek számára a Fogyasztói ÁSZF tartalmának megismerését a www.cuprevolution.eu weboldalán lehetővé teszi. A CR fenntartja a jogot, hogy jelen Fogyasztói ÁSZF-et bármikor egyoldalúan módosítsa. ~~A Fogyasztói ÁSZF módosított szövegét a CR szintén a www.cuprevolution.eu weboldalon teszi közzé és így biztosítja megismerhetőségét.~~ A Fogyasztói ÁSZF módosított szövege a közzététel napjától kezdve a Szerződő Félre is alkalmazást nyer. A Repohár megvásárlásával a Fogyasztó a jelen szerződési feltételeket elfogadja, a Fogyasztói ÁSZF rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el. Kérjük, mielőtt valamely partnerünknel repoharat vásárol, figyelmesen olvassa végig a jelen dokumentumot!”
- „A RENDSZER
A CUP Revolution RePohár Nyílt Rendszer (a továbbiakban: Rendszer) célja a környezet megóvása; rendezvényeken, vendéglátóegységeken, szórakozóhelyeken és sportlétesítményekben az eldobható, egyszer használatos műanyag poharak kiváltásával a hulladék mennyiségének csökkentése, valamint a repoharak speciális megjelenésének köszönhetően hatékony kommunikációs eszközként történő használata, egyedi fogyasztói élmény biztosítása.”

IV.2.3. Releváns információk a Partner ÁSZF-ben és partnereknek átadott kereskedelmi kommunikációs eszközök

81. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az online csatornákon főként B2B (vállalkozások, leendő partnerek felé irányuló) kommunikációt folytat, így a fogyasztók tájékoztatása alapvetően a vendéglátóegységeken, rendezvényeken történik meg a partnerek által,⁹² ezért különösen releváns, hogy az eljárás alá vont milyen módon támogatja, ellenőrzi, illetve várja el a partnerektől a tájékoztatást a rendszerével kapcsolatban.

82. Az eljárás alá vont a vizsgált időszakban hatályos összes Partner ÁSZF-jét benyújtotta, amelyek alapján megállapítható, hogy míg a 2019. november 1-jétől hatályos ÁSZF még nem tartalmazott

⁸⁹ VJ/34-66/2022. 18. pont

⁹⁰ VJ/34-66/2022. 19. pont a) és b)

⁹¹ korábban: https://cuprevolution.hu/CR_Fogyasztoi_ASZF.pdf, jelenleg: <https://cuprevolution.hu/altalanos-szerzodesi-feltetelek>

⁹² VJ/34-6/2022. 3. pont

a fogyasztók tájékoztatásával kapcsolatban rendelkezést, a partnerekre róva kötelezettséget, addig a 2020. március 5-től (valamint a 2021. szeptember 2-től és a 2022. január 23-tól) hatályos az alábbiak szerint rendelkezett:

„V. FOGYASZTÓK TÁJÉKOZTATÁSA

1. Megrendelő köteles az általa üzemeltetett Egységben teljeskörűen tájékoztatni a Fogyasztókat a CUP Revolution rendszer működésével kapcsolatban. A megfelelő tájékoztatást segítő eszközöket (Partner matrica, info táblák, digital-signage tartalmak stb.) Vállalkozó egyéb megállapodás hiányában térítés ellenében bocsátja Megrendelő rendelkezésére.

2. Megrendelő köteles a saját működésére vonatkozó általános szerződési feltételeket vagy házirendet kiegészíteni a repohár-használatra vonatkozó egyedi feltételekkel, illetőleg azokban hivatkozást elhelyezni a CUP Revolution Repohár Rendszer Fogyasztói Szerződés – Általános Szerződési Feltételeit bemutató weboldalra (www.cuprevolution.hu/CR_Fogyasztoi_ASZF.pdf)”

83. A 2023. szeptembertől hatályos ÁSZF az alábbiak szerint rendelkezik (azzal, hogy a csatolt 2. számú mellékletben az eljáró versenytanács a tájékoztatást segítő eszközök ellenértékére vonatkozó tételt nem azonosított):

XIV. VENDÉGEK TÁJÉKOZTATÁSA

1. Megrendelő köteles az általa üzemeltetett Egységben teljeskörűen tájékoztatni a Vendégeket a CUP Revolution rendszer működésével kapcsolatban. A megfelelő tájékoztatást segítő eszközöket (Partner matrica, info táblák, digital-signage tartalmak, stb.) Vállalkozó egyéb megállapodás hiányában térítés ellenében bocsátja Megrendelő rendelkezésére. A tájékoztatást segítő eszközök ellenértékének összegét a 2. mellékletben szereplő Díjtáblázat és a Partner Egyedi Keretszerződés tartalmazza.

2. Megrendelő köteles a saját működésére vonatkozó általános szerződési feltételeket vagy házirendet kiegészíteni a Termékek használatára vonatkozó egyedi feltételekkel, illetőleg azokban hivatkozást elhelyezni a „CUP Revolution Nyílt Rendszer Fogyasztói Szerződés – Általános Szerződési Feltételek” elnevezésű Általános Szerződési Feltételeit bemutató weboldalra (<https://cuprevolution.eu/altalanos-szerzodesi-feltetelek>)

84. Figyelemmel arra, hogy az eljáró versenytanács számára nem volt egyértelmű, hogy a fenti rendelkezések hogyan érvényesültek, így a VJ/34-102/2022. számú irattal felhívta az eljárás alá vontat nyilatkozatra. Az eljárás alá vont a VJ/34-103/2022. számú beadványában úgy nyilatkozott, hogy az eljáró versenytanács által idézett, a „Megrendelő köteles az általa üzemeltetett Egységben teljeskörűen tájékoztatni a Fogyasztókat a CUP Revolution rendszer működésével kapcsolatban” és a „Megrendelő köteles a saját működésére vonatkozó általános szerződési feltételeket vagy házirendet kiegészíteni a repohár-használatra vonatkozó egyedi feltételekkel, illetőleg azokban hivatkozást elhelyezni a CUP Revolution Repohár Rendszer Fogyasztói Szerződés – Általános Szerződési Feltételeit bemutató weboldalra” szöveg csak tájékoztató jelleggel került az ÁSZF-be, azzal kapcsolatban ellenőrzést nem folytatott (2020. március 5. előtt sem). Megjegyezte továbbá, hogy valamennyi partnerére vonatkozóan tartalmaznak a jogszabályok betartandó rendelkezéseket arról, hogy miként kell a fogyasztókat tájékoztatniuk. E rendelkezések betartását az illetékes hatóságok ellenőrzik (lásd pl. a későbbiekben ismertetendő, 2020. augusztus 28-án kelt jegyzőkönyvet a Park Színpadon történt ellenőrzésről).

85. Az ÁSZF-ekben található azon rendelkezés kapcsán, hogy a „megfelelő tájékoztatást segítő eszközöket ... Vállalkozó egyéb megállapodás hiányában térítés ellenében bocsátja Megrendelő rendelkezésére” az eljárás alá vont előadta, hogy az eljáró versenytanács kérdése kapcsán észlelte, hogy az új ÁSZF-ben sajnálatosan hibásan került be az alábbi szakasz:

„XIII. VENDÉGEK TÁJÉKOZTATÁSA

1. Megrendelő köteles az általa üzemeltetett Egységben teljeskörűen tájékoztatni a Vendégeket a CUP Revolution rendszer működésével kapcsolatban. A megfelelő tájékoztatást segítő eszközöket (Partner matrica, info táblák, digital-signage tartalmak stb.) Vállalkozó egyéb megállapodás hiányában térítés ellenében bocsátja Megrendelő rendelkezésére. A tájékoztatást segítő eszközök ellenértékének összegét a 2. mellékletben szereplő Díjtáblázat és a Partner Egyedi Szerződés tartalmazza.”

86. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a tájékoztatást elősegítő eszközöket a múltban és jelenleg is automatikusan és térítésmentesen szállítja a nyílt rendszerben résztvevő partnerei számára. Bevétele e tevékenységből tehát nem származott. A teljesség kedvéért megjegyezte, hogy amiatt került az új ÁSZF-be a fenti rendelkezés tévesen,⁹³ mivel a korábbi partner egyedi szerződése IV. pontjában szerepelt a “Cup Revolution Partner matrica” 200 Ft-os áron. Mivel ezen matricákat is ingyenesen szállította, azok soha nem kerültek számlázásra, így a 2022. októbertől kötött egyedi szerződésekből is kikerült e rendelkezés, és értelemszerűen az új ÁSZF-ben sem kellett volna szerepelnie. Az ÁSZF-ben a szükséges módosítást a lehető legrövidebb időn belül megteszi.
87. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a zárt rendszerben működő partnereknek nem biztosít tájékoztatást elősegítő eszközöket, részükre nem nyújt a kommunikációban egyéb segítséget.⁹⁴ Zárt rendszer esetén a repoharak használatával kapcsolatos feltételeket és a kommunikációt is a rendszer üzemeltetője (azaz a vendéglátóegység) határozza meg, arra az eljárás alá vontnak nincs ráhatása.⁹⁵
88. Nyilatkozata szerint azonban segítséget nyújt a nyílt rendszerben működő partnerek számára a fogyasztók tájékoztatásához:⁹⁶ social media kit-et biztosít, a nyílt rendszer működését bemutató videóanimációt és grafikát, valamint nyomtatott táblákat küld a partnerek részére.⁹⁷ A Cup Revolution nyílt rendszerhez csatlakozó partnerekkel történő szerződéskötést követően az eljárás alá vont automatikusan megküldi a tájékoztatást elősegítő eszközöket a partnerek számára (a fizikai eszközöket az első pohárszállítással együtt).⁹⁸
89. A partnerek részére biztosított kereskedelmi kommunikációk bejáratú matricán, digitális formában, közösségi médiában és táblákon történő megjelenéshez biztosított kreatívok, melyek az alábbi tartalommal jelentek, illetve jelennek meg:⁹⁹

⁹³ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a korábbi (2020. március 5-től hatályos) szerződésekben is szerepelt a fordulat.

⁹⁴ VJ/34-32/2022. 3. pont

⁹⁵ VJ/34-32/2022. 4. pont

⁹⁶ VJ/34-66/2022. 4. számú melléklet

⁹⁷ VJ/34-6/2022. 24. pont

⁹⁸ VJ/34-19/2022. 6. pont

⁹⁹ VJ/34-6/2022. 24. pont, VJ/34-21/2022. mellékletek, VJ/34-26/2022. 2. sz. melléklet, VJ/34-66/2022. 15. pont, 5., 6. és 7. mellékletek

CSEREPOHÁR RENDSZERT HASZNÁLUNK!
WE USE SWAP CUP SYSTEM

ELFOGADÓHELYEK

REVO PARTNERS

CUP REVOLUTION
 HUNGARY'S #1 REUSE NETWORK

Mi is RevoCupot használunk!
We use RevoCups!

Ha még nincs tokened, az első Itelvásárlásoddal fizessed le az egyszeri pohárdíjat!

Pay the one-time cup fee with your first drink purchase!

Ha már van tokened, rendeléskor cseréld pohárral!

If you already have a token, exchange it for a cup when you order!

Nincs több otthonfelejtett token!
 Töltsd le a RevoToken alkalmazást és digitalizáld tokenjeidet, hogy mindig nálád legyenek.

No more tokens left at home!
 Download the RevoToken app and digitalize your tokens so you always have them with you.

Használd ingyen!
 A RevoToken alkalmazás Kölcsönphár funkciójával csak annyi a dolgod, hogy a kiváltástól számított 72 órán belül leadd bármely partnerünknél az ingyenes poharat.

Use it for free!
 With the Rent a Cup feature in the RevoToken app, all you have to do is drop off your free cup at any of our partners within 72 hours of redemption.

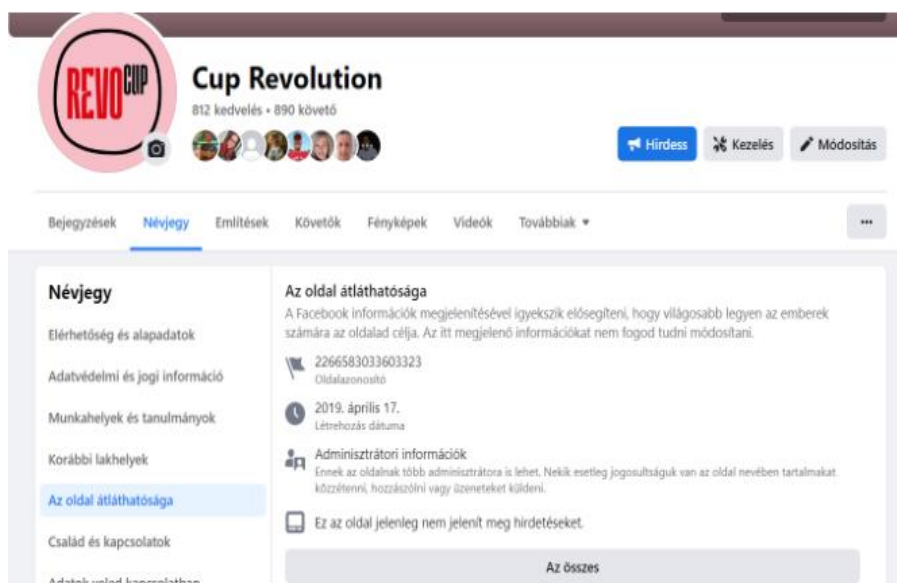
CUP REVOLUTION
 HUNGARY'S #1 REUSE NETWORK

IV.2.4. A CUP Revolution Facebook oldala

90. Az eljárás alá vont a Facebook oldalát 2019. április 17-én hozta létre (a jelen határozat keltekor a követők száma 1.100 fő volt):¹⁰⁰

¹⁰⁰ VJ/34-66/2022. 10. pont

IV.2.5. Facebook hirdetések¹⁰¹

91. Az eljárás alá vont által benyújtott hirdetések közül az alábbiak tartalmaznak környezetre ható állítást (ezen állítások jelentős részben a fogyasztói környezettudatos viselkedés és az érintett termék kapcsolatáról is szólnak):

Hirdetés tartalma	Megjelenés időszaka	Megjelenés száma	Költség
<p>Bejegyzés szövege: <i>Bulizz környezettudatosan egész nyáron a Cup Revolution poharakkal!</i> 🌿 🍷 ➡️ 🍷 ➡️ 🍷 <i>Válsd be. Használd újra.</i> Videóban szereplő felirat: <i>Egy <u>környezetbarát</u> repohár rendszer, amivel egész nyáron bulizhatsz. Kérd az italod repohárba, vidd magaddal bárhova vagy váltsd vissza <u>újrahasznosított</u> tokenre. Keresd a Cup Revolution elfogadóhelyeket, váltsd a tokent újra pohárra, próbáld ki az összes dizájnt!</i> <i>Cup Revolution</i> <i>Használd. Válsd be. Használd újra.</i></p>	2021.08.11. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<p><i>Hol találkozhatasz az egyedi dizájnju Cup Revolution RePoharakkal? Budapest, Szentendre, Debrecen, Szeged, Győr, de még a Velencei-tónál és a Balatonnál is találsz Cup Revolution elfogadóhelyet! <u>Bulizz környezettudatosan</u>, a teljes listájáért pedig látogass el a honlapunkra!</i></p>	2021.08.11. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<p><i>Dobd az eldobhatóst, és <u>vegyél részt te is a forradalomban a környezetért!</u> Keresd a Cup Revolution RePoharakat az elfogadóhelyeken!</i></p>	2021.08.11. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<p><i>Dobd az eldobhatóst, és <u>vegyél részt te is a forradalomban a környezetért!</u> Keresd a Cup Revolution RePoharakat az elfogadóhelyeken!</i></p>	2021.08.11. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

¹⁰¹ VJ/34-26/2022. 1a és 1b. számú mellékletek

<i>Dizájnos RePoharaink idén a @Paloznaki Jazzpikniket is megjárták! Nagyon biztató, hogy egyre többen csatlakoznak a forradalomhoz a környezetvédelemért! Tudtad, hogy a Cup Revolutionnel akár 80%-kal csökkenthető a rendezvényeken és szórakozóhelyeken keletkező hulladék, így pedig a környezet terhelése?</i>	2021.08.14. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>Tudtad, hogy a visszaváltható és mosható poharak használatával 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése? Vegyél részt te is a forradalomban a környezetért, keresd a Cup Revolution elfogadóhelyeket országszerte! Használd. Váltsd be. Használd újra.</i>	2021.08.18. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>A MONYO Land egyike azoknak a szuper helyeknek, akik úgy döntöttek, velünk szeretnék csökkenteni a hulladéktermelésüket. Már csak ezért is érdemes hozzájuk benézni!</i>	2021.08.22. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>Hasznos tipp a hétvégére: ne felejtse otthon a tokened! Legyen szó balatoni hosszúhétvégéről, szentendrei kirándulásról, vagy budapesti kiücsörgésről, a Cup Revolution elfogadóhelyeken szükséged lesz erre az újrahasznosított érmére! A tokenért dizájnos repoharat kapsz, amit aztán megint tokenre válthatsz vissza, és így tovább. Vegyél részt te is a körforgásban: használd, váltsd be, használd újra!</i>	2021.08.22. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>Bejegyzés szövege: Tudtátok, hogy egyetlen újrahasználatos pohárral 420 liter vizet spórolhatunk meg, és 3 repohárral egy fát menthetünk meg a kivágástól? Használjatok ti is repoharat, hiszen környezetkímélő, a rendszer pedig nagyon egyszerű: az egyszeri pohárdíj befizetése után a használt poharakat tiszta pohárra vagy tokenre cserélik a pultnál, a kapott token pedig újra pohárra váltható a partnereinknél ... Bejegyzésben szereplő képen látható szöveg: <u>Vízpazarlást és tömeges firtást akadályoznak meg a repoharak gyártói</u></i>	2021.09.13. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>Bejegyzés szövege: Hogyan működik a Cup Revolution? 1. Kérd az italod a RePohárba 2. Használat után a poharat vidd vissza a pulthoz. 3. A pohárért cserébe egy tokenet kapsz vissza. 4. A tokenet később országszerte számos helyen felhasználhatod. Rendezvényhelyszínek, fesztiválok, szórakozó-és vendéglátóhelyek, sportlétesítmények: a Cup Revolution elfogadóhelyeken a tokenedért cserébe egy tiszta poharat adunk neked. Tehát a tokenet minden esetben pohárra, a poharat pedig tokenre tudod visszaváltani. Vegyél részt te is a körforgásban!</i>	2021.09.22. – 10.11.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
<i>Bejegyzés szövege: „...ezen tapasztalatainkat összegyűrva jutottunk arra a döntésre, hogy ezt lehet jobban, hatékonyabban és</i>	2022.07.28. – 08.02.	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

környezettudatosabban csinálni...” A mosogatás során hővisszanyerő technológiát használunk mind a mosás, mind a forrólevegős szárítás esetében – ezzel csökkentve a felhasznált energiát. A poharakat Magyarországon gyártjuk és a szállításokat is úgy optimalizáljuk, hogy minél kisebb legyen a szolgáltatásunk ökológiai lábnyoma. Korábban tengeri halászhálókat újrahasznosításával gyártottuk a Cup Revolution tokeneket, 2022. júniusától már a sérült poharokból készítjük ezeket, illetve hamarosan használhatjátok a digitális token megoldásunkat is (pár helyen már teszteljük).

IV.2.6. A RevoToken felületen megjelenő tartalom

92. A RevoToken felületen pl. az alábbiak szerint látható fogyasztóknak szóló, környezettudatos viselkedésre felhívó üzenet:

IV.3. Fogyasztói jelzések a repohár rendszerrel kapcsolatban

93. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy kifejezett panasz nem érkezett hozzá, azonban a Google Térkép platformon vélemények és Facebook (Meta) Messenger üzenetek, hozzászólások igen.

94. A vállalkozás Google Térkép oldala már nem létezik, azonban az eljárás alá vont által küldött képernyőkép szerint 2022. július 13-án 49 vélemény alapján 1,8/5 értékeléssel rendelkezett. A

csatolt üzenetek releváns tartalma pl. a következő volt:¹⁰²

- *Pérez lehúzó banda... Semmi köze ennek a környezetvédelemhez. Akkor nem kupon járna vissza a pohárért, hanem a letét, amit oda adtam a pohár kölcsönzésért. Kikerülhetetlen átverés ez, nem más!*
- *Amíg nem lehet visszaváltani a tokeneket pénzre, addig egyáltalán nem környezettudatos, ugyanis ha otthon felejtöd, kénytelen vagy újat venni, a felhalmozott tokeneket meg dobhatod ki a kukába...*
- *Nem értem kik és milyen módszerrel validálták az ötletet... A token túl nagy ahhoz, hogy a pénztárcámban tartsam, nincs rajta lyuk, hogy a kulcstartómra akasszam, ebből következik, hogy folyamatosan otthon marad. Rengeteg pénzünk áll már...*
- *Átverés, lehúzás. Nem biztos, hogy a közeljövőben olyan helyen járok, ahol ilyen poharak vannak. Ha elmoszák a poharat, miért fizessek érte. Minek tartsak a pénztárcámban plusz 3 db semmire sem jó műanyag darabot?*
- *Hatalmas lehúzás az egész...ha esetleg a tokent vissza lehetne váltani lenne értelme. Nem túl életszerű, hogy állandóan hordjam magammal a tokent, hátha elfogadóhelybe botlok.*
- *Ha a tokent egy központi helyen vagy egy helyszínen lévő automatánál, hogy a vendéglátóhely ne legyen „túlterhelve” egy-egy este után, vissza lehetne váltani pénzre, akkor lenne értelme a koncepciónak. Ezen formában csak a vendég kihasználása, lehúzása.*
- *Very bad. You get some kind of token for exchange when you return the cup instead of money. What am I going to do with token at home?*
- *(A Google fordítása) Egyáltalán nem jó ötlet. [...] Turistaként most műanyag zsetont kell dobnom a szemétkébe, amely a teljes ellentétes ötlet volt [...]*
- *(A Google fordítása) 2 haszontalan műanyag zsetonnal hagyva Budapestet. Szép ötlet, de csak 2 helyet láttam használva ezt a dolgot, melyből az egyik bezárt, a másik pedig zsetonokat adott nekem. [...]*

95. A CUP Revolution 26 Messenger üzenetet küldött meg a vizsgálat felhívására,¹⁰³ melyek közül 18-ban a fogyasztók a token készpénzre váltásának lehetőségéről érdeklődtek, többen a partner egyik egységénél kapott tájékoztatásra hivatkozással, miszerint annak lehetősége fennáll. A fogyasztói vélemények a repohár rendszerrel kapcsolatban több esetben sérelemként a választás lehetőségének a hiányát és a környezettudatossági aggályait fogalmazták meg:

- *„És a fő probléma számomra a lehúzás érzése, nem dönthetem el, hogy ez kell nekem vagy sem. Nem látom a visszaforgatást és a körforgást. Ez így számomra nem tűnik környezetvédelemnek.”*
- *„...ne hagyják meg a választás lehetőségét, hogy a pénzt visszakapja vagy ezt a haszontalan tokent?”*
- *„... egyáltalán nem értek egyet azzal, hogy ha esetleg van már jónéhány tokenem, akkor azt ne válthassam vissza. Környezettudatosság szempontjából különösen kifogásolható az a javaslat, hogy vigyem haza a nekem tetsző repoharakat.”*
- *„... ne kelljen egyébként környezetszennyező műanyagkarikákat magával hurcibálnia az embernek mindenhova, hogy hátha aznap kell. Ez egy nettó lehúzás. A legtöbb ilyen tallér a kukába fogja végezni, és a legtöbb ember úgyis kénytelen lesz ki tudni hányszor újra kiadni a*

¹⁰² VJ/34-6/2022. 30-31. pont, 9-10. sz. melléklet. Több vélemény esetében nem látszik annak teljes tartalma.

¹⁰³ VJ/34-6/2022. 10. sz. melléklet

pénzt érte. Ez semmi más mint környezetszennyezés és az emberek lehúzása.”

96. A Gazdasági Versenyhivatalhoz érkezett, a jelen versenyfelügyeleti eljárást megelőző panaszok¹⁰⁴ tartalma pedig a következő volt. Az egyik panaszos azt kifogásolta, hogy az általa fogyasztott italt semmilyen más pohárban nem voltak hajlandók értékesíteni, ezért a CUP Revolution poharakat meg kellett vásárolnia, visszaváltásra nem volt lehetősége. A pohár ára 400 Ft volt, ami a panaszos szerint a duplája a piaci árának, továbbá a pohár vásárlásáról nem adnak olyan dokumentumot, igazolást, ami alapján bizonyítható lenne, hogy azt hol vásárolta, hol tudja visszaváltani. Kifogásolta, hogy csak az eljárás alá vont honlapjáról derül ki, hogy csak egy évig lehet visszaváltani a poharat. A pohárért kapott műanyag zsetont ugyan elvileg más szórakozóhelyek is elfogadják, azonban, mint utólag kiderült, csakis meghatározott ideig. A panaszos aggályosnak tartotta, hogy azt állítják, hogy mindez környezetbarát. Az üvegpoharak kiváltása műanyag poharakkal környezetszennyező és a visszaválthatóság állítása sem igaz, mert egyrészt mindenképpen meg kell vásárolni a poharat, amit maximálisan egy évig lehet használni, másrészt egyértelműen arra épül az üzleti modell, hogy az emberek elhagyják, elfelejtik a zsetonokat vagy megtartják a poharakat. A panaszos sérelmezte tovább, hogy míg nem korlátozzák, hogy ki mennyi poharat vásárolhat, óránként és emberenként ötben korlátozzák a visszaváltást.

97. A másik panaszos azt kifogásolta, hogy

- a rendszer nem szabályozza, hogy a velük partnerségben álló vendéglátóegységek mennyiért adják a fogyasztóknak a poharat,
- a rendszerben nincs lehetőség a megvásárolt pohár árát visszakapni, csak egy műanyag tokent,
- a cég szerződésben nem szabályozza, hogy rendszerüket csak az általuk meghatározott tokennel lehet használni, így egyre több helyen fordul elő, hogy nem fogadják sem a poharat, sem a tokent, így a fogyasztó kénytelen újabb poharat vásárolni,
- nincs szabályozva, hogy a vendéglátóegység hányszor adhatja el egyazon poharat (sok fogyasztó, mivel nem kaphatja vissza érte a pénzt, nem váltja vissza, ott hagyja, így a hely begyűjti és újra értékesíti ezeket a poharakat),
- a kibocsátott tokeneknek érvényességi ideje van a <https://cuprevolution.hu/CR SN Validityv.pdf> aloldal szerint, így a lejárat után a fogyasztó kénytelen újra megvásárolni egy poharat,
- nincs szabályozva, hogy a vendéglátóegységeken levő műanyag üveges üdítőket ne töltsék ki ezekbe a poharakba, ezáltal kötelezve a fogyasztót a pohár megvásárlására.

V.

Az eljárás alá vont által benyújtott, a környezetre ható állításokhoz kapcsolódó bizonyítékok

98. A környezetre ható állításokkal kapcsolatban az eljárás alá vont az alábbiakat nyújtotta be:

Állítás	Bizonyíték	A bizonyíték jellemzője
Újrahasználható/újrahasznosítható		
Újrahasználható/ újrahasznosítható	A Hulladékpiramis – A hulladékkezelés szintjei c. ábra, amelyre az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 1704/2021. (X. 6.) Korm. határozat (Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2021-2027) is hivatkozik. ¹⁰⁵	jogszabály általános 2021. október 6.

¹⁰⁴ Lásd a VJ/34-6/2022. számú feljegyzést

¹⁰⁵ VJ/34-6/2022. 4-5. pont. Elérhető: https://cdn.kormany.hu/mwg-internal/de5fs23hu73ds/progress?id=6cJr_4lya_iLItnXbWJnNnbMI6C9ugspkB2jetvnZ64

	<p style="text-align: center;">HULLADÉKPIRAMIS A HULLADÉKKEZELÉS SZINTJEI</p> <p style="text-align: center;">CÉL, HOGY A PIRAMISON FELFELÉ HALADVA KÖNNYÍTSÜK A KÖRNYEZETÜNKRE GYAKOROLT KÁROS HATÁST.</p>	
	<p>Az eljárás alá vont előadta, hogy az újrahasználatos poharakkal az egyszer használatos műanyag- vagy papírpoharak kiváltása valósul meg.</p> <p>A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia 2018. január 16. COM (2018) 28 final 5., 7. és 13. oldalai</p> <p>Az eljárás alá vont szerint az újrahasznosítható poharak környezetbarát mivoltát támasztja alá az Európai Bizottság közleménye, mely rámutat az egyszerhasználatos műanyagok (kifejezetten kiemelve az egyszerhasználatos poharakat) környezetre káros mivoltára, és arra, hogy a műanyag hulladék mennyiségének a csökkentése (így pl. a körforgásos megoldások alkalmazása, az újrahasznosítás) támogatandóak, illetve ezeket támogatják az európai polgárok, kormányok és az ipari szereplők.</p>	<p>jogszabály általános 2018. január 16.</p>
	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/904 irányelve (2019. június 5.) egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről. pl. (2) és (5) preambulumbekendések</p> <p>Hasonlóképpen az Európai Parlament és Tanács irányelve is kiemeli, hogy olyan körforgásos szemléletet hivatott előmozdítani, amely az egyszer használatos termékek helyett a fenntartható, újrahasználatos termékeket és újrahasználati rendszereket helyezi előtérbe, elsősorban a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése céljából. A CR szerint látható, hogy jogalkotói szinten is megjelenik az az álláspont, hogy az egyszerhasználatos műanyagok helyett az újrahasznosítható műanyagok alkalmazása támogatandó, tekintettel arra, hogy ezen utóbbi megoldások környezetbarátabbak.</p>	<p>jogszabály általános 2019. június 5.</p>
	<p>„Independent studies comparing single-use to reuse” c. tanulmány. A tanulmány alapjául szolgáló Hope Solutions kutatás eredményei 2018. évben kerültek publikálásra és azóta elérhetőek a weben.^{106 107 108}</p>	<p>tanulmány általános 2018.</p>
	<p>„Woods, Laura -Bakshi, Bhavik R.: Reusable vs. disposable cups revisited: guidance in life cycle comparisons addressing scenario,</p>	<p>tanulmány általános</p>

¹⁰⁶ https://issuu.com/hopesolutionsservices/docs/reusable_cups_figures_1

¹⁰⁷ VJ/34-66/2022. 21. pont

¹⁰⁸ VJ/34-6/2022. 6. pont, 5. számú melléklet, VJ/34-13/2022. 1. sz. melléklet. Elérhető: <https://www.green-goblet.com/reusable-vs-disposable/>

	<i>model, and parameter uncertainties for the US consumer” c. tanulmányra.</i> ¹⁰⁹	2014. február 25.
	A tokenek gyártását 2019. és 2022. között [ÜZLETI TITOK]	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2019. november 27.
	2022. második felétől [ÜZLETI TITOK] gyártja a tokeneket, melyek alapanyagát az eljárás alá vont által szállított selejtes, forgalomból kivont repoharak darálásával biztosítja. ¹¹⁰ Az előbbieket alátámasztásul csatolta a [ÜZLETI TITOK] tulajdonosának (és ügyvezetőjének) nyilatkozatát, miszerint megrendelés alapján tokeneket gyárt az eljárás alá vont részére, amelyhez alapanyagot az eljárás alá vont biztosítja. ¹¹¹ Megküldte a beérkező repoharak és a kiszállított tokenek mennyiségét összefoglaló táblázatot. Emellett csatolt képeket és videókat a regranulátum készítésének egyes lépéseiről. ¹¹²	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2022.
„Gyártástechnológájuknak köszönhetően 500+ rendeltetésszerű újrahasználatra alkalmasak alapanyagigényük a használati szám tekintetében kifejezetten alacsony”	Az állítás saját tapasztalaton alapul. ¹¹³ Egy repoharuk, amelyet irodájukban 2019. novembere óta minden munkanap elmosogatnak és nem tapasztalható rajta elváltozás. A mosogatások száma jóval meghaladta az 500-at. ¹¹⁴	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2019. november
	A piaci tapasztalatok szerint is megalapozott az 500, de akár az 1000 használatra vonatkozó állítás. ¹¹⁵ https://oekocup.de/en/ : 1000-szer újrahasznosítható ("Reusable over 1,000 times") https://billiecup.com/the-cup/ : 500-szor használhatóak („They can be used over 500 times”) https://www.luloop.lu/new-page : Gyártónk legalább 500-szori használatot garantál. A poharak akár 1000-szer is használhatók, de ez a felhasználás típusától függ. („Our manufacturer guarantees a use of at least 500 times. The cups could be used up to 1000 times, but that depends on the type of use.”) https://web.archive.org/web/2023000000000000*/https://oekocup.de/en/ (legkorábbi mentés: June 24, 2021) https://web.archive.org/web/2023000000000000*/https://billiecup.com/the-cup/ (legkorábbi mentés: May 16, 2022) https://web.archive.org/web/2023000000000000*/https://www.luloop.lu/new-page (legkorábbi mentés: October 5, 2021) ¹¹⁶ A kérdéses állítások minden esetben megtalálhatóak voltak a legkorábbi mentés verzióban is. ¹¹⁷	internetes információk általános 2021. június 24. 2021. október 5. 2022. május 16.

¹⁰⁹ VJ/34-6/2022. 6. pont, 6. számú melléklet, VJ/34-13/2022. 2. sz. melléklet

¹¹⁰ VJ/34-26/2022. 30. pont

¹¹¹ VJ/34-26/2022. 8. sz. melléklet

¹¹² VJ/34-26/2022. 8. sz. melléklet

¹¹³ VJ/34-32/2022. 49. pont

¹¹⁴ VJ/34-32/2022. 50. pont

¹¹⁵ VJ/34-32/2022. 51. pont

¹¹⁶ VJ/34-66/2022. 22. pont

¹¹⁷ VJ/34-66/2022. 23. pont

<p>„A Cup Revolution Magyarország meghatározó újrahasználható pohár rendszere”</p>	<p>Piaci szereplők nyilvánosan elérhető, közzétett éves beszámolóinak összehasonlítása. ¹¹⁸</p> <table border="1" data-bbox="379 264 1193 501"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="2">Értékesítés nettó árbevétele (ezer Ft)</th> </tr> <tr> <th>Cégnév (abc sorrendben)</th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CUP Revolution Kft.</td> <td>317 058</td> <td>846 180</td> </tr> <tr> <td>Flumina Magna Kft. (rephar.hu)</td> <td>49 896</td> <td>N/A</td> </tr> <tr> <td>Greencup Kft. (Event Cup)</td> <td>206 360</td> <td>193 753</td> </tr> <tr> <td>Hana-Plast Group Kft.</td> <td>211 740</td> <td>493 153</td> </tr> <tr> <td>Stylus Design Kft. (Stack Cup)</td> <td>79 245</td> <td>17 197</td> </tr> </tbody> </table>		Értékesítés nettó árbevétele (ezer Ft)		Cégnév (abc sorrendben)	2021	2022	CUP Revolution Kft.	317 058	846 180	Flumina Magna Kft. (rephar.hu)	49 896	N/A	Greencup Kft. (Event Cup)	206 360	193 753	Hana-Plast Group Kft.	211 740	493 153	Stylus Design Kft. (Stack Cup)	79 245	17 197	<p>vállalkozás nyilatkozata egyedi 2021.</p>
	Értékesítés nettó árbevétele (ezer Ft)																						
Cégnév (abc sorrendben)	2021	2022																					
CUP Revolution Kft.	317 058	846 180																					
Flumina Magna Kft. (rephar.hu)	49 896	N/A																					
Greencup Kft. (Event Cup)	206 360	193 753																					
Hana-Plast Group Kft.	211 740	493 153																					
Stylus Design Kft. (Stack Cup)	79 245	17 197																					
Hulladék csökkentés																							
<p>„A visszaváltható és mosható poharak használatával 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb [...]”¹¹⁹</p> <p>„A szolgáltatásnak köszönhetően akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése . A RePoharakat ráadásul Magyarországon gyártjuk, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb [...]”¹²⁰</p>	<p>hulladékpiramis/hulladékhierarchia, az Európai Parlament és Tanács által megalkotott „Hulladékhierarchiára” hivatkozó az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 1704/2021. (X. 6.) Korm. határozat¹²¹</p> <p>Tanulmányok ld. fentebb</p> <p>[ÜZLETI TITOK]. ¹²²</p> <p>A Grund elnevezésű szórakozóhely esetében korábban az eldobható poharak miatt heti 5 köbméternyi szemét gyűlt össze, illetve a Szimpla nevű szórakozóhelyen az elmúlt 20 évben 880 000 üvegpohár tört el vagy tűnt el. A Szimpla nagyjából 2020-ig használt egyszer használatos műanyag poharat, amelyekből kb. 18 200 000 darabot helyezett el szeméttelen. A 23 év alatt a „szigetes” fesztiválok az egyszer használatos pohár mennyisége kb. 53 000 000 darab volt, amely az eldobható tényezővel kb. 500 tonna hulladék. Csak a 2015. évi Sziget fesztiválon több mint 2 000 000 darab egyszer használatos műanyag pohár került ki a kocsmákba. ¹²³</p> <p>A fenti adatokat a megnevezett szórakozóhelyeket üzemeltető cégek vezetői az eljárás alá vont által 2022. szeptember 14-én tartott sajtótájékoztatón nyilatkoztak a sajtó képviselői előtt, míg a „szigetes” fesztiválok vendéglátását 1996-2018 között az eljárás alá vont tulajdonos-ügyvezetői által tulajdonolt és vezetett Gamma Trade Kft. (korábban Gamma-Sziget Bt.) koordinálta, illetve üzemeltette a vendéglátóegységek ellátóbázisát. A feltüntetett adatok a Gamma Trade Kft. értékesítési adatait tükrözik. ¹²⁴</p>	<p>jogszabály általános 2021. október 6.</p> <p>tanulmány általános 2018. 2014. február 25.</p> <p>vállalkozás nyilatkozata egyedi 2017. és 2018.</p> <p>vállalkozás nyilatkozata egyedi 2022. szeptember 14.</p>																					

¹¹⁸ VJ/34-32/2022. 52. pont

¹¹⁹ 2021. augusztus 5-i weboldal állapot szerint.

¹²⁰ 2023. február 16-i weboldal állapot szerint.

¹²¹ VJ/34-2/2022. 17. pont

¹²² VJ/34-2/2022. 20. pont, 4. sz. melléklet

¹²³ VJ/34-2/2022. 21. pont

¹²⁴ VJ/34-26/2022. 23. pont

	<p>Az eljárás alá vont a repoharait Magyarországon gyártja, így álláspontja szerint különösebb vizsgálat nélkül is igazoltnak tekinthető az az állítás, amely szerint ennek következtében a szállításból fakadó CO₂ kibocsátás kisebb, mintha a repoharokat külföldön gyártanák és így szükséges lenne azok Magyarországra szállítása. Nem rendelkezik külön felméréssel vagy kutatással erre vonatkozóan. Ismeretei szerint az eldobható poharak többnyire egy törökországi üzemből érkeznek Magyarországra, így minden felhasználásukhoz társul az 1300 kilométeres szállítási lábnyom. Budapest határain belül egyáltalán nem üzemel egyszerhasználatos poharakat gyártó üzem. A repoharokat viszont Magyarországon készítik (a RevoCup-okat Pécsen, a Cupler forróitalos poharakat Erden), és a második használatától már csak az óbudai mosóüzem és a vendéglátóhelyek között utaznak.¹²⁵¹²⁶</p>	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2019.
	<p>Vevői visszajelzések alapján elmondható, hogy tömegrendezvényeken az egyszer használatos poharak alkotják a keletkező hulladék 80%-át. Ebből egyenesen következik, hogy a repoharak használatával nagyságrendileg ennyivel csökkenthető a hulladékmennyiség.¹²⁷</p>	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2023. július 12.
	<p>Az eljárás alá vont hivatkozott arra, hogy a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata szerint az „akár” szó tájékoztatásokban való alkalmazása nem szükségszerűen megvalósuló lehetőséget jelent, azonban a tájékoztatásban megfogalmazott ígéret szempontjából nem egy elméleti, hanem egy reális lehetőséget kell, hogy jelentsen, illetőleg a tájékoztatásban használt „akár” szó azt üzeni a fogyasztóknak, hogy az „akár” szóval megjelenő ajánlat nem minden esetben, azaz nem automatikusan érhető el, hanem csak bizonyos korlátozásokkal, feltételek megvalósulása esetén. Nem versenyjogi elvárás, hogy az „akár” szóval felvezetett reklámígéret minden esetben megvalósuljon [vö. a Versenytanács elvi jelentőségű döntéseinek (2021) I.6.48. pontjával]. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az állítás ennek a követelménynek megfelel.¹²⁸</p>	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2022. október 24.
„A CUP Revolution elsődleges célkitűzése a műanyag hulladék csökkentése, ezért a sérült, megrongált repoharakat ugyanabban az üzemben ledaráljuk és az így kapott granulátumból padlólapokat,	<p>Az eljárás alá vont megküldte a [ÜZLETI TITOK] nyilatkozatát. A [ÜZLETI TITOK] 4 méretben (0,05 liter, 0,3 liter, 0,4 liter, 0,5 liter) gyártja az eljárás alá vont részére élelmiszeripari polipropilénből készült műanyag repoharakat. Az eljárás alá vont a leselejtezett és megtisztított műanyag poharakat visszaszállítja [ÜZLETI TITOK] gyárába, ahol a vállalkozás saját technológiai berendezéseivel mechanikai aprítás útján feldolgozza. Az aprított másodnyersanyagot [ÜZLETI TITOK] közvetlenül műszaki műanyag termék gyártásához felhasználja, például rendezvények, fesztiválok térburkolati elemeinek, valamint magas ágyás elemek, komposztáló edények gyártására. A [ÜZLETI TITOK] álláspontja szerint a többször használható repoharak környezetterhelésének csekély mértékét két fő elem biztosítja: egyrészt a poharak kialakítása és kezelése lehetővé teszi a hosszú távú hasznosítást, másrészt az elhasználandó, visszagyűjtött poharak életciklusuk végén sem válnak hulladékká, más, szintén hosszútávon</p>	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2022. december 21.

¹²⁵ VJ/34-2/2022. 22. pont

¹²⁶ VJ/34-26/2022. 24. pont

¹²⁷ VJ/34-60/2022. 1. pont

¹²⁸ VJ/34-2/2022. 18-19. pont

virágládákat készítünk.”	hasznos terméként teljes mértékben hasznosulnak. ¹²⁹ [ÜZLETI TITOK] fényképeket leselejtezett repoharakról, mechanikai úton aprított használt műanyag pohárról, az aprítékból készült műanyag térburkolati elemekről, valamint a térburkolati elemek lehelyezéséről. ¹³⁰	
„Az első pillanattól az újrahasznosított alapanyagig tervezetten és szinte teljesen hulladékmentesen működik.”	Az első pillanattól, azaz az eljárás alá vont által kínált szolgáltatás a termék gyártásától a termék újrahasznosításáig (a regranulálásig) tervezetten történik, a cég tulajdonosai közül többen több, mint 30 éve dolgoznak a vendéglátásban, ily módon megfelelő rálátással rendelkeznek a vendéglátóipar által termelt hulladékmennyiségre, így a cég alapításával és a rendszer kialakításával az volt a szándékuk (tervük), hogy csökkentsék ezt a hulladékmennyiséget. A rendszer „szinte teljesen hulladékmentesen működik”, mivel az eljárás alá vont a szolgáltatás kapcsán nem használ másodlagos csomagolóanyagot (papírkarton, fólia stb.). ¹³¹	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2019.
Fenntarthatóság/körforgás/környezetbarát működés		
fenntarthatóságra vonatkozó szöveges és ábrán megjelenő állítások ¹³²	Jogszabályi rendelkezések	jogszabály általános
	A fenntarthatóság kifejezés az 1980-as években jelent meg, Lester R. Brawn tanulmányában, amelyben a népesség növekedését úgy kapcsolta össze a természeti erőforrások hasznosításával, hogy a lehető legkisebb legyen a természeti környezet mennyiségi és minőségi romlása. A repohár rendszer kapcsán megvalósul a helyben történő előállítás és a hazai beszállítók előnyben részesítése. Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottságában („Brundtland-jelentés”, 1987) megadott, széles körben elfogadott meghatározás szerint „a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen generációk szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata (Tokió, 2000) szerint pedig „a fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg. A fenntarthatóságnak három egymással szoros kapcsolatban lévő fő területe az ökológiai, a társadalmi és a gazdasági rendszer. A fenntarthatósághoz köthető indikátorok egyike például az ökológiai lábnyom. Az eljárás alá vont szerint rendszere kisebb ökológiai lábnyomot eredményez, mint az egyszer használatos poharak alkalmazása. ¹³³	tanulmány általános 1987.
	DENKSTATT Hungary Kft. elemzés https://cuprevolution.eu/lca-report ¹³⁴	elemzés egyedi

¹²⁹ VJ/34-26/2022. 6. sz. melléklet

¹³⁰ VJ/34-26/2022. 6. sz. melléklet

¹³¹ VJ/34-32/2022. 66. pont

¹³² VJ/34-32/2022. 45. pont. Az eljárás alá vont előadta, hogy a <https://www.cuprevolution.eu/b2c#fenntarthatosag> oldalon szereplő, fenntarthatóságra vonatkozó közlések összhangban állnak a fenntarthatóságra vonatkozó szakirodalommal, jogszabályi rendelkezésekkel.

¹³³ VJ/34-32/2022. 47. pont

¹³⁴ VJ/34-68/2022. 1. pont. Az eljárás alá vont a fenntarthatóságra vonatkozó és egyéb, esetlegesen „zöld”-nek nevezhető kommunikációjának további pontosításának érdekében a 2023. február 28-án létrejött megbízási szerződés alapján megbízta a DENKSTATT Hungary Kft.-t, hogy támogassa a CUP Revolution által üzemeltetett RevoCup, Cupler és RevoBox termékek életciklus-elemzés (LCA) elkészítését. A DENKSTATT Hungary Kft. a szakmai-tudományos követelményeknek megfelelően elkészítette az „Újrafelhasználható poharak, ételdobozok és forró italos poharak életciklus-elemzése” című dokumentumot. VJ/34-32/2022. 48. pont

	<p>Az elemzés 3. pontja szerint a tanulmány célja, hogy felmérje az eljárás alá vont újrahasználható pohár, ételdoboz és forró italos pohár termékeinek lehetséges környezeti hatásait életciklus-elemzés (a továbbiakban: LCA) segítségével. Az LCA eredményei a fogyasztók és a vállalkozások számára történő külső kommunikációhoz kerülnek felhasználásra az alább ismertetett egyes termékekre vonatkozó LCA háttérjelentés kidolgozásán keresztül. A vizsgálat célja annak kiderítése, hogy a CUP Revolution által szolgáltatott újrahasználható poharak, ételdobozok és forró italos poharak környezeti hatása, teljesítménye hány használat után lesz kedvezőbb az egyszer használatos lehetőségekkel szemben, illetve a többször használható üvegpoharakénál, ha egyáltalán kedvezőbb lesz.</p> <p>Az életciklus-elemzés (LCA) az egyik eszköz arra, hogy információhoz jussunk egy vállalkozás fenntarthatósági követelményeknek való megfelelését illetően. Az életciklus-elemzés (LCA) a termékek vagy szolgáltatások környezeti hatásának szisztematikus elemzése az életciklusuk során, az erőforrás-kitermeléstől egészen a hulladékgazdálkodásig. Magában foglalja a beszállítókat és a gyártáshoz kapcsolódó downstream folyamatokat (például a nyersanyagok és a fogyóeszközök előállítását), a felhasználási fázist és a hulladékgazdálkodást (például a hulladékok újrahasznosítását vagy ártalmatlanítását).¹³⁵</p> <p>Az életciklus-elemzés célja az eljárás alá vont termékei különböző életciklus-fázisaiból származó relatív környezeti hatáshozjárulásainak meghatározása volt, valamint ezen újrahasználható termékek környezeti teljesítményének összehasonlítása az egyszerhasználatos, eldobható alternatívák referenciaértékeivel. Az életciklus-elemzés meg kívánta határozni, hogy az eljárás alá vont által forgalmazott termékek hány begyűjtés-mosás-kiszállítás köre után jelentenek kisebb környezeti hatást, mint ugyanennyi legyártott egyszer használatos alternatíva.¹³⁶</p> <p>Az életciklus-elemzés egyebek között megállapította, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bármely RevoCup termék legyártása kevesebb CO₂-ekv. kibocsátással jár, mint a nyilvánosan elérhető életciklus-elemzések szerinti üvegpoharak legyártása, így már az első használat előtt jobb környezeti teljesítményt nyújtanak a RevoCup termékek az összehasonlított üvegpoharakkal szemben és többszöri használat után még jobban teljesítenek CO₂-ekv. kibocsátás szempontjából, - a hasonló vagy azonos funkcionális egységekkel és azonos rendszerhatárokkal rendelkező egyszerhasználatos termékekkel összehasonlítva a RevoCup termékek a 7. használat után jobb környezeti teljesítményt mutatnak. Az átmeneti pont 5-10 használat között van, amikor az egyszerhasználatos ételdobozok funkcionális egységei ismertek, így a RevoBox termékek környezeti teljesítménye kevesebb, mint egy tucat használat után jobb, 	2023. június
--	--	--------------

¹³⁵ VJ/34-68/2022. 2. pont

¹³⁶ VJ/34-68/2022. 3. pont

	<p>- az eredmények azt mutatják, hogy a Cup Revolution a vendéglátóhelyiségeken keletkező egyszerűhasználatos hulladék kapcsán megoldást nyújt a problémára az újrahasználatos termékekkel.¹³⁷</p> <p>Az eljárás alá vont külön is kiemelte, hogy az elemzés alátámasztja a fenntarthatósággal kapcsolatos állításokat, azt, hogy az általa működtetett rendszer, illetve a termékek megfelelnek az uniós jogszabályokban is megjelenő értelmezés szerinti fenntarthatósági követelményeknek. E jogszabályok köréből utalt a taxonómiai rendeletre, azaz a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre.¹³⁸</p> <p>Az életciklus-elemzés nyilvános, bárki által megtekinthető.¹³⁹</p>	
	Csák Csilla – Nagy Zoltán: A környezeti és pénzügyi fenntarthatóság – avagy a környezetjog és a pénzügyi jog egyes kapcsolódási pontjai, Miskolci Jogi Szemle, 2020. 1. különszám, 38. oldal.	tanulmány általános 2020.
	Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló 18/2013. (III. 28.) OGY határozat 6.2.4. pont T4.3 alpont. Az Országgyűlés a fenntarthatóság alatt azt érti, hogy az egyéni jó élet és a közjó biztosításának feltételeit az adott időpillanatban saját jólétét megteremtő generáció nem éli fel, nem meríti ki erőforrásait, hanem megfelelő mennyiségben és minőségben a következő generációk számára is megőrzi, bővíti azokat.	jogforrás általános 2013.
	Fleischer Tamás: A fenntarthatóság fogalmáról, in: Knoll Imre - Lakatos Péter (szerk.): Közszolgálat és fenntarthatóság. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014., 18. oldal.	tanulmány általános 2014.
	Repoharait Magyarországon gyártja, így különösebb vizsgálat nélkül is igazoltnak tekinthető az az állítás.	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2019.
	Összehasonlításképpen lásd az alábbi ipari pohármosogatógépeket 500x500mm-es kosármérettel pl.: http://www.astralis.hu/ipari-mosogatogepek-medencek/mosogatogepek/tanyer-es-poharmosogato-gep (3,5l /ciklus), https://rdealer.hu/termek/tanyermoso/silver-top-el-500-plus-tanyer-es-pohar-mosogato-gep (2,6l / ciklus), https://anvalor.hu/spd/FIR-30-RD-DD/Fagor-ECO-IPARI-TANYER-ES-POHARMOSOGATO-GEP-front (2,7l / ciklus)	internetes információk egyedi
	Bartus Gábor: A fenntartható fejlődés fogalom értelmezésének hatása az indikátorok kiválasztására, Statisztikai Szemle, 2013/8-9., 849. oldal.	tanulmány általános 2013. augusztus/ szeptember
poharai tartósak, többször felhasználhatók, a termék életciklusának	Humusz Szövetség: Gondoljuk újra – használjuk újra! Az újrahasználatos csomagolások elterjedésének lehetőségei és kapcsolódó szakpolitikai ajánlások, elérhetőség: https://humusz.hu/sites/default/files/realising-reuse-hu.pdf , letöltés ideje: 2023. március 29., 4. oldal. 6. oldal	tanulmány általános 2021. július

¹³⁷ VJ/34-68/2022. 4. pont

¹³⁸ VJ/34-68/2022. 6. pont

¹³⁹ VJ/34-68/2022. 7. pont

végén újrahazsnosíthatóak	Több kutatás bizonyítja az újrahazsnálat lehetséges környezeti előnyeit, például a hulladék és a kibocsátások csökkentését. Egy, az újrahazsnálható elviteles doboz és pohár, illetve a tipikus egyszerű használatos alternatívák tekintetében készült összehasonlító elemzésben a modellezett újrahazsnálati rendszer egy több éttermet kiszolgáló, külső vállalat által kezelt rendszer volt, újrahazsnálható polipropilén dobozokkal és poharakkal, a doboz esetében 100, a pohár esetében 132 ciklussal számoltak, valamint 10%-os veszteségrátával. Az LCA-elemzés kimutatta, hogy az újrahazsnálható tárolók, illetve poharak környezeti lábnyoma 13-szor, illetve 4-szer kisebb, mint az egyszerű használatos társaiké.	
csomagolásmentes, nem használ másodlagos csomagolást	Humusz Szövetség: Gondoljuk újra – használjuk újra! Az újrahazsnálható csomagolások elterjedésének lehetőségei és kapcsolódó szakpolitikai ajánlások, elérhetőség: https://humusz.hu/sites/default/files/realising-reuse-hu.pdf , letöltés ideje: 2023. március 29., 15. oldal. ¹⁴⁰	tanulmány általános 2021. július
„Tarts velünk te is a tudatosság és a fenntarthatóság útján”	Az eljárás alá vont azt javasolja a fogyasztónak, hogy hozzá hasonlóan viselkedjen környezettudatosan, ne szemeteljen, részesítse előnyben a fenntartható megoldásokat. ¹⁴¹	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2023. április 6.
„A fenntarthatóság záloga az újrahazsnálat”	Hulladékpiramis/hulladékhierarchia ¹⁴²	jogszabály általános 2021. október 6.
	Tanulmányok ¹⁴³	tanulmány általános 2014. február 25. 2018.
„Olyan rendszereket működtetünk, amelyek a tartós használatot, a körforgást, ezáltal pedig a hulladékmennyiség csökkentését segítik különböző vendéglátóhelyeken”	Az általa működtetett repohár rendszer a rendszerben használt újrahazsnálható poharak tartós használatát helyezi előtérbe. A rendszer körforgást valósít meg: a vendégek a poharakat fogyasztást követően visszajuttatják a rendszerbe, majd mosogatást követően a poharak újra a vendéglátóegységekbe, majd a fogyasztókhoz kerülnek, ezzel kiváltva az egyszerűhasználatos poharak használatát, így csökkentve a hulladék mennyiségét. ¹⁴⁴ Az eljárás alá vont hisz a rendszere által megvalósított körforgásban, elkötelezett az újrahazsnálat, ezért rendszerének minden elemét a fenntarthatóság jegyében tervezte meg. ¹⁴⁵ Az eljárás alá vont által hazai gyártással, helyi együttműködéssel megvalósított rendszerhez hasonló, az alapanyagától kezdődően a tartós újrahazsnálat biztosításig terjedő egységes rendszer keretében megvalósuló körforgásra épülő modell a hazai piacon nem működik. ¹⁴⁶	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2023. április 6.

¹⁴⁰ VJ/34-32/2022. 46. pont

¹⁴¹ VJ/34-32/2022. 53. pont

¹⁴² VJ/34-32/2022. 54. pont

¹⁴³ VJ/34-32/2022. 54. pont

¹⁴⁴ VJ/34-32/2022. 55-56. pont

¹⁴⁵ VJ/34-32/2022. 68. pont

¹⁴⁶ VJ/34-32/2022. 69. pont

	<p>Európai Bizottság Közleménye</p> <p>Az Európai Bizottság 2020. március 11-i, „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című közleménye egyebek között az alábbi jelentőségére mutatott rá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a termékek tartósságának, újrafelhasználhatóságának javítása, - a termékek újrafeldolgozott tartalmának növelése, - az újragyártás és a magas színvonalú újrafeldolgozás lehetővé tétele, - az egyszer használatos termékek korlátozása és az idő előtti elavulás elleni küzdelem, illetve - a csomagoláshoz használt anyagok mennyiségének csökkentése, a (túl)csomagolás és a csomagolási hulladék csökkentése¹⁴⁷ 	<p>közlemény általános 2020. március 11.</p>
	<p>https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/economy/20151201STO05603/korforgasos-gazdasag-mit-jelent-miert-fontos-es-mi-a-haszna</p>	<p>tanulmány általános 2015.</p>
	<p>https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/society/20210128STO96607/hogyan-valositana-meg-az-eu-a-korkoros-gazdasagot-2050-re</p> <p>Az Európai Bizottság 2022 márciusában a körkörös gazdaságra való gyorsabb átállást célzó intézkedéscsomagra tett javaslatot, mikor bejelentette a körkörös gazdaságról szóló cselekvési tervét. A javaslatok között szerepel a fenntartható termékek népszerűsítése is. 2022 novemberében a Bizottság új csomagolási szabályokat javasolt. A cél egyebek között a csomagolási hulladék csökkentése és a csomagolás tervezésének javítása.¹⁴⁸</p>	<p>tanulmány általános 2021.</p>
	<p>Kozma Dorottya Edina – Molnárné Barna Katalin – Molnár Tamás: Rangsoroljunk vagy nem? – A körforgásos gazdaság mérési lehetőségei és azok összehasonlítása az EU tagországokban, Vezetéstudomány 2021/8-9. 65. oldal.¹⁴⁹</p>	<p>tanulmány általános 2021. augusztus/ szeptember</p>
	<p>Mezőfi Nóra – Németh Kornél: Körforgásos gazdaság esélyei és kihívásai vidéken: jó gyakorlatok elemző értékelése, TVT Turisztikai és Vidékfejlesztési Tanulmányok 2022/2. 22. oldal.¹⁵⁰</p>	<p>tanulmány általános 2022. február</p>
	<p>Európai Bizottság 2020. március 11-i, „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című közleménye COM (2020) 98 final</p>	<p>közlemény általános 2020. március 11.</p>
	<p>A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény preambuluma¹⁵¹</p>	<p>jogszabály általános 2012.</p>
	<p>https://www.gtk.uni-pannon.hu/mi-az-a-korforgasos-gazdasag/</p> <p>A körforgásos gazdaság több, mint újrahasznosítás. Egy olyan értékláncokon és iparágakon átívelő gazdasági modell, amely a terméktervezéstől a gyártáson át a fogyasztásig újragondolja a termékek útját, választ ad arra, hogy mi lesz a termékből, miután a felhasználó</p>	<p>tanulmány általános 2019.</p>

¹⁴⁷ VJ/34-32/2022. 59. pont

¹⁴⁸ VJ/34-32/2022. 60. pont

¹⁴⁹ VJ/34-32/2022. 58. pont

¹⁵⁰ VJ/34-32/2022. 57. pont

¹⁵¹ VJ/34-32/2022. 61. pont

	megválnak tőle. A körforgásos gazdaság végső soron egy olyan rendszer, amelyben nincsenek hulladékok és amelyben a ma termékei a jövő alapanyagai. ¹⁵² Célként fogalmazódik meg a körforgásos gazdaságra való áttérés, amellyel összhangban a hulladékgyártás alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni, hogy a termékek, alapanyagok és erőforrások az értéküket a lehető legtovább megőrizték a gazdaságban, a képződő hulladék mennyisége pedig a minimálisra csökkenjen. Az eljárás alá vont által működtetett rendszer ezt szolgálja. ¹⁵³	
„Rendszerünk a teljes körforgáson alapul, fókuszpontja pedig a működtetés. Teljes körű szolgáltatásunk az első pillanattól az újrahasznosított alapanyagig tervezetten és szinte teljesen hulladékmentesen működik.”	A szakirodalom szerint a terméktervezésnek nemcsak arra kell korlátozódnia, hogy a termékéletciklus végén segítse az anyagok visszanyerését, hanem kompetenciát kell nyújtania a vállalkozásoknak a hulladékok elkerülésére. Az eljárás alá vont ezt szem előtt tartva tervezte meg az általa működtetett rendszert. ¹⁵⁴	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2023. április 6.
	Az eljárás alá vont által kínált szolgáltatás a termék gyártásától a termék újrahasznosításáig (a regranulálásig) tervezetten történik, a cég tulajdonosai közül többen több, mint 30 éve dolgoznak a vendéglátásban, ily módon megfelelő rálátással rendelkeznek a vendéglátóipar által termelt hulladékmennyiségre, így a cég alapításával és a rendszer kialakításával az volt a szándékuk (tervük), hogy csökkentsék ezt a hulladékmennyiséget. A rendszer „szinte teljesen hulladékmentesen működik”, mivel az eljárás alá vont a szolgáltatás kapcsán nem használ másodlagos csomagolóanyagot (papírkarton, fólia stb.)	vállalkozás nyilatkozata egyedi 2023. április 6.
	Horváth Bálint: Körforgásos gazdasági modellek és hatékonyságuk mérése, doktori értekezés, Gödöllő, 2019., elérhetőség: https://archive2020.szie.hu/sites/default/files/horvath_balint_ertekezes.pdf , letöltés ideje: 2023. március 29., 19. oldal.	tanulmány általános 2019.
	ISO9001 minőségbiztosítási tanúsítvány, Újrahasználható műanyag poharak mosogatása és disztribúciója	tanúsítvány egyedi 2022. december 5.

VI.

Az eljárás alá vont álláspontja

VI.1. Az eljárás alá vont vizsgálati szakban előadott álláspontja

99. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal a feltételezett agresszív kereskedelmi gyakorlat kapcsán figyelmen kívül hagyja az alábbi, kiemelkedő jelentőséggel bíró körülményeket:

- Az eljárás alá vont több alternatívát kínál a partnereknek, amelyek maguk döntenek arról, hogy melyik alternatívát választják.
- Az eljárás alá vont nem korlátozza a partnerek azon lehetőségét sem, hogy az általuk választott alternatíva mellett más módon is kiszolgálják a fogyasztókat, adott esetben egyes ürmérték

¹⁵² VJ/34-32/2022. 62-63. pont

¹⁵³ VJ/34-32/2022. 64-65. pont, 18. kérdés

¹⁵⁴ VJ/34-32/2022. 67. pont

vagy egyes italok esetén például üvegpotharakat vagy papírhotharakat alkalmazva, esetleg csak meghatározott napszakban alkalmazva a repotharak használatát.

- A partnerek döntési szabadságát szolgálja az is, hogy a repotharak eljárás alá vont általi mosását sem kell választaniuk, azt akár maguk is elvégezhetik.
- Ha a partner a letéti díjas zárt rendszert alkalmazza, akkor lehetősége van arra, hogy a fogyasztók számára a pohár árát visszatérítse.
- A fogyasztók által a repotharakért fizetendő díj mértékéről (pohárdíj) is a partnerek döntenek.
- Az eljárás alá vont nem vesz részt a fogyasztók tájékoztatásában, az a partnerek feladata. A partnerekkel kötött megállapodások értelmében a partner köteles teljeskörűen tájékoztatni a fogyasztókat, e tevékenységükben az eljárás alá vont csak a kérésükre támogatja, egyéb megállapodás hiányában térítés ellenében.¹⁵⁵ Az is előírásra kerül, hogy a partner köteles a saját működésére vonatkozó általános szerződési feltételeket vagy házirendet kiegészíteni a repotharhasználatra vonatkozó egyedi feltételekkel.¹⁵⁶

100. Az eljárás alá vont tehát semmilyen módon nem szól bele partnerek repotharakkal kapcsolatos döntéseibe, illetve – a fenti követelmény rögzítésén túl – abba, hogy miként tájékoztatják a fogyasztókat, e körben a partnerek önállóan járnak el. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy a partnerek magatartása nem tudható be az eljárás alá vontnak, ezért nem ért egyet az ügyindító végzés azon megközelítésével, amely szerint az eljárás alá vont Fttv. szerinti felelőssége az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján fennáll.¹⁵⁷

101. Előadta továbbá, hogy az ügyindító végzés több megállapítása nem felel meg a valóságnak:¹⁵⁸

- A vizsgált magatartást nem 2019. július 22-től tanúsítja, ugyanis 2019. november 15-től működteti a CUP Revolution rendszert, azzal, hogy 2020 márciusának közepétől több alkalommal hosszabb időszakokra is felfüggesztette működését a vendéglátóhelyek működését korlátozó kormányintézkedések miatt.
- A CUP Revolution vizsgált magatartásának nem lényegi jellemzője, hogy a fogyasztó csak visszaváltható műanyag pohárban (rephárban) vásárolhat italt, ezt az eljárás alá vont nem tudja és nem is kívánja előírni a partnerei számára, egy esetleges ilyen magatartás tőle függetlenül kerül tanúsításra a partner részéről.
- Az eljárás alá vont vizsgált magatartásának nem lényegi jellemzője, hogy a repohár visszaszolgáltatása esetén a fogyasztó nem kapja vissza annak árát, hanem ún. tokenet kap cserébe, amely token pénzre történő visszaváltása elenyésző számú vendéglátóipari egységre korlátozódik, mivel az eljárás alá vont ezt sem tudja és nem is kívánja előírni a partnerei számára, egy esetleges ilyen magatartás az eljárás alá vonttól függetlenül kerül tanúsításra a partner részéről.
- A repoharra történő visszaváltást lehetővé tevő token felhasználására rendelkezésre álló időintervallum nem korlátozott, mivel az folyamatosan meghosszabbításra került, s az a kereskedelmi mennyiség kivételével mennyiségileg sem korlátozott.

¹⁵⁵ Az eljárás alá vont a későbbiekben az eljáró versenytanács kérdésére úgy nyilatkozott, hogy ingyenesen segíti a kommunikációt.

¹⁵⁶ VJ/34-2/2022. 24. pont, VJ/34-6/2022. 24. pont

¹⁵⁷ VJ/34-2/2022. 25. pont. Az eljárás alá vont hivatkozott a VJ/39/2019. számú ügyben hozott határozatra – mely szerint az egyes résztvevők között a „közvetlen érdekelttség” szintjében nyilvánvaló különbségek mutatkozhatnak, és az érdekelttségi különbségnek a felelősség terén is érvényesülnie kell –, valamint a VJ/126/2015. számú ügyben hozott határozatra, mely szerint az Fttv. 9. §-a szerinti felelősség megállapíthatóságának egyik feltétele, hogy az adott vállalkozás kilépjön a passzív szerepből, amely azonban az eljárás alá vont esetében nem áll fenn.

¹⁵⁸ VJ/34-2/2022. 26. pont

102. Az újrafelhasználható poharak alkalmazásán alapuló rendszer környezetbarát jellegére utaló tájékoztatás az eljárás alá vont szerint nem ütközik jogszabályi rendelkezésbe. A gyakorlat az Európai Bizottságnak a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: UCP Irányelv) értelmezéséhez és alkalmazásához kiadott iránymutatásának (a továbbiakban: UCP Iránymutatás)¹⁵⁹ és a Gazdasági Versenyhivatal 2020. évi zöld marketinggel kapcsolatos tájékoztatója által követett megközelítésnek is megfelel.¹⁶⁰ Az eljárás alá vont szerint az előbbi értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv és az Fttv. segíthet a vállalkozásoknak abban, hogy befektessenek termékeik környezeti teljesítményébe, mivel lehetővé teszi számukra, hogy átláthatóan tájékoztassák a fogyasztókat az ilyen törekvéseikről.¹⁶¹
103. Az eljárás alá vont álláspontja szerint ugyan a fogyasztók számára minden külön tájékoztatás nélkül is egyértelmű, hogy a környezeti terhelések vonatkozásában milyen előnyökkel jár az újrafelhasználható poharak használata a különböző rendezvényeken, vendéglátóhelyeken alkalmazott egyszer használatos, eldobásra kerülő poharakhoz képest, a www.cuprevolution.eu honlapon külön is értelmezésre kerül, hogy a környezetbarát jelleg arra tekintettel áll fenn, hogy a visszaváltható és mosható poharak használatával akár 80%-kal csökkenthető a rendezvények és vendéglátóhelyek hulladéktermelése (amelyhez hozzátehető, hogy a repoharakat ráadásul Magyarországon gyártják, így a szállításból fakadó CO2 kibocsátásunk is kevesebb). Ezt a külön bizonyítást nem is igénylő állítást tanulmányok támasztják alá.¹⁶² Álláspontja szerint az általa kínált pohárhasználati rendszer a fogyasztók számára világos, konkrét, egyértelmű módon kínált az egyszer használatos, eldobásra kerülő poharakhoz képest előnyöket a környezetterhelés vonatkozásában, mely előnyöket megfelelő bizonyítékokkal tud alátámasztani.¹⁶³ Az eljárás alá vont szerint továbbá az életciklus-elemzés több, a jelen eljárásban vizsgált állítás valóságnak megfelelését igazolja.¹⁶⁴
104. Az eljárás alá vont szerint továbbá az Fttv. 6. § (1) bekezdése b) pontjának bi) alpontja körében a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre nem áll fenn, ugyanis a <https://www.web.cuprevolution.eu/> oldal látogatottsága [ÜZLETI TITOK]. Emellett az eljárás alá vont Facebook-oldala¹⁶⁵ 2022. október 18-án 773 kedveléssel és 848 követővel rendelkezett.¹⁶⁶ Mivel a honlap [ÜZLETI TITOK] látogatottságú, illetve a Facebook-oldal nem bír jelentős számú kedvelővel, követővel, így az ügyindító végzésben megjelölt magatartás tekintetében nem valósulnak meg az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdésében nevesített körülmények és az Fttv. 11. § (1) bekezdésében nevesített szempontok alapján sem állapítható meg a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmasság.¹⁶⁷
105. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az elhúzódó versenyfelügyeleti eljárás bizonytalanságot okoz a piacon, többen visszatértek az egyszer használatos poharak alkalmazásához. Az eljárás alá vont jelezte az augusztusi adatkérés kapcsán, hogy az az eljárási határidő meghosszabbodását eredményezi.¹⁶⁸ Az eljárás alá vont számára kiemelkedően fontos a versenyfelügyeleti eljárás mielőbbi lezárása.¹⁶⁹

¹⁵⁹ Az Európai Bizottság (2021/C 526/01) közleménye

¹⁶⁰ VJ/34-6/2022. 32. pont

¹⁶¹ VJ/34-6/2022. 34. pont

¹⁶² VJ/34-6/2022. 33. pont

¹⁶³ VJ/34-6/2022. 35. pont, VJ/34-2/2022. 27. pont

¹⁶⁴ VJ/34-68/2022. 5. pont

¹⁶⁵ <https://www.facebook.com/CUPREVOLUTIONHUNGARY>

¹⁶⁶ VJ/34-2/2022. 28-30. pont

¹⁶⁷ VJ/34-2/2022. 31. pont

¹⁶⁸ VJ/34-71/2022. 3. pont

¹⁶⁹ VJ/34-68/2022. 15. 16. pont

106. A repohár rendszer működésével kapcsolatban a partnerek által alkalmazott kommunikációt illetően az eljárás alá vont hivatkozott a Fogyasztóvédelmi Hatóság BP-2-0134 számú, 2020. augusztus 28-án kelt jegyzőkönyvére, mely szerint „a vendéglátóhelyen RECUP rendszeréhez tartozó műanyag poharakat használnak, a pohár használatával járó költségek és az azt követően alkalmazott feltételekről egyértelmű és részletes írásbeli tájékoztatások vannak kihelyezve a pultokon és a falon.” Az eljárás alá vont előadta, hogy mivel az adott vendéglátóhelyen az eljárás alá vont által biztosított táblák voltak az adott időpontban kihelyezve, a jegyzőkönyv azt támasztja alá, hogy az általa biztosított táblák, videók és egyéb azonos tartalmú kommunikációs eszköz megfelelően tájékoztatják a fogyasztókat.¹⁷⁰

VI.2. Az eljárás alá vont vizsgálati jelentésre tett észrevételei

107. Az eljáró versenytanács a VJ/34-98/2022. számú irattal megküldte a VJ/34-95/2022. számú vizsgálati jelentést észrevételezés, illetve nyilatkozattétel céljából a Tptv. 73. §-ának (3) bekezdése alapján. Az eljárás alá vont jelentésre tett észrevételeit a VJ/34-101/2022. számú irat tartalmazza.

108. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban nem követett el jogsértést, vele szemben az Fttv. megsértése nem állapítható meg, ezért elsődlegesen kérte a Tptv. 76. § (1) bekezdés o) pont alapján annak a megállapítását, hogy a vizsgált magatartás nem jogsértő. Másodlagosan kérte az eljárás Tptv. 60/A. § (1) bekezdés b) pont alapján történő megszüntetését, harmadlagosan pedig kérte a bírság kiszabásának mellőzését és vele szemben figyelmeztetés alkalmazását [a Tptv. 76. § (1) bekezdés f) és l) pontjai alapján].

109. Az eljárás alá vont előadta azt is, hogy álláspontját abban az esetben kívánja részletesebben kibontani, ha az eljáró versenytanács az előzetes álláspontban megjelenítetten nem ért egyet a beadványában ismertetett észrevételekkel és jogsértést kíván megállapítani.

110. Az eljárás alá vont fenntartja az általa az eljárás során korábban a jogsértés hiánya körében tett észrevételeket, azokat nem kívánja teljes egészében megismételni, csak az alábbiakat emeli ki. Az Fttv. 8. § körében az eljárás alá vont arra hívta fel a figyelmet, hogy

- a vizsgálati jelentés nem határolja el egyértelműen a CUP Revolution és a partnerei magatartását, felelősségét, és nem veszi figyelembe, hogy az eljárás alá vont több alternatívát kínál a partnereinek, amelyek maguk döntenek arról, hogy melyik alternatívát választják az általuk működtetett helyen (pl. milyen rendszert vezetnek be, hány fajta pohárban értékesítenek italt),
- a partnerek döntenek a fogyasztók által a repoharakért esetlegesen fizetendő díj mértékéről (pohárdíj) és alkalmazásáról,
- az eljárás alá vont továbbá nem vesz részt a fogyasztók tájékoztatásában, az a partnerek feladata, amint azt a velük kötött szerződések is rögzítik,
- az eljárás alá vont nem korlátozza a partnerek azon lehetőségét sem, hogy az általuk választott alternatíva mellett más módon is kiszolgálják a fogyasztókat, adott esetben egyes ürmérték vagy egyes italok esetén például üveg poharakat vagy papírpoharakat alkalmazva, esetleg csak meghatározott napszakban alkalmazva a repoharak használatát. Ezt egyértelműen alátámasztják a vizsgálat által megkeresett harmadik személyek (a vizsgálati jelentés 3. mellékletében ismertetett) nyilatkozatai, amelyek megdöntik a vizsgálati jelentés értékelésének központi elemét is, a kizárólagosságot. A vizsgálat az általa bekért és a preconcepcióba nem illeszkedő nyilatkozatokat ugyanakkor figyelmen kívül hagyta.

111. Az eljárás alá vont szerint továbbá erre irányuló vizsgálat hiányában még az sem állítható megalapozottan, hogy vannak helyek, ahol kizárólagosság lenne, mivel a vizsgáló által beszerzett

¹⁷⁰ VJ/34-6/2022. 27-28. pont, 7. számú melléklet, VJ/34-23/2022.

nyilatkozatok ennek ellentmondanak. Kifogásolta továbbá, hogy a vizsgálati jelentés nem azonosítja egyértelműen, hogy az Fttv. 8. §-a körében milyen kommunikációk kerültek értékelésre. Ezt nem is tehette meg, mivel a vizsgálat nem tárta fel, hogy ténylegesen milyen kommunikációk valósulnak meg az egyes partnerek esetén a helyszíneken.

112. Az Fttv. 6. § körében az eljárás alá vont előadta, hogy az általa az eljárás során benyújtott, de a vizsgálat által figyelmen kívül hagyott bizonyítékok alátámasztják a vizsgált állításokat. Az eljárás alá vont szerint az általa benyújtott bizonyítékokat a vizsgálat érdemben nem, csak formálisan értékelt, miközben a bizonyítékokat egyenként, érdemben szükséges értékelni. Az eljárás alá vont kifogásolta a vizsgálati jelentés azon megállapításait is, hogy az egyes állítások igazolására a CUP Revolution által benyújtott jogszabályok, tanulmányok és nyilatkozatok vagy általános tartalommal bírnak (jogszabály, tanulmány), vagy ha tartalmazznak is egyedi hivatkozásokat, azokról nem állapíthatóak meg kétséget kizáróan, hogy a kereskedelmi gyakorlat megkezdése előtt, szakmailag megalapozottan, az alkalmazott állítás alátámasztására, egyedien készítették volna. Álláspontja szerint az alábbiak miatt megalapozatlanok a megállapítások:
- Önmagában az, hogy az adott kutatás, tanulmány nem az adott termék kapcsán készült, nem jelenti azt, hogy az ne lehetne releváns az adott ügyben.
 - Az Fttv. 14. §-a nem eredményezheti azt, hogy az Fttv. 6. §-a szerinti magatartás megvalósulásának, az Fttv. megsértésének a megállapítása azon alapuljon, hogy az eljárás alá vont mikor rendelkezett az állítást egyébként alátámasztó bizonyítékkal.
 - Az eljárás büntetőjogias jellegéből adódóan is az eljárás alá vont kötelezettségeit előíró vagy jogait korlátozó jogszabályi rendelkezéseket szűken kell értelmezni. Márpedig az Fttv. 14. §-a kizárólag azon esetben írja elő, hogy az állítás nem tesz eleget igazolási kötelezettségének, ha a vállalkozás az eljáró hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja – ugyanakkor azt nem írja elő, hogy úgy kell tekinteni, a tényállítás nem felelt meg a valóságnak, ha a vállalkozás az eljáró hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát a kereskedelmi gyakorlat megkezdésekor rendelkezésére nem álló bizonyítékkal igazolja.
113. A vizsgálati jelentés nem veszi figyelembe azokat a bizonyítékokat, amelyek azt támasztják alá, hogy az Fttv. 6. § körében vizsgálat magatartás nem volt alkalmas a fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására. Ezt igazolják a harmadik személyeknek a vizsgálati jelentés 3. mellékletében ismertetett nyilatkozatai, illetve a vizsgálati jelentésben hivatkozott fogyasztói reakciók.
114. Az eljárás alá vont általános észrevételként kiemelte a versenyfelügyeleti eljárás büntetőjogias jellegét és ennek következményeit. Hivatkozta, hogy az Európai Unió Bírósága a C-27/22. Volkswagen Group Italia és Volkswagen Aktiengesellschaft ügyben hozott ítéletében megállapította, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkét (amely szerint senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték) úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti szabályozásban meghatározott, az illetékes nemzeti fogyasztóvédelmi hatóság által valamely társasággal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok miatt kiszabásra kerülő közigazgatási pénzbírság, még ha azt a nemzeti szabályozás közigazgatási szankciónak is minősíti, e rendelkezés értelmében véve büntetőjogi szankciót képez, amennyiben megtorlási célja van és nagyfokú szigorot tükröz.
115. Az eljárás alá vont szerint ekként megállapítható, hogy a Gazdasági Versenyhivatalnak az Fttv. megsértése tárgyában lefolytatott eljárásai is büntetőjogias jellegűek, ennek megfelelően
- ezekben az eljárásokban is irányadó a büntetőjogias jellegű eljárások vonatkozásában rögzített bizonyítási mérce, s például e jelleg miatt az általános hatósági bizonyítási kötelezettséghez

képest a bizonyítottság magasabb foka elvart, illetve a kétséget kizáróan nem bizonyított tényeknek a terhelt terhére való értékelésének tilalma - az ártatlanság vélelmének részeként – is köti a hatóságot,

- a Gazdasági Versenyhivatal által megállapított tényállásnak ellentmondásmentes bizonyítékokon kell nyugodnia,
- a Gazdasági Versenyhivatalt terhelő bizonyítási kötelezettséget oldó rendelkezések szűken értelmezendők, így nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Fttv. 14. § csak a vállalkozás által tett tényállítás vonatkozásában fordítja meg a bizonyítási terhet, más kérdésekben nem.

116. Az eljárás alá vont szerint a jelen ügyben a vizsgálat nem felel meg a Gazdasági Versenyhivatallal szemben irányadó bizonyítási mércének, a fenti követelményeknek.

117. Eljárás alá vont a tényállás megállapításával kapcsolatos kötelezettségek megsértése körében előadta, hogy a szabad bizonyítás azt jelenti, hogy a hatóság a bizonyítandó tényt főszabályként bármilyen, annak bizonyítására alkalmas eszközzel bizonyíthatja, az egyes bizonyítékokat egyenként és összességükben szabad meggyőződése szerint értékeli. Ez azonban egyrészt nem jelent parttalan szabadságot, nem vezethet önkényes jogalkalmazáshoz, másrészt a releváns tényállási elemek azonosítása nem jelenthet „szemezgetést” azok közül, nem lehet önkényes, hanem valamennyi, a törvényi tényállásból fakadó bizonyítandó tényre ki kell, hogy terjedjen, ugyanakkor nem terjedhet ki olyan tényekre és körülményekre, amelyek nem bírnak relevanciával.

118. Az eljárás alá vont kifogásolta, hogy a jelen ügyben

- a vizsgálat nem határozta meg a tényállás szempontjából lényeges elemeket, miközben a Gazdasági Versenyhivatalnak a rá és eljárására irányadó anyagi és eljárásjogi előírások alapján első lépésként ezt kellett volna megtennie. Ez eredményezi azt, hogy a vizsgálati jelentés jelentős része az Fttv. szerinti értékelés szempontjából irreleváns, amely ugyanakkor azzal a következménnyel is jár, hogy az eljárás alá vontat akadályozza előadásai koncentrált, az ügy szempontjából releváns kérdésekre összpontosító megítélésében,
- a vizsgálat „szemezget” a bizonyítékok közül, például
 - egyes bizonyítékokat figyelmen kívül hagy, így különösen az általa megkeresett harmadik személyek azon, a vizsgálati jelentés 3. mellékletében ismertetett nyilatkozatait, amelyek egyértelműen azt igazolják, hogy az eljárás alá vont nem valósított meg jogsértést,
 - egyes, az eljárás alá vont által azonosított kérdésekre, körülményekre ki sem tér, azokat meg sem jeleníti, így például a 2023. július 12-i meghallgatáson az eljárás alá vont felhívta a figyelmet a taxonómiai rendeletre, azaz a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló, 2020. június 18-i (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre, illetve arra, hogy az abban a fenntarthatósággal kapcsolatban a meghatározott négy kritériumnak az eljárás alá vont megfelel;
- míg egyes általa beszerzett, harmadik személyektől származó nyilatkozatokat a vizsgálat kirekeszt a figyelembe vett bizonyítékok köréből, illetőleg nem tulajdonít bizonyító erőt több, az eljárás alá vont benyújtott dokumentumnak, bizonyítékként használja fel az Ynsight Research által készített kutatást, ugyanakkor nem ad számot arról, hogy a kutatás által alkalmazott módszer, az abban vizsgált oldalak kiválasztása objektív volt-e, eleget tesz a reprezentativitás igényének.

119. Az eljárás alá vont szerint tehát a vizsgálati jelentés figyelmen kívül hagyja az eljárást megindító végzésben megfogalmazott prekonceptióba nem illeszkedő bizonyítékokat, s mellőzi a

kétséget kizáróan nem bizonyított tényeknek az eljárás alá vont terhére való értékelése tilalmának érvényre juttatását.

120. Az eljárás alá vont szerint a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata¹⁷¹ alapján a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésére kerül sor, ha
- a tényállás feltárása nem kellő mélységű, hiányos,
 - kérdéses a vizsgált kereskedelmi kommunikáció fogyasztók általi tényleges észlelhetősége, az általuk észlelt tartalom, illetve a fogyasztói értelmezés,
 - a vizsgált kommunikáció üzenete pontosan nem határozható meg,
 - a vizsgálat alapján az adott kereskedelmi gyakorlat jogsértő jellege kétséget kizáróan nem állapítható meg,
 - a kereskedelmi gyakorlat megtévesztésre való alkalmasságának megállapításához szükséges bizonyítékok nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték,
 - nem állapítható meg egyértelműen a vizsgált állításnak az ügyleti döntés befolyásolására való alkalmassága, az egyértelműen nem határozható meg,
 - a fogyasztói elvárás nehezen feltárható.
121. Az eljárás alá vont szerint a fenti megszüntetési okok közül több fennáll a jelen ügyben, mindenképp arra visszavezethetően, hogy a vizsgálat nem tisztázta a tényállást a jogsértést megállapító határozat meghozatalához szükséges mértékben.
122. Az eljárás alá vont szerint továbbá a Gazdasági Versenyhivatal az eljárásban visszaélésszerűen gyakorolta jogait, megsértve
- egyrészt a vállalkozás tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését (melynek értelmében „mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék”),
 - másrészt a jogszerűség elvét, a hatékonyság elvét és a jóhiszeműség elvét, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. §-ának (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) és c) pontját [melyek értelmében a közigazgatási hatóság jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között, rendeltetészerűen gyakorolva jár el, illetve a hatásköre gyakorlása során a) a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően, b) a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül, c) a jogszabályban meghatározott határidőn belül, ésszerű időben jár el], valamint a 4. §-át (melynek értelmében a hatóság a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen), illetve 6. § (1) bekezdését (melynek értelmében az eljárás valamennyi résztvevője köteles jóhiszeműen eljárni és a többi résztvevővel együttműködni).
123. Az eljárás alá vont hivatkozott az Alkotmánybíróság [pl. a 17/2019. (V. 30.) AB határozatban is megfogalmazott] mondására, hogy a tisztességes hatósági eljárás követelménye egyetlen hatósági eljárásban sem sérülhet. Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes hatósági eljáráshoz

¹⁷¹ Lásd pl. a következő számú ügyekben hozott döntések adott pontjait: VJ/3/2020. 249. pont, VJ/9/2022. 73. pont, VJ/12/2020. 358. és 370. pont, VJ/44/2020. 276. pont, VJ/2/2021. 210. és 211. pont, VJ/11/2020. 134-136. pontok, Vj/35/2020. 187. pont.

való jog tartalmaként számos olyan részjogosítvány azonosítható, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni.

124. Az eljárás alá vont hivatkozott a Kúria vonatkozó megállapítására is (Kfv.VI.37.026/2022/8.), miszerint a tisztességes eljárás alkotóelemei közé tartoznak az eljárási alapelvek, de idesorolandó az ügyek ésszerű határidőn belül való elbírálásának követelménye is. Amint azt a 3458/2020. (XII. 14.) AB végzés megállapította, a törvény szerinti eljárási határidő nem azonosítható mechanikusan az alapjog szerinti ésszerű határidővel. A Kúria szerint az azt is jelenti, önmagában az a körülmény, hogy az ügyben nem állapítható meg, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a számára előírt ügyintézési határidőt túllépte, nem jelenti egyúttal szükségképpen azt is, hogy az eljárása - figyelemmel annak tényleges időtartamára - tisztességesnek is minősült, az adott ügyet ésszerű határidőn belül fejezte be. Egy abszolút értelemben rövid időtartamú eljárás is lehet elhúzódó, ha nem állapítható meg az eljáró hatóságok azon erőfeszítése, amely arra irányul, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszerének szem előtt tartása mellett mielőbb döntést hozzanak. Ennek megfelelően a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének vizsgálata körében nem annak van döntő jelentősége, hogy a hatóság megsértette-e az ügyintézési határidőt meghatározó jogszabályt, hanem annak, hogy az eljárás egésze tekintetében megállapítható-e az eljáró hatóság indokolatlan késlekedése. A Kúria ítéletéből megállapíthatóan figyelembe veendő például, hogy a hatóság aktívan járt-e el a tényállás tisztázása során, minden erőfeszítést megtett-e az eljárás mielőbbi befejezése érdekében, nem húzta-e el szükségtelenül az eljárást.
125. Az eljárás alá vont ekként fenntartja a VJ/34-69/2022. számú adatkérő végzésre adott válaszában előadottakat: álláspontja szerint azáltal, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a VJ/34-69/2022. számú végzésével olyan adatszolgáltatásra kötelezte, amely sem a végzés kézhezvételekor, sem azt követően hetekig nem volt teljesíthető, sérült az eljárás alá vont tisztességes hatósági eljáráshoz való joga. A 2023. augusztus 21-i keltezésű végzés ugyanis arra kötelezte a vállalkozást, hogy 2023. szeptember 11-ig küldje meg a 2023. augusztus hónapra vonatkozó adatait.
126. Az eljárás alá vont szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe, illetve az Ákr. alapveti rendelkezéseibe ütközik az az adatkérési mód, amely a határidőbe be nem számító időszakokat visszaélészerűen, mesterségesen gerjeszti. Ennek példája álláspontja szerint a VJ/34-69/2022. számú végzés. Mindeközben a vállalkozás az eljárás során többször jelezte, hogy az elhúzódó versenyfelügyeleti eljárás bizonytalanságot okoz a piacon, többen visszatértek az egyszer használatos poharak alkalmazásához, és ez hátrányos számára is.
127. Az eljárás alá vont szerint az eljárásban indokolatlan tétlenségi időszak volt a vizsgálati szak lezárultát követően is az eljáró versenytanács inaktivitása révén. A vizsgálati jelentés 2023. október 10-i dátummal készült el, ugyanakkor az eljáró versenytanács csak több mint egy hónap elteltével küldte azt meg észrevételezésre.
128. Az eljárás alá vont szerint a fenti sérelmek összességében lerontották az eljárás minőségét, azt összességében tisztességtelenné téve.

VI.3. Az eljárás alá vont előzetes álláspontra tett észrevételei és a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson előadottak

129. Az eljárás alá vont az előzetes álláspontra tett észrevételeiben a következőket adta elő.
130. Elsődlegesen kérte a Tpv. 77. § (1) bekezdés o) pont alapján történő megállapítását, hogy a vizsgált magatartás nem jogsértő, másodlagosan az eljárás Tptv. 60/A. § (1) bekezdés b) pont alapján történő megszüntetését, harmadlagosan a Tpv. 76. § (1) bekezdés m) pontja alapján a Tpv. 75. §-a alapján történő kötelezettségvállalásra való kötelezést, negyedlegesen az előzetes álláspont

szerinti lezárást. Kérte továbbá, hogy az eljáró versenytanács a felülvizsgálandó állítások köréről adjon további iránymutatást, tekintettel arra, hogy az előzetes álláspontból nem egyértelmű pontosan, mely állítások felülvizsgálata szükséges, és pontosan milyen módon.

131. Az eljárás alá vont az általános észrevételek körében is kiemelten hivatkozott az eljárás büntetőjogias jellegére. Kiemelte ennek körében, hogy a jelen esetben a vizsgálat nem felelt meg a Gazdasági Versenyhivatallal szemben irányadó bizonyítási mércének, és a bizonyítási követelményeknek, mert például egyetlen egy olyan vendéglátóipari egységet sem említ az előzetes álláspont, ahol kizárólagosan csak az eljárás alá vont repoharai lennének igénybe vehetőek, miközben a jogsértés lényegében arra épül, hogy a kizárólagosság miatt sérül a fogyasztók döntési szabadsága.
132. Felhívta a figyelmet az Alkotmánybíróság 1/2024. (I. 9.) AB határozatára és a Kúria BH 2024.1.20. számú döntésére¹⁷² (Kfv.III.37.366/2023/7.) is, amelyek megerősítik, hogy nem fogadható el az az álláspont, amely szerint az Fttv. alapján megállapított tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmába ütköző jogsértések nem minősülnek büntető jellegűnek. Az eljárás alá vont hiányolta az eljáró versenytanács álláspontját a fentiekkel kapcsolatban, pl. a bizonyítási teher és mérce tekintetében.
133. Az eljárás alá vont azt is fenntartotta, hogy az eljárás során már ismertett okokból sérelmet szenvedett a tisztességes hatósági eljáráshoz való joga, az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésének, illetve a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot biztosító eljárási alapelvek alapjogilag is értékelhető sérelmei állapíthatók meg, így mindenekelőtt a jogszerűség, a jóhiszeműség, a hatékony és gyors eljárás követelményének a sérelme.
134. Az eljárás alá vont szerint az eljáró versenytanácsot az eljárás megindítása is önmagában befolyásolja egyfajta horgony hatásként, pl.:
- az a megfogalmazás, hogy *„az eljárás alá vont egyúttal azt is elismerte, hogy az átjárható nyílt rendszer mellett – a kínálati piac többi szereplőjéhez hasonlóan – a partnerei vásárolhatnak tőle repoharakat, melyeket saját (zárt) tokenes, letéti díjas rendszerben vagy akár térítésmentesen biztosítanak fogyasztóknak”* az „elismerte” kifejezés révén indokolatlan, valótlán képet fest, valamiféle jogsértő magatartás lelepleződését sugallva,
 - az a megfogalmazás is félrevezető, hogy *„az eljárás alá vont által megadott látogatottsági adatok alapján az állapítható meg, hogy a nyári hónapokban különösen megnőtt az oldal látogatottsága”*, ugyanis még a lemagasabb nyári havi adat is marginális volt, szemben a megfogalmazás által sugalmazott képpel.
135. Az eljárás alá vont a hatáskör kapcsán is megfogalmazott kifogásokat. Kiemelte, hogy a hatáskör fennálltának vizsgálata nem történhet formálisan, amelynek az Fttv. alkalmazása körében kiemelt jelentősége van, hiszen az Fttv. esetében a jogalkotó nem párhuzamosan hatáskört telepít a hatóságokra, s így valamely hatóság hatáskörének fennállta kizárja a másik hatóság jogszerű eljárását.¹⁷³ Önmagában a piaci pozíció, a piaci részesedés nem alapozza meg a verseny érdemi érintettségét, hiszen az Fttv. 11. § (1) bekezdés b) pontja is a nettó árbevétel nagysága alapján tulajdonít jelentőséget a jogsértésért felelős vállalkozás méretének.
136. Kiemelte a Budapest Főváros Kormányhivatala mint fogyasztóvédelmi hatóság BP/2200/4768-

¹⁷² [47] Az alperes által alkalmazott versenyfelügyeleti bírság kiszabásának a célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, továbbá az, hogy megteremtesse a gazdasági verseny tisztességét. Fontos cél az egyedi és az általános elrettentés is. A kiszabott összegnek a jogsértés gazdasági jelentőségének kifejezése mellett alkalmasnak kell lennie arra is, hogy a jogsértő magatartást tanúsító vállalkozás számára megfelelő büntetést helyezzen kilátásba. A fentiek alapján megállapítható, hogy az alperes által kiszabott versenyfelügyeleti bírság szintén büntető jellegű szankciónak minősül.

¹⁷³ Lásd a BH2024. 20. számú döntvényt (Kúria Kfv.III.37.366/2023/7.)

10/2022. számú, a Ryanair légitársasággal szemben az Fttv. megsértését megállapító és ezért 300 millió Ft bírságot kiszabó határozata bírósági felülvizsgálatát lezáró Kfv.IV.37.603/2023/9. számú kúriai ítéletet: a légitársaság árbevétele több milliárd eurót tesz ki, ennek ellenére nem merült fel, hogy az ügy nem a fogyasztóvédelmi hatóság, hanem a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozna. Az eljárás alá vont nettó árbevétele töredéke a Ryanair árbevételének, így az Fttv. 11. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazása nyilvánvalóan fel sem merülhet. Az eljáró versenytanács nem hivatkozik az Fttv. 11. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságára sem.

137. Az eljárás alá vont szerint a fenti ügy rámutat arra, hogy a hatáskört megalapozó körülmények vizsgálata nem lehet formális, e körben is érdemi vizsgálatot kell lefolytatni. Ez álláspontja szerint a jelen esetben nem történt meg, a vizsgálat nem tárta fel, hogy a vizsgált magatartás hány fogyasztót ért el, hiszen még csak arra sem terjedt ki, hogy konkrétan milyen tájékoztatások, magatartások valósultak meg a vendéglátóhelyeken. Az eljárás alá vont szerint továbbá a hatáskör vizsgálata során jelentősége van annak is, hogy a vizsgált magatartás kiterjedtsége, a partnerek és az esetlegesen elért fogyasztók köre időben változott, ennek kapcsán ugyanakkor a Gazdasági Versenyhivatal vizsgálatot nem folytatott.
138. Az eljárás alá vont kifogásolta a fogyasztói jelzések, mint bizonyítékok felhasználását: egyrészt csak néhány fogyasztó jelzése ismert, az összes többi fogyasztó véleménye ismeretlen, másrészt az eljáró versenytanács nem vizsgálta meg, hogy ezek a fogyasztói jelzések valóban fogyasztóktól (és nem például versenytársaktól, azok által megbízott személyektől) erednek-e. Az eljáró versenytanács tehát a negatív fogyasztói megnyilatkozásokat elfogadja kritikátlanul, vizsgálat nélkül, azonban nem ezt a megközelítést követte az eljárás alá vont számára előnyös fogyasztói megnyilatkozások esetében (miközben elvárható lett volna).
139. Az eljárás alá vont azonosított továbbá az előzetes álláspontban olyan belső ellentmondásokat is, amelyek a jogsértés megállapíthatóságát kizárják: az egyik oldalról azt rögzíti, hogy a fogyasztóknak nincs választási lehetőségük, a másik oldalról azt sérelmezi, hogy a fogyasztók választási szabadsága torzul. Ebből következően az eljáró versenytanács nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően végezte el a kereskedelmi gyakorlat értékelését, részben éppen a korábban említett horgony hatás eredményeként jelentkező „vizsgálati vakfoltokra” tekintettel. Ebben a körben hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.109/2021/15. számú ítéletére, amely az Fttv. körében rámutatott, hogy *„az alperesnek a tényállástisztázási kötelezettsége alapján elsőként ezt kellett volna vizsgálnia és tisztáznia, milyen fogyasztói magatartást kell alapul venni”*.
140. A fogyasztói magatartás feltárásának elmaradását mutatja az is az eljárás alá vont álláspontja szerint, hogy ennek terhét az eljáró versenytanács több esetben is törekszik a vállalkozásra áthelyezni: a környezetre vonatkozó hatásokkal kapcsolatos kommunikációja során figyelmen kívül hagyta a várható fogyasztói magatartást, így azt, hogy a fogyasztók egy része akár figyelmetlenségéből, akár tudatosan, de nem váltja vissza és nem is tartja meg (emlékbe, kényelemből) a repoharakat, illetve amennyiben érzékeli, észleli is, hogy a repoharak visszaváltása, cseréje egy összetettebb folyamat, úgy tudatosan lép ki a körforgásból. Az eljárás alá vont szerint ugyanakkor a vizsgálat nem terjedt ki arra, hogy a fogyasztók milyen arányban tanúsítják a leírt, vélelmezett magatartást, ez az arány a jelen eljárás, a hulladék mennyiségének csökkentése, az ezzel kapcsolatos közlések szempontjából érdeminek tekinthető-e.
141. Az eljárás alá vont szerint az eljáró versenytanács figyelmen kívül hagyja a fogyasztói ismeretek változásait, azt, hogy a többször használható poharak alkalmazásával összefüggésben a fogyasztók egyre több ismerettel, tapasztalattal rendelkeznek, amely kihat a fogyasztói magatartásra is. Ebben a körben (a fogyasztói tudatosság fejlődésének figyelembevételét) hivatkozta a VJ/45/2022. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott ügyzáró döntést.
142. Az eljárás alá vont szerint a fenti ügybeli megközelítés alkalmazandó az Európai Bizottság

iránymutatásának azon megállapítása miatt is, amely szerint a fogyasztó helyzete dinamikus és helyzetfüggő, illetve a KGD2016. 49. döntés (Kúria K.fv.III.38.088/2014/6. számú ítélete) miatt is, mely szerint amennyiben a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók meghatározott csoportjára irányul, akkor az adott csoport átlagának magatartásához kell viszonyítani az átlagfogyasztó fogalmát az adott áru természetének értékelése mellett, figyelemmel arra is, hogy a kommunikációk nem előzmény nélküliek, azok adott esetben a fogyasztókat nem érik teljesen felkészületlenül, mely körülmény a fogyasztó tudatállapotának – a fogyasztói csoport átlagmagatartásának – megítélésénél súlyozott jelentőséggel bír, amelyet a hatóságnak értékelnie kell. Az eljárás alá vont arra is emlékeztette az eljáró versenytanácsot, hogy a bíróság azt is megállapította, hogy „*a tényállás része csak olyan tény lehet, amely létező, a valóság – azaz a felperesi magatartás ténylegesen megvalósult – mozzanata. A lehetőség nem tény, ezért nem volt jogi relevanciája annak, hogy a felperes mit tehetett volna.*”

143. Az eljárás alá vont szerint az Fttv. 14. §-a a versenyfelügyeleti eljárásban nem eredményezheti azt, hogy az Fttv. 6. §-a szerinti magatartás megvalósulásának, az Fttv. megsértésének a megállapítása akárcsak részben azon alapuljon, hogy az eljárás alá vont mikor rendelkezett az állítást egyébként alátámasztó bizonyítékkal. Álláspontja szerint az Fttv. 14. §-a akkor rendeli alkalmazni a vélelmet (az állítás nem felel meg a valóságnak), ha nincs bizonyíték – ha van bizonyíték (mindegy, hogy ez mikor keletkezett, azt ki szolgáltatta), akkor a vélelem nem alkalmazható, az Fttv. 14. § alkalmazásával nem állapítható meg, hogy az állítás nem felel meg a valóságnak. Amennyiben tehát van bizonyíték, de az nem állt rendelkezésre az állítás megtételekor, akkor nem állapítható meg az Fttv. 6. §-ának megsértése, legfeljebb a jelen eljárásban relevanciával nem bíró generálklauzula megsértése merülhet fel, megvizsgálva, hogy a vállalkozás eleget tett-e a szakmai gondossági követelményének. Kiemelendő, hogy a fogyasztói magatartás torzítására való alkalmasság ebben az esetben sem áll meg automatikusan minden ilyen esetben (ha az állítás egyébként igazoltan valós).

144. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a bírói gyakorlat (lásd a Fővárosi Törvényszék 2.Kf. 650.127/2015/5. számú ítéletét) sem támasztja alá azt a megállapítást, mely szerint utólagos bizonyíték ne lenne figyelembe vehető:

„A másodfokú bíróság megállapította, [...] tévedett az alperes akkor, amikor az Fttv. 14. §-ára alapítottan vitatta a felperes bizonyítási lehetőségét a bírósági eljárás során. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperes által figyelembe venni kért SAP kivonatokat, kimutatást csatolni engedte. Igaz ugyan, hogy az Fttv. 14. §-a szerint, amennyiben állításai valóságát az eljárás során a fél igazolni nem tudja, úgy azt valótlannak kell tekinteni, miként arra az alperes hivatkozott, azonban ezen törvényen alapuló vélelem a bírósági eljárás során utóbb megdönthető volt. Ezért a bizonyítékok becsatolása helyes volt.”

145. Az eljárás alá vont szerint az eljáró versenytanács kettős mércét alkalmazott a bizonyítékok értékelésekor: miközben az eljárás alá vont számára azt rója fel, hogy bizonyítékai általánosak, nem egyediek, elfogadhatónak ítéli azon általa hivatkozott tanulmányokat, amelyek szintén általánosak (pl. BEUC anyag, amely teljesen más piacra, ásványvíz gyártókra vonatkozik). Továbbá a Gazdasági Versenyhivatal elfogadhatónak ítéli a generikus adatok felhasználását, tekintettel arra, hogy az életciklus-elemzés elvégzése költséges lehet (lásd Gazdasági Versenyhivatal: „Környezetvédelemhez kötődő állítások piaci szereplők általi kialakításáról és alkalmazásáról” tárgyában készített piacelemzése, 2024, 5. oldal). Ez a költséges jelleg más kutatások esetében is fennáll, amely felveti, hogy az eljáró versenytanács miért nem látja más vonatkozásban is elfogadhatónak generikus adatok felhasználását.

146. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy miközben a Gazdasági Versenyhivatal „Környezetvédelemhez kötődő állítások piaci szereplők általi kialakításáról és alkalmazásáról” tárgyú piacelemzése rámutat arra, hogy az állítások kapcsán magának a terméknek és az állításnak

is hatása van, ez az előzetes álláspontban nem tükröződik. Ezen körülmény a változó fogyasztói ismeretek, tapasztalatok feltárásának elmaradásával azt eredményezi, hogy az eljáró versenytanács megalapozatlan, téves megállapításra jut. Az eljárás alá vont szerint ugyanis a vizsgált állítások esetében a fogyasztók számára világos, egyértelmű, mire vonatkoznak azok, miként kell azokat értelmezni.

147. Az eljárás alá vont szerint az előzetes álláspont nem határozta meg pontosan, hogy mely kommunikációk mely állításai minősülnek jogsértőnek, és ezzel sérül az eljárás alá vont védekezéshez való joga. Az aggályosnak ítélt állítások pontos azonosításnak azért is van/lenne alapvető jelentősége, mert az eljáró versenytanács elő kívánná írni, hogy az eljárás alá vont vizsgálja felül az általa alkalmazott összes kommunikációs eszközt, különös tekintettel a környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokra az előzetes álláspontban ismertetett alapelvek alapján (a megfelelés terhe az eljárás alá vonton van).
148. A joggyakorlat szerint a hatósági határozat rendelkező részének világossága alapvető jogbiztonsági kívánalom, amely magában foglalja, hogy mind szóvegszerűen, mind a döntés egésze alapján, annak összefüggéseiben is egyértelműen értelmezhető legyen az ügyfél számára, s a hatósági határozattal szemben elvárás, hogy egyértelmű, világos és végrehajtható kötelezést tartalmazzon a rendelkező részében, azzal, hogy a határozat rendelkező részét és indokolását együtt kell értelmezni, azokból együttesen kell megállapíthatónak lennie, hogy a hatóság konkrétan milyen tartalmú kötelezést írt elő a vállalkozással szemben. A hatóság rendelkezésének egyértelműnek, követhetőnek és végrehajthatónak kell lennie {Fővárosi Törvényszék 103.K.702.109/2021/15. [26], [27] és [34] pont és az ott hivatkozott joggyakorlat}.
149. Az Fttv. 8. § körében az eljárás alá vont azt hangsúlyozta, hogy nem alkalmazandó az Fttv. 14. §-a, illetve nem hivatkozható a UCP Irányelv (18) preambulumbekzdése (azaz a Gazdasági Versenyhivatalt terheli a bizonyítási kötelezettség), mivel nem az eljárás alá vont által tett tényállításról, illetve nem az átlagfogyasztók jellegzetes viselkedéséről van szó, hanem tények megállapításáról – márpedig a vizsgálat még azt sem tárta fel, hogy ténylegesen milyen kommunikációk valósulnak meg az egyes helyszíneken, miközben ennek hiányában a magatartás agresszív jellege nem állapítható meg.
150. Az eljárás alá vont kifogásolta, hogy nem jelölte meg az eljáró versenytanács, hogy miből jutott arra a megállapításra, hogy *„a jelen ügyben rendelkezésre álló információk szerint azon helyszíneken, ahol repohár rendszer működik, a fogyasztóknak (jellemzően) nincs választási lehetősége a poharat illetően, ha italt kíván valaki fogyasztani, mindenképpen meg kell vásárolnia a repoharat is, azaz a részesévé, fogyasztójává válik a repohár rendszernek is.”* Ebben a körben az eljárás alá vont előadta, hogy nem lehetséges olyan szerződés, amelyben kizárólagosság lenne előírva bármely partnernek. Nem került feltárára, hogy a fogyasztóknak van-e vagy nincs választási lehetőségük a poharat illetően, ha italt kíván valaki fogyasztani. Egy ilyen megállapításnak nem feltételezésen, hanem a vizsgálat által feltárt bizonyítékon kell alapulnia, ami a jelen esetben nem teljesül az eljárás alá vont szerint.
151. Az eljárás alá vont sérelmezte azt is, hogy azon (véleménye szerint kategorikus, általánosan irányadó) megállapításra, hogy a tokenek visszaváltása akadályokba ütközik (pl. más helyszínen vagy a rendezvény ideje alatt csak korlátozottan, hosszadalmas várakozás mellett elérhető megoldások), érdemi bizonyítékokat a vizsgálat nem tárt fel. Egy ilyen megállapítás megtétele nem alapozható például egyetlen egy rendezvényen esetlegesen tapasztalt nehézségekre, hanem ehhez az szükséges, hogy az eljárás alá vont partnerei körében kellő mélységű vizsgálat kerüljön lefolytatásra.
152. Az eljárás alá vont szerint az előzetes álláspont sorozatosan tartalmaz olyan kategorikus, azaz minden körülmények között irányadó állításokat, amelyek mögött nem áll vizsgálat, illetve a

vizsgálat által feltárt, a jelen konkrét ügygel közvetlen kapcsolatot mutató bizonyíték (pl. „*nincs különbség a repohár rendszer használatában a fesztiválok, időszakos rendezvények és sportesemények, koncertek esetében, mivel mindegyik rendezvénytípusra magas látogatottság, zajos környezet és a kiszolgálás során zavaró tényezők jellemzőek*”).

153. Az eljárás alá vont kiemelte, ha enyhítés történne a Gazdasági Versenyhivatalt terhelő tényállás-feltárási és indokolási kötelezettségen, akkor ez önkényes jogalkalmazásnak adna teret (mikor mit akar és tud bizonyítani a Gazdasági Versenyhivatal), ahelyett, hogy a hatóság eljárásának kiszámíthatósága, ellenőrizhetősége – ezáltal a jogbiztonság – irányába terelné a jogalkalmazást,¹⁷⁴ Egy hatóságnak – figyelemmel pl. a 30/2014. (IX.30.) AB határozatra – nincs lehetősége arra, hogy a rá háruló bizonyítási teher alól szabaduljon. Különös jelentőséggel bír ez a büntetőjogias jellegű eljárások esetében, így a jelen esetben is, egy olyan eljárásban, amelyben a Gazdasági Versenyhivatal alapvető kérdésekben nem tett eleget tényállás-feltárási és bizonyítási kötelezettségének.
154. Az eljárás alá vont szerint továbbá az eljáró versenytanács eltér saját gyakorlatától a jelen ügyben, ugyanis a VJ/45/2022. ügyben hozott végzésben megkülönböztette az adott szolgáltatáshoz és más körülményekhez köthető esetleges zavart, feszültséget, bizonytalanságot. Az eljárás alá vont szerint a jelen esetben is követendő ez a megközelítés, ugyanakkor az eljáró versenytanács itt is eltér saját gyakorlatától, megalapozatlanul minden zavart, feszültséget, bizonytalanságot a vizsgált rendszerhez köt, nem azonosítva, hogy melyek azok a zavaró körülmények, amelyek az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatára, és melyek azok, amelyek más okra vezethetők vissza.
155. Az eljárás alá vont kifogásolta továbbá a felelősség kérdéskörének hiányos feltárását. Az eljárás alá vont szerint az eljáró versenytanács olyan körülményekre alapítja a felelősséggel kapcsolatos álláspontját, amelyek kapcsán az eljárás vizsgálatot nem folytatott le. Példaként említhető az az állítás, amely szerint a partneri szerződések határozzák meg a különböző, eladáshelyi fogyasztói tájékoztatások kereteit, ezek forrása is az eljárás alá vont – a Gazdasági Versenyhivatal ugyanakkor nem vizsgálta, hogy ténylegesen milyen tartalommal bírtak és miként valósultak meg az eladáshelyi fogyasztói tájékoztatások. Az eljárás alá vont szerint továbbá az előzetes álláspont e vonatkozásában is kettős jellegű: miközben a partnerekkel kötött szerződésben foglaltakat minden vizsgálódás nélkül a ténykérdések körében elfogadja, azt már nem venné figyelembe, ha a szerződésben a felek a felelősség kérdéséről az általuk tanúsítandó magatartásra is kiterjedően rendelkeznének.
156. Az eljárás alá vont szerint az előzetes álláspont ellentmondásosságának egyik megnyilvánulása egyébiránt éppen az eladáshelyi fogyasztói tájékoztatások kérdésköre, amelynek az eljáró versenytanács az Fttv. 9. §-a szerinti felelősség fennálltával összefüggésben kiemelt szerepet tulajdonít: miközben az eljáró versenytanács szerint nyílt rendszer esetében a kommunikációs gyakorlat kialakítása, módosítása csak az eljárás alá vonthoz köthető, a partneri szerződések határozzák meg annak a különböző eladáshelyi fogyasztói tájékoztatások kereteit, ezek forrása is az eljárás alá vont, ugyanakkor máshol azt rögzíti, hogy az adott helyszíneken életszerűtlen az előzetes tájékozódás a repohár rendszerekkel kapcsolatban. Olyan körülményt helyez tehát el az eljáró versenytanács a felelősségi viszonyok középpontjába, amelynek érdemben nem is tulajdonít jelentőséget.
157. A versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson¹⁷⁵ az eljárás alá vont előadta, hogy alapvetően három okból kérte a tárgyalás tartását: egyrészt a figyelmeztetés csapdjának elkerülése

¹⁷⁴ Kúria Kfv.II.37.110/2017/13. számú ítélete

¹⁷⁵ VJ/34-111/2022. számú jegyzőkönyv. Az eljáró versenytanács egyébiránt a tárgyaláson fenntartotta álláspontját, valamint előadta, hogy nem tervez kötelezettségvállalás elfogadni az ügyben (illetve az eljárás alá vont kötelezettségvállalásának lényegi eleme számos bizonytalanságot, kockázatot hordoz), továbbá úgy nyilatkozott, hogy a

érdekében (ugyanis a bírság elkerülése vonzó lehet az eljárás alá vontaknak, így elfogadhatják a nem kellően alátámasztott határozatot is, az eljárás alá vont szerint ennek a jelen ügyben is kockázata van), másrészt néhány érvet szeretne kiemelni, harmadrészt a kötelezettségvállalása indokainak ismertetésére.

158. Az eljárás alá vont fenntartja, hogy az eljáró versenytanács jogszerűen nem tudna jogsértést megállapítani a jelen ügyben, a vizsgálat számos releváns kérdést nem tárt fel, az előzetes álláspont is szemezget a bizonyítékok és a jogi kérdések megválaszolásában. Az eljáró versenytanács számos tekintetben kategorikus állításokat alkalmaz azzal kapcsolatban például, hogy miként működik a repohár rendszer, vagy hogy a token visszaváltás nehézségekbe ütközik, azonban ezekre nézve az aktában nincs bizonyíték.
159. Az eljárás alá vont szerint a felelősség kérdésköre sincs feltárva, az, hogy milyen szerepe van az eljárás alá vontnak a kommunikáció kialakításában, miközben a tényleges működtetés és kommunikáció mindig az eljárás alá vont partnereinek a saját döntése.
160. Az eljárás alá vont kifogásolta, hogy az általa hivatkozott taxonómiai rendeletet figyelmen kívül hagyta az eljáró versenytanács, pedig az a fenntartható gazdasági tevékenység kritériumait határozza meg, és ezen kritériumoknak a cég megfelel, továbbá elsikkadtak a külső megméréstetéseken elért eredmények is (pl. „Év zöld vállalkozása”).
161. A jogi kérdésekben való szemezgetés kapcsán az eljárás alá vont hivatkozta a büntetőjogiasság kérdését. A jelen ügyben nagyon magas (maximumnak megfelelő) a bírság fenyegetettség, ezért a tényállásfeltárási kötelezettség is nagyfokú kell, hogy legyen álláspontja szerint.
162. Az eljárás alá vont hangsúlyosan kiemelte a tárgyaláson is azt a belső ellentmondást, hogy miközben az eljáró versenytanács a kedvezőtlen fogyasztói jelzéseket, mint bizonyítékot figyelembe vette, addig az eljárás alá vont számára kedvező visszajelzést nem. Az eljárás alá vont szemléltette a tárgyaláson, hogy nem megalapozott pl. az a fogyasztói vélemény sem, hogy a token nem fér el a pénztárcákba és hogy kulcstartóra sem akasztható, bemutatta, hogy van rajta lyuk és belefér egy átlagos tárcába. Az ezzel ellentétes fogyasztói véleményt nem lehetne figyelembe venni, illetve a kilenc darab szemezgetett kedvezőtlen fogyasztói vélemény eleve kevés.
163. Az eljárás alá vont szerint a tényállásfeltárás nem megfelelő abban a tekintetben is, hogy más szolgáltatásra vonatkozó hivatkozások is megtalálhatóak ezekben.
164. Az eljárás alá vont sérelmezte továbbá, hogy az időben változó magatartást sem vette az eljáró versenytanács figyelembe. Kiemelte, hogy a hatósági elvárások nem egyértelműek, az EU jogszabályok még csak tervezet szintjén vannak, de az értelmezést semmi nem segíti.
165. Az eljárás alá vont álláspontja szerint elfelejtette az eljáró versenytanács, hogy a honlapi tartalom elsősorban cégeknek szól, azt nem tárt fel, hogy nézik-e azt a fogyasztók, illetve hogy milyen ügyleti döntést befolyásol.
166. Az eljárás alá vont szerint nem mondta meg az eljáró versenytanács, hogy pontosan mit módosítson a gyakorlatán, ahogyan nem világos a fogyasztói elvárások meghatározása sem, valamint az, hogy milyen aktivitás várható el a fogyasztótól.
167. Az eljáró versenytanács vonatkozó kérdésére az eljárás alá vont előadta, hogy a kamarai repohár munkacsoportba jelentkezett, részt vett egyes egyeztetéseken, azonban mivel nem jutottak

Versenytanács útmutatásokat egy-egy konkrét állítás kapcsán nem adhat (főleg úgy, hogy nemcsak a kereskedelmi gyakorlat, de akár a rendszer működése is változhat), ezzel együtt az eljárás alá vont által megkezdett módosításokat elismerte. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a környezeti állítások körében az eljárás alá vont által megkezdett irány megfelelő, mindenképpen támogatandó az általános érvényű állítások helyett speciális, egyedi, célzott, pontos (és igazolt) üzenetek megfogalmazása. Az eljáró versenytanács várakozása szerint a megfelelési felülvizsgálat a dinamikus változtatásokat is kezelni tudja majd.

eredményre, sor került egy online kérdőívre, amely azonban álláspontja szerint nem reprezentatív, ugyanis egy adott véleményt képviselő fogyasztói csoportban lett a kérdőív kommunikálva, így az eredmények nem a teljes piacot tükrözik.

168. Az eljárás alá vont a kamarai ajánlással nem értett egyet, végül azt nem írta alá, véleménye szerint üzletileg nem fenntartható (szakmailag nem átgondolt) az ajánlásban szereplő megoldás, amit az is igazol, hogy még az aláírók sem tartották be az ajánlást. Egyébiránt előadta, hogy a RevoToken kölcsönpohár applikáció az ingyenes megoldása az ajánlásnak, tehát valójában azzal összhangban van.
169. Az üzletileg fenntarthatatlan megoldás (a pohárdíj közvetlen és teljes visszatérítése a fogyasztónak) körében előadta, hogy partnereinek a repoharat elszámoló áron és rendszerdíjjal értékesíti, majd az elszámoló áron kapja vissza azokat. A pohárdíjat viszont a partner határozza meg, ő értékesíti a fogyasztónak, azt más (adott esetben az eljárás alá vont) nem is adhatja vissza. Hangsúlyozta, hogy nem ért egyet azzal, hogy a repohár betéti díjas termék lenne.
170. Kiemelte, hogy megpróbál olyan megoldást találni, ami fenntartható üzletileg és a fogyasztók számára átlátható, transzparens, illetve a legkevesebb költséggel jár, azonban azt is szükséges látni, hogy a letéti díj teljes visszafizetése üzletileg nem fenntartható (még ha van is olyan szereplő, aki ez teszi), ugyanis annak költsége van a vendéglátó vállalkozás számára, illetve még az üvegpohár árát (törés, elhasználódás stb.) is beépítik a vállalkozások a fogyasztott termékek árába.
171. Álláspontja szerint a pohárdíjban beépített használati díj tud reális alternatíva lenni, ahol a letéti díjat kapná vissza a fogyasztó (a jóhiszemű fogyasztókkal számolva). A kezdeményezése, megoldási javaslata kapcsán (még ha nem is egzakt) előadta, hogy amit saját hatáskörben meg tudott csinálni, azt már megcsinálta, a másokkal való együttműködésre (bár mindent megtesz) nem tudna konkrét vállalást tenni. Megjegyezte azonban, hogy előírt kötelezettségként is ugyanakkora kockázattal jár a fejlesztés (törekvés, kezdeményezés) mint kötelezettségvállalásként.
172. Az eljárás alá vont előadta, hogy hibrid rendszer kialakítását, fejlesztését vállalja, de a partnereket nem tudja kötelezni, a választás a partnereké marad, ezzel együtt az eljárás alá vont elkötelezett a figyelmeztetésekor előírt megfelelés mellett is. Kérte azonban, hogy a kötelezettségvállalás mérlegelése során az eljáró versenytanács vegye azt is figyelembe az eljárás alá vont oldalán, hogy sok (lehetséges) partnerét elrettentette a versenyfelügyeleti eljárás, ami egyrészt üzletileg károsan érintette az eljárás alá vont vállalkozást, másrészt a versenytársaknak kedvező volt.

VI.4. Az eljárás alá vont kötelezettségvállalása

173. Az eljárás alá vont az előzetes álláspontra tett észrevételeiben kötelezettségvállalási nyilatkozatot is tett, amely az alábbiakat tartalmazza (az egyes elemeket a jelen ügybeli határozat átvételét követő 3 hónapon belül vállalta, részletesen megjelölve az igazolás módját is):
 - Megfelelési program bevezetése
 - Az értékesítésre kerülő repoharak letéti díjának visszafizetését elősegítő megoldás fejlesztése (megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a partnerei által alkalmazott éttermi és fizetési rendszereket üzemeltetőkkel közösen milyen megoldás fejleszthető ki a letéti díjas rendszer esetén az értékesített repoharak letéti díjának a visszaéléseket kizáró visszafizetésére vonatkozóan)
 - Kommunikációs eszközök felülvizsgálata (ismételten felülvizsgálja az általa alkalmazott összes kommunikációs eszközökön szereplő, a környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokat, a jelen ügyben hozott határozatban ismertetett alapelvek alapján)

- Kerekasztal-beszélgetés szervezése (a fogyasztói magatartások pontosabb megismerésére, magyarországi fogyasztóvédelmi és környezetvédelmi civil szervezetek részvételével, amelyre a Gazdasági Versenyhivatal és a fogyasztóvédelmi hatóság, Budapest Főváros Kormányhivatalának munkatársait is, két kérdéskört érintve: a fogyasztók a repoharak nyílt rendszerében működő helyszíneken milyen pszichés nyomásgyakorlással találkoznak, valamint hogy a repoharakat használó fogyasztók miként értelmezik a zöld állításokat)
- Tagság az Önszabályozó Reklám Testületben (legalább 3 évig fenntartva a tagságot)
- A kötelezettségek teljesítésének igazolása

174. Az egyes vállalások körében az eljárás alá vont az alábbiakat adta elő. Az eljárás alá vont megfelelési programja vállalása szerint a következő elemeket tartalmazza:

- a vállalkozás ügyvezetése határozat elfogadásával egyértelműen, határozottan elköteleződik a versenyjogi szabályoknak való megfelelés iránt, s ez a vállalkozáson belül kommunikálásra kerül,
- belső versenyjogi tájékoztató anyagot készít, különös tekintettel a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmának kérdéskörére,
- versenyjogi megfelelési szabályzatot fogad el, különös tekintettel a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmának kérdéskörére,
- valamennyi munkavállalója megfelelési programmal és a versenyjogi megfelelési szabályzattal kapcsolatos tájékozottságának, képzettségének és tudatosságának biztosítása érdekében a megfelelési programot és a versenyjogi megfelelési szabályzatot oktatás keretében valamennyi munkavállalóval megismerteti, és lehetővé teszi partnereinek, hogy ezen oktatáson részt vegyenek online formában
- olyan program kialakítása, amelyben a nyílt rendszerben működő együttműködés keretében
 - o támogatja, kezdeményezi a fogyasztók repohár rendszerekkel kapcsolatos előzetes (szükségszerű, a szokásosnál nagyobb fogyasztói tájékoztatói kötelezettséggel nem járó) partnerek általi tájékoztatását, amelyről e-mail útján tájékoztatja partnereit,
 - o adott esetben felhívja a partnerek figyelmét a fogyasztóknak (értékesítési helyzetben, vásárláskor) a repohár rendszerrel kapcsolatban nyújtott tájékoztatás jelentőségére, különös tekintettel a tokenek használatát és esetleges visszaváltását illetően, amelyet belső szabályzatban szabályoz.

175. Az eljárás alá vont előadta, hogy az előző pont szerinti vállalások az előzetes álláspontban foglaltakra tekintettel kerültek meghatározásra, az alábbi eltérésekkel. Az eljárás alá vont akként kívánja támogatni, kezdeményezni a fogyasztók repohár rendszerekkel kapcsolatos előzetes (szükségszerű, a szokásosnál nagyobb fogyasztói tájékoztatói kötelezettséggel nem járó) partnerek általi tájékoztatását, hogy

- a már meglévő (szerződést kötött) partnerek esetében e-mail útján
 - ba) a partnerek figyelmét felhívja a fogyasztók repohár rendszerekkel kapcsolatos előzetes (szükségszerű, a szokásosnál nagyobb fogyasztói tájékoztatói kötelezettséggel nem járó) partnerek általi tájékoztatásának jelentőségére,
 - bb) javasolja, hogy az adott helyszín (vendéglátóhely) foglalási felületén, közösségi média oldalain vagy az eseményekre vonatkozó elektronikus jegyen információként rögzítésre kerüljön az alkalmazott repohár rendszer és a használható token beazonosítását segítő kép, elnevezés, vagy egy, a teljeskörű tájékoztatást szolgáló online felületre mutató QR kód,

bc) javasolja, hogy a partner a helyszínen is gondoskodjon arról, hogy a fogyasztó a helyszínen is kapjon tájékoztatást az alkalmazott repohár rendszer működéséről,

- az új (szerződést kötő) partnerek esetében a szerződés külön mellékletében

ba) a partnerek figyelmét felhívja a fogyasztók repohár rendszerekkel kapcsolatos előzetes (szükségszerű, a szokásosnál nagyobb fogyasztói tájékozódási kötelezettséggel nem járó) partnerek általi tájékoztatásának jelentőségére,

bb) javasolva, hogy az adott helyszín (vendéglátóhely) foglalási felületén, közösségi média oldalain vagy az eseményekre vonatkozó elektronikus jegyen információként rögzítésre kerüljön az alkalmazott repohár rendszer és a használható token beazonosítását segítő kép, elnevezés, vagy egy, a teljeskörű tájékoztatást szolgáló online felületre mutató QR kód,

bc) javasolja, hogy a partner a helyszínen is gondoskodjon arról, hogy a fogyasztó a helyszínen is kapjon tájékoztatást az alkalmazott repohár rendszer működéséről.

176. Az eljárás alá vont a fenti előzetes tájékoztatást oly módon tudja támogatni, hogy létrehoz aloldalakat, ahol a különböző típusú rendszerek működését teljeskörűen leírja, így a vendéglátóhelyeknek elegendő egy QR kódot elhelyezni a felületeiken. Az eljárás alá vont előadta, hogy a partnerek ellenőrzésére, illetve számonkérésre nem lát lehetőséget, tekintettel arra, hogy ez akár jelentős piaci hátrányt okozna a versenytársak szerződéses gyakorlatával szemben.

177. Az eljárás alá vont az értékesítésre kerülő repoharak letéti díjának visszafizetését elősegítő megoldás fejlesztésének vállalása körében előadta, hogy az eljárás során kifejlesztett, jelenlegi RevoToken applikáció megvalósítja azt a lehetőséget, hogy díj nélkül legyen használható a repohár, a visszaváltás pedig egyszerűen és gyorsan megtörténhet. A RevoToken applikáció Kölcsönpohár funkciójának használata esetén nem történik pénzügyi kifizetés/tranzakció, így tranzakciós költség sem keletkezik – szemben a repohár vásárlásával, amikor is a bankkártyás pénzbeli kifizetés tranzakciós költséggel (banki és kártyatársasági jutalékok) jár. Álláspontja szerint a RevoToken applikáció költségmentes megoldásának díjmentessége (a fogyasztók felé) fenntarthatóbb, mint a banki és kártyatársasági jutalék-költségekkel járó pénzbeli kifizetés, majd visszafizetés „ingyenes” szolgáltatása.

178. Az eljárás alá vont a fentiek okán nem az általános megfelelési programon belül, hanem attól elkülönülten vállal kötelezettséget arra, hogy megvizsgálja, a partnerei által alkalmazott éttermi és fizetési rendszereket üzemeltetőkkel közösen milyen megoldás fejleszthető ki a letéti díjas rendszer esetén az értékesített repoharak letéti díjának - a visszaéléseket kizáró - visszafizetésére vonatkozóan. Megjegyezte ugyanakkor, hogy egy átlagos (bruttó) 500 Ft-os pohárdíjjal számolva az értékesítés-visszaváltás folyamat során a következő (bruttó) költségek merülnek fel a vendéglátóegység oldalán (ide nem számolva a repohár mosogatás és logisztika díjait):

(i) értékesítés banki és kártyatársasági jutalék: 8-12 Ft / db,

(ii) visszafizetés banki és kártyatársasági jutalék: 14-17 Ft / db,

(iii) visszaváltó-pont üzemeltetés (stáb költség, infrastruktúra nélkül): 30-80 Ft / db,

ami azt jelenti, hogy repoharanként 60-110 Ft költség jelentkezik a vendéglátóegységeknél. Az eljárás alá vont szerint az üzemeltetők kizárólagos döntési körébe tartozik az, hogy ezen költségeit milyen arányban hárítja (pl. “használati díjként”) vagy nem hárítja át a fogyasztóira.

179. A kommunikációs eszközök felülvizsgálata körében az eljáró versenytanács iránymutatását kérte, ugyanis álláspontja szerint az állítások bizonyításával kapcsolatos konkrét elvárások körében nem tér ki az előzetes álláspont a fenntarthatóság/körforgás kérdésre, továbbá egyes jelenleg alkalmazott állításai értelmezése szerint nem általános állítások, hanem konkrétan megmagyarázott állítások.

180. A vállalkozás előadta továbbá, hogy jelenleg két olyan kommunikációs eszközt használ, amely környezetre ható állításokat tartalmaz, a honlapot és a Facebook-oldalt. Ennek megfelelően a honlap és a Facebook-oldal vonatkozásában vállalja, hogy felülvizsgálja az azokon szereplő, környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokat, a fentieket szem előtt tartva.
181. Az eljárás alá vont az iratban részletesen, táblázatos formában mutatta be, hogy az előzetes álláspontban foglaltak alapján a honlapján szereplő mely állításokat tervezi felülvizsgálni, amennyiben a felülvizsgálathoz szükséges, fent említett további iránymutatást az eljáró versenytanács megadja számára. Jelezte ugyanakkor, hogy álláspontja szerint egy helyen célszerű az állításokat további magyarázattal ellátnia az eljáró versenytanács által adott iránymutatás alapján, és nem minden egyes említésnél (így pl. a fenntarthatóság mibenlétét egy helyen tartja szükségesnek megmagyarázni, nem minden egyes említésnél, és az egyes említéseknél legfeljebb visszautalna a magyarázatra, ha az nem ugyanazon oldalon található). Az eljárás alá vont kérte az eljáró versenytanács segítségét abban, hogy helyesen azonosította-e a kérdéses állításokat.
182. A fentiekén túl az eljárás alá vont (példákat sorolva) említette, hogy versenytársai honlapjain is hasonló állítások szereplenek, és amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal ezen állítások kapcsán nem lép fel, az a fogyasztók megtévesztésén túl versenyhátrányt okoz az eljárás alá vont számára.
183. Az eljárás alá vont a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadásának alátámasztására a következőket adta elő. Az eljárás alá vont szerint a Versenytanács gyakorlata szerint a Tpv. 75. § (1) bekezdése szerinti teszt keretében azt kell bemutatni, hogy az eljárás alá vont vállalása mellett a magatartás már összhangba kerül-e az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel, mégpedig a közérdek hatékony védelmét biztosító módon. Álláspontja szerint a jelen esetben megállapítható, hogy a feltételek maradéktalanul teljesülnek.
184. A jelen esetben a jogszabályi rendelkezésekkel való összhang biztosított, amit önmagában az is igazol, hogy a vállalások teljeskörűen tartalmazzák az előzetes álláspont szerinti tervezett kötelezéseket, amelyeket az eljáró versenytanács nyilvánvalóan arra tekintettel fogalmazott meg, hogy biztosítsa a jogszabályi rendelkezésekkel való összhangot.
185. A közérdek hatékony védelmének követelménye a Versenytanács gyakorlata szerint két oldalról vizsgálható:
- a vállalás révén előálló magatartás a piac, illetve a fogyasztók számára általuk érzékelhető előnyt kell, hogy biztosítson,
 - az eljárás kötelezettségvállalással való lezárása a tényállás teljes feltárásához és értékeléséhez képest erőforrás-megtakarítást, illetve jogalkalmazási hatékonyság növekedést (mint az eljárás költség- és időigényének csökkentése, illetve a bizonyítási nehézségekből adódó bizonytalanság elkerülése) eredményez.
186. Az eljárás alá vont szerint a jelen esetben több vonatkozásában teljesül a közérdek hatékony védelmének követelménye, mivel olyan jogkövető magatartási mintát alakít ki (és tesz szélesebb körben ismertté), amely más piaci szereplők számára is iránymutatásul szolgál(hat), illetve a kötelezettségvállalása hozzájárul a fogyasztói tudatosság növeléséhez, a racionális fogyasztói magatartás irányába orientál, segíti a fogyasztó könnyebb tájékozódását, ismeretszerzését. Továbbá a kötelezettségvállalás elfogadása erőforrás-megtakarítást eredményez, illetve növeli a jogalkalmazási hatékonyságot.
187. A költség- és időigény csökkenésével összefüggésben megemlítendő még az is, hogy a jelen eljárásban a tényállás teljes körű tisztázása még több kérdésben kiterjedt vizsgálatot feltételez a Gazdasági Versenyhivatal részéről, amely jelentős erőforrásokat, időráfordítást igényelne.
188. Az eljárás alá vont szerint továbbá

- a kötelezettségvállalás túlmutat az előzetes álláspont szerinti kötelezettségek körén, olyan elemeket tartalmaz, amelyek vállalás hiányában nem jelenhetnének meg az eljáró versenytanács döntésében,
- a vizsgált kereskedelmi gyakorlat nem szerepel az Fttv. mellékletében,
- a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadásának eredményeként módosuló kereskedelmi gyakorlat túlmutat az adott ügyön,
- a fogyasztói tudatosság növelésével is kapcsolatos vállalás alkalmas a célzott fogyasztói kör elérésére és figyelmének hatékony felkeltésére.

189. A vállalkozás megítélése szerint nem azonosítható a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének a Tptv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalásról szóló 1/2018. számú közleményének (a továbbiakban: Kötelezettségvállalási Közlemény) 12-14. pontjaiban felsorolt, a kötelezettségvállalás elfogadása ellen szóló egyik körülmény sem, továbbá a kötelezettségvállalás a Kötelezettségvállalási Közlemény elvárásaival összhangban

- releváns, mivel az eljárás megindítása során valószínűsített jogsértést képező probléma gyökerére ható intézkedéscsomagot irányoz elő, részben tartalmazva az előzetes álláspont szerinti intézkedéseket, részben pedig azokon túl is mutatva,
- hiteles, ugyanis a felajánlott vállalások ténylegesen megvalósíthatók, és a végrehajtásuk menetét a megvalósításra vonatkozó határidők révén az eljárás alá vont bemutatta,
- időszerű, mivel a vállalások a megjelölt (a kötelezettségvállalást elfogadó határozat kézhezvételétől számított) határidőkre tekintettel az időszerűség kritériumát is kielégítik és a felmerült versenyaggály mielőbbi eloszlását eredményezik, illetve a belső szabályozás, továbbá a fogyasztókat megcélzó tájékoztatás révén a vállalások hatásukat a jövőben is kifejtik, valamint a vállalt időtartamok megfelelőek, azaz alkalmasak arra, hogy a vállalások révén előálló változtatások az eljárás alá vont működésébe tartósan beépüljenek, illetve a fogyasztói tudatosság növeléséhez vezessenek,
- ellentmondás-mentes, ugyanis a vállalásokat az eljárás alá vont kellő pontossággal és egyértelműen fogalmazta meg, így nem várható, hogy azok teljesítésének ellenőrzésével kapcsolatban utóbb értelmezési viták merüljenek fel,
- ellenőrizhető, mivel a kötelezettségvállalási nyilatkozat kapcsán az eljárás alá vont megfogalmazza a teljesítés igazolásának konkrét módját és határidejét, továbbá
- korlátozottan megismerhető adatokat nem tartalmaz.

VI.5. Az eljárás alá vont további nyilatkozatai, megjegyzései

190. Az eljárás alá vont a VJ/34-117/2022. számú iratban nyilatkozott az előtte álló (vállalt) fejlesztés részleteiről.

191. Előjáróban azonban kiemelte, hogy egyrészt az eljáró versenytanácsnak differenciáltan kellene a fogyasztói érdekeket megközelíteni, azaz a közvetlen pénzügyi érdek mellett figyelemmel kell lenni a fogyasztók környezetvédelemhez, fenntarthatóságához fűződő érdekére is, másrészt a fogyasztók számára a fizikai token valójában egy költségkímélő megoldás álláspontja szerint, hiszen mindazok, akik a tokenet megfelelően használják (pl. maguknál tartják, a poharat visszaviszik) 500 Ft ellenében korlátlan alkalommal használhatják a poharat, és semmilyen tranzakciós költség nem merül fel a token pohár vagy pohár token csere során. Ezért az eljárás alá vont ezt a megoldást javasolja azoknak, akiknek az applikáció nehézséget okozhat.

192. A tervezett, felajánlott fejlesztés ugyanakkor azon fennmaradó fogyasztóknak szól, akik nem kívánnak applikációt letölteni, nem kívánnak digitális eszközt használni, és a tokeneket sem kívánják magukkal hordani. Ők letéti és használati díjat fizetnek, ugyanakkor a repohár visszaadása esetén 400 Ft-ot (a letéti díjat) visszakapnak. Megjegyezte, hogy a használati díj felszámítása a partner döntése, az eljárás alá vont az ún. használati díj összegére (legfeljebb 100 Ft) csak javaslatot tesz. E díj célja egyébként a partnerek oldalán felmerült költségek fedezése.
193. Mivel az eljárás alá vont nyílt rendszerében a tokenek és repoharak szabadon átvihetőek más partnerek vendéglátóegységeibe, kizárólag olyan megoldás jöhet szóba, amely garantálja, hogy a vásárlás és visszaváltás ugyanazon vendéglátóegységben történhet meg, a letéti díjra vonatkozó pénzügyi szabályok sem tesznek mást lehetővé. Fontos továbbá, hogy a megoldás lehetetlenné tegye, de legalábbis megnehezítse az ún. „cápázást”, azaz a mások által vásárolt poharak visszaváltását.
194. Az eljárás alá vont által javasolt megoldás a letéti díjas hibrid rendszer: a repohár vásárlását igazoló bizonylat felmutatásával – a használati díj levonása után – a repohár letéti díja visszafizetésre kerül (vendéglátóegységben záróráig, rendezvényeken a rendezvény végéig), míg a fizikai és RevoTokenek használata változatlan marad. Megkülönböztethető az analóg (IT fejlesztés nélkül is megvalósítható) és a digitális verzió, utóbbira vonatkozóan az eljárás alá vont már kért is a RevoToken applikációt fejlesztő cégtől ajánlatot (amit csatolt is a beadványához).
195. Az eljárás alá vont szerint a fogyasztókat elsődlegesen az egyes vendéglátóegységek kötelesek tájékoztatni az általuk nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban (social media felületek, weboldal, helyszíni anyagok), azonban az eljárás alá vont a továbbiakban is segíti a vendéglátóegységeket a tájékoztató anyagok tartalmi- és grafikai tervezésével, valamint az egységes tájékoztató anyagok gyártásával.
196. A fentiekől függetlenül az eljárás alá vont folyamatos kommunikációt tervez a fenti megoldással kapcsolatban mind B2B, mind B2C irányban. Ennek első lépéseként az általa 2024. március 22-én kiírt “VÍZió” tervezési pályázat sajtóközleményében már jelezte, hogy 2024-ben bevezeti a letéti díjas hibrid rendszert:
- „A vendégek visszajelzései alapján 2024-ben újabb fejlesztéssel egészítjük ki a Cup Revolution Nyílt rendszerét: a “Letéti díjas hibrid rendszert” választó partnereinknél a repohár vásárlását igazoló bizonylat felmutatásával – a legfeljebb 100 forintos használati díj levonása után – a repohár letéti díja visszafizetésre kerül (vendéglátóegységben záróráig, rendezvényeken a rendezvény végéig), míg a fizikai- és RevoTokenek használata változatlan marad. A használati díj a fizetési tranzakciók, illetve a visszaváltó pontok üzemeltetési költségeit fedezi.”*
197. A VJ/34-119/2022. számú iratban az eljárás alá vont vállalkozás továbbá részletesen ismertette a letéti díjas hibrid rendszerrel kapcsolatos kommunikáció 2024. március 22-i megjelenéseit, a sajtóközleményt átvevő felületeket, valamint a 2024. április 9-én újra kiadott közlemény megjelenéseit. A cikkek egyrészt tartalmazzák az eljárás alá vont fenti pályázatát, másrészt többségében az eljárás alá vont ügyvezetőjének azon nyilatkozatát is, hogy a vendégek visszajelzéseire alapozva idén bevezetik a letéti díjas hibrid rendszert is és *„Újdonság lesz, hogy mostantól a hibrid rendszert választó partnereinknél a RevoCup letéti díja – a legfeljebb 100 forintos használati díj levonása után – visszafizetésre kerül a vásárlást igazoló bizonylat felmutatásával. A használati díj a fizetési tranzakciók, illetve a visszaváltó pontok üzemeltetési költségeit fedezi”*.
198. Az új ÁSZF-ek hatályba lépéséhez időzítve a vállalkozás a weboldalán és social media felületein, valamint újabb sajtóközleményben (a konkrét partnerek felsorolásával) tájékoztatja majd a fogyasztókat arról, hogy partnerei már a letéti díjas hibrid rendszert is választhatják.

199. Az eljárás alá vont előadta, hogy amennyiben az eljáró versenytanács kötelezettségvállalás fogadna el, úgy vállalná a tisztavizetarepoharba.hu honlapon (amely domain még nincs feltöltve tartalommal) az aktuálisan elérhető repoharak használatának és visszaváltásának objektív bemutatását, valamint a honlap népszerűsítését a vállalkozás éves PR-költségeihez képest jelentős mértékű kiadással.
200. Az eljárás alá vont ebben a körben hivatkozott ismételten arra, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felmérése nem tekinthető reprezentatívnak, a megnyilatkozókat a STOP Repohár Token Facebook csoportban biztatták a kérdőív kitöltésére, továbbá az ajánlás nem tükrözi a vendéglátó szakma álláspontját, a repohár munkacsoportban résztvevő vendéglátócégek közül egy sem írta alá a dokumentumot.
201. Az eljáró versenytanács a piacot illetően az aktuális fejleményekről, eredményekről megkérdezte a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát¹⁷⁶ is, majd megküldte az eljárás alá vont számára a kamara nyilatkozatát véleményezésre, különös tekintettel a betéti díjjal kapcsolatos álláspontra.
202. Az eljárás alá vont a VJ/34-119/2022. számú iratban előadta, hogy értelmezése szerint a Pénzügyminisztérium azt írta le, hogy a kamara által leírt konstrukcióban a repohár megfelel az Áfa törvény szerinti betétdíjas termék fogalomnak (úgy adózik, mint egy betétdíjas termék, abban az esetben, ha valaki az italhoz eladja a poharakat, majd ugyanannyiért visszaveszi), attól függetlenül, hogy az adott göngyöleg a betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X.5.) Korm. rendelet értelmében betétdíjas terméknek minősül-e vagy sem. Az eljárás alá vont fenntartja álláspontját, hogy a repoharak nem felelnek meg a 209/2005. (X.5.) Korm. rendelet szerinti betétdíjas terméknek.

VII.

Jogsabályi háttér

203. Az Fttv. 1. § (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg a termékhez kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
204. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki észszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve termék nyelvi, kulturális és szociális - különösen családi kapcsolatokkal összefüggő - vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
205. Az Fttv. 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az észszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és

¹⁷⁶ VJ/34-114/2022. számú irat

- b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét a termékkel kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.
206. Az Fttv. 3. § (3) és (4) bekezdései szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §), továbbá tisztességtelenek a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok.
207. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdésének bi) alpontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót a termék környezeti hatásai (mint a termék különös lényeges jellemzője) tekintetében és ezáltal olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
208. Az Fttv. 8. § (1) bekezdése értelmében agresszív az a kereskedelmi gyakorlat, amely – figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt – pszichés vagy fizikai nyomásgyakorlással – akár a fogyasztóval szembeni hatalmi helyzet kihasználása, akár a fogyasztó zavarása révén – az adott helyzetben jelentősen korlátozza vagy alkalmas arra, hogy jelentősen korlátozza a fogyasztónak a termékkel kapcsolatos választási vagy magatartási szabadságát, illetve lehetőségét a tájékozott döntés meghozatalára, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. A (2) bekezdés értelmében annak megállapítására, hogy egy kereskedelmi gyakorlat agresszív-e, figyelembe kell venni a következőket:
- a) a kereskedelmi gyakorlat időzítése, helye, jellege és alkalmazásának időtartama,
 - b) a kereskedelmi gyakorlat során alkalmazott szóhasználat vagy magatartás fenyegető, félelemkeltő vagy becsmérlő volta,
 - c) súlyos, a fogyasztó ítélőképességének korlátozására alkalmas, a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ismert körülmény felhasználása a fogyasztó termékkel kapcsolatos döntésének befolyásolására,
 - d) a fogyasztó szerződéses jogainak – ideértve a szerződéstől való elállásra, valamint a másik termékre vagy vállalkozáshoz való áttérésre vonatkozó jogot is – gyakorlásával szemben támasztott, indokolatlanul terhes vagy aránytalan, nem szerződéses akadály,
 - e) jogellenes cselekménnyel való fenyegetés.
209. Az Fttv. – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatti felelősségről rendelkező – 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett termék értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
210. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
211. Az Fttv. 11. § (1) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:

- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
- b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
212. Az Fttv. 19. § c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpvt. rendelkezéseit kell alkalmazni.
213. A Tpvt. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljáró versenytanács versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, ha az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.
214. Az eljáró versenytanács határozatában a Tpvt. 76. § (1) bekezdésének
- f) pontja szerint megállapítja a jogsértés tényét,
- l) pontja szerint a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet.
215. A Tpvt. 78. § (8) bekezdése alapján a Kkvt.-nek a hatósági ellenőrzést végző szervek részéről a bírságtól való eltekintésre vonatkozó rendelkezései a versenyfelügyeleti eljárásban nem alkalmazhatók. A Kkvt. szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozással (a továbbiakban együtt: kis- vagy középvállalkozás) szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén az eljáró versenytanács bírság kiszabása helyett figyelmeztetést is alkalmazhat, ha a vállalkozásnak az eljárás során tanúsított magatartása alapján alaposan feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.
216. A Tpvt. 78. § (9) bekezdése szerint azonban az eljáró versenytanács nem tekinthet el a bírságtól a (8) bekezdés alapján, ha
- a) a jogsértés közbeszerzési eljárás során árak rögzítésére vagy a piac felosztására irányuló megállapodásban nyilvánul meg, vagy
- b) a jogsértésre a személyeknek koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó személlyel szemben került sor.
217. A Tpvt. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Ákr. rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpvt. kifejezetten előírja.

VIII.

A vizsgált magatartások értékelésének keretei

VIII.1. Hatály, hatáskör, illetékesség

218. Mivel a vizsgált kereskedelmi gyakorlat, az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatások természetes személy fogyasztóknak (is) szólnak, így a fentebb ismertetett tényállásra, annak értékelésére az Fttv. rendelkezései alkalmazandók. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont megkérdőjelezte annak bizonyítottságát, hogy a sérelmezett magatartások, így adott esetben a zöld kommunikációk valóban természetes személyeknek is szólnak és el is jutottak hozzájuk, az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont felhasználói, fogyasztóknak szóló szerződéses feltételekkel is rendelkezik, honlapján a vendégeknek szóló tartalom elkülönül, egyszerűen átállítható egy csúszka segítségével, a közösségi médiában természetesen az egyes posztok és hirdetések természetes személyekhez jutnak el, továbbá az eljárás alá vont PR-kommunikációja is

szükségszerűen eljut a fogyasztókhoz is, különösen az olyan esetekben, mint az eljárás alá vont által is hivatkozott, a közelmúltban kiírt (értelemszerűen csak természetes személyek körében értelmezhető) "VÍZió" tervezési pályázat. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint kétség nélkül megállapítható, hogy az eljárás alá vont kommunikációja fogyasztókat is célzott, illetve elért.

219. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint egyértelműen megállapítható a jelen ügyben a verseny érdemi érintettsége, hiszen (az eljárás alá vont által is elismerten) az egyik legnagyobb piaci szereplőről van szó az érintett piacon. Kommunikációja, kereskedelmi gyakorlata a saját eszközein (honlapján, Facebook oldalán) és a partnerei révén országosan, számos vendéglátóhelyen is megtalálható, így széles fogyasztói kört ér el. Ekként a versenyfelügyeleti eljárás az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik. A Gazdasági Versenyhivatal illetékességét a Tptv. 45. §-a állapítja meg.

VIII.2. Az eljárás alá vont felelőssége

220. Az Fttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

221. Az Fttv. 9. § (1) bekezdésében alkalmazott érdek-elv figyelembevételével a jelen versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban az eljárás alá vont vállalkozás felelőssége megállapítható, tekintettel arra, hogy az érintett repohár rendszerből, a poharak és egyéb kiegészítők értékesítéséből, illetve népszerűsítésével összefüggésben közvetlenül árbevétele származott, az eladás ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

222. Egyébiránt az is megállapítható, hogy nemcsak a rendszer működtetése, fejlesztése, de a nyílt rendszer esetében a kommunikációs gyakorlat kialakítása, módosítása is csak az eljárás alá vonthoz köthető. A partneri szerződések határozzák meg annak a különböző eladáshelyi fogyasztói tájékoztatások kereteit, ezek forrása is az eljárás alá vont, még úgy is, hogy a ténylegesen megvalósuló eladáshelyi kommunikációk, a szóbeli tájékoztatások az egyes partnerektől, vendéglátóegységektől is függenek. Ezzel együtt is az az eljáró versenytanács álláspontja, hogy a saját rendszerével összefüggésben alapvetően az eljárás alá vont a kommunikáció meghatározója.

223. Az eljáró versenytanács kiemeli továbbá, hogy az eljárás alá vont felelősségének a megállapítása nincs összefüggésben az eljárás alá vont partnereinek felelősségével, illetve a kommunikációért való felelősség partnerekre történő háritásával, illetve szerződéses kizárásával nem lehet elhatárolódni a kereskedelmi gyakorlattal járó felelősségtől. Az eljáró versenytanács megjegyzi azonban azt is, hogy a felelősségre vonatkozó joggyakorlat értelmében akár a partnerek versenyfelügyeleti eljárásba történő bevonására is sor kerülhetett volna az eladáshelyi (elsősorban szóbeli) tájékoztatásokra tekintettel, azonban a közigazgatási eljárási szabályok¹⁷⁷ értelmében a hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.¹⁷⁸ Valamennyi érintett partner versenyfelügyeleti eljárásba történő bevonása, azok száma miatt az eljárás indokolatlan kiterjedéséhez, elnehezüléséhez

¹⁷⁷ A Tptv. 46. § (2) bekezdésének a) pontja szerint az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni a Tptv.-ben foglaltakkal összhangban az eljárás alapelveire. Az Ákr. 4. §-a a hatékonyság elve körében rögzíti, hogy a hatóság a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és - a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával - az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

¹⁷⁸ Lásd pl. a VJ/67/2016. számú ügyben hozott határozat vonatkozó megállapítását.

vezetne. Figyelemmel a jelen vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlatnak, az annak keretében értékelt kommunikációs eszközöknek a jellegére, valamint a magatartás súlyára, kiterjedtségére, a gyakorlat feltárásához és az eljárásnak a későbbi magatartásokra gyakorolt hatása eléréséhez sem elkerülhetetlenül szükséges ezen további vállalkozások bevonása, így azt az eljáró versenytanács sem tartotta indokoltnak.

VIII.3. A vizsgált magatartások értékelése

VIII.3.1. A UCP Iránymutatás által felállított alapelvek

224. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy az Fttv. által átültetett UCP Irányelv minden olyan kereskedelmi gyakorlatra alkalmazandó, amely az üzleti vállalkozások és a fogyasztók közötti ügylet előtt, alatt és után történik. Az irányelv megfelelő alkalmazásának elősegítésére kiadott UCP Iránymutatás az agresszív kereskedelmi gyakorlatok szabályozása kapcsán rögzíti, hogy a UCP Irányelv megakadályozza, hogy a kereskedők olyan értékesítési technikákat alkalmazzanak, amelyek korlátozzák a fogyasztó szabad választását vagy magatartását a terméket illetően, torzítva ezzel gazdasági magatartásukat. Agresszív kereskedelmi gyakorlat minden olyan gyakorlat, amely zaklatást, kényszerítést, fizikai erőszakot vagy jogtalan befolyásolást alkalmaz. Idetartozhat a marketing szakaszában tanúsított magatartás, valamint azok a gyakorlatok is, amelyekre az ügylet során vagy azt követően kerül sor.
225. A 9. cikk d) pontja megtiltja a kereskedőknek, hogy aránytalan, nem szerződéses akadályt támasszanak, amikor a fogyasztó a szerződéses jogaival kíván élni, beleértve a szerződés megszüntetésének, illetve egy másik termékre vagy másik kereskedőhöz való áttérésnek a jogát. Ez a rendelkezés az iránymutatás szerint különösen fontos távközlési és energiaszolgáltatók váltása esetén a nem szerződéses akadályok megakadályozására, de a pénzügyi szolgáltatásokra nézve is rögzíti, hogy bizonyos körülmények között a váltás akadályai agresszív kereskedelmi gyakorlatnak minősíthetők, és ezért tisztességtelenek. Az iránymutatás általánosságban úgy foglal állást, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv a 9. cikkének d) pontjával általában csökkenti a fogyasztók függésének kockázatát, mivel megakadályozza, hogy a kereskedők akadályozzák a szerződésváltást vagy a szerződéstől való elállást, továbbá azt is rögzíti, hogy annak értékeléséhez, hogy egy gyakorlat agresszív-e, előírja *„bármely súlyos vagy aránytalan, nem szerződéses akadály [figyelembevételét], amelyet a kereskedő támaszt, amikor a fogyasztó a szerződéses jogaival kíván élni”* és hogy ennek a rendelkezésnek széles az alkalmazási köre, és különböző szerződésen kívüli akadályokra is kiterjedhet.
226. Az iránymutatás által hivatkozott Orange Polska ügyben hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy egy szerződés futár jelenlétében történő aláírása nem tekinthető minden körülmények között olyan agresszív gyakorlatnak, ugyanis figyelembe kell venni a kereskedőnek az adott esetben tanúsított magatartását, amellyel olyan nyomást gyakorol a fogyasztóra, amely a fogyasztó választási szabadságát jelentősen korlátozza, és a fogyasztót kényelmetlen helyzetbe hozza vagy a meghozandó ügyleti döntéssel kapcsolatos gondolkodását megzavarja. Azt kell tehát vizsgálni, hogy az átlagfogyasztó valamely termékkel kapcsolatos választási szabadsága vagy magatartása „jelentősen” sérül-e.
227. A környezetre gyakorolt hatásokkal kapcsolatos kommunikáció körében az eljáró versenytanács arra hívja fel a figyelmet, hogy a UCP Iránymutatás önálló fejezetet szentelt ennek a témának. A „környezetbarát jellegre vonatkozó állítások” vagy „zöld állítások” olyan gyakorlatra utalnak, amely azt sugallja vagy másként azt a benyomást kelti (egy kereskedelmi kommunikációban, marketing- vagy reklámanyagban), hogy az adott termék vagy szolgáltatás kedvező hatással van a környezetre, nincs hatással a környezetre vagy kevésbé ártalmas a környezetre, mint a konkurens áruk vagy szolgáltatások. Az iránymutatás szerint ugyan a UCP Irányelv nem rendelkezik konkrét szabályokról a környezetbarát jellegre vonatkozó kijelentéseket

illetően, azonban biztosítja annak jogalapját, hogy a kereskedők ne tegyenek környezetbarát jellegre vonatkozó kijelentéseket a fogyasztókkal szemben tisztességtelen módon. Kiemelendő, hogy az irányelv nem akadályozza a „zöld állítások” használatát, amíg azok nem tisztességtelenek, sőt, az irányelv segíthet a kereskedőknek abban, hogy befektessenek termékeik környezeti teljesítményébe, mivel lehetővé teszi számukra, hogy átláthatóan tájékoztassák a fogyasztókat az ilyen törekvéseikről, és megakadályozza, hogy a versenytársak a környezetbarát jellegre vonatkozó megtévesztő kijelentéseket tegyenek.

228. A UCP Iránymutatás az irányelv – környezetbarát jellegre vonatkozó állításokat illető – alkalmazása körében a következő alapelveket összegzi. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv megtévesztő tevékenységekről és mulasztásokról szóló 6. és 7. cikke alapján a zöld állításoknak valónak kell lenniük, nem tartalmazhatnak hamis információkat, továbbá világos, konkrét, pontos és egyértelmű módon kell feltüntetni őket annak érdekében, hogy ne tévesszék meg a fogyasztókat. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 12. cikke alapján a kereskedőknek bizonyítékkal kell alátámasztaniuk állításaikat, és az állítás megtámadása esetén e bizonyítékot érthető módon az illetékes végrehajtó hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk.
229. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 6. cikke magában foglalja, hogy a fogyasztóknak meg kell tudniuk bízni a kereskedők által a környezetbarát jellegre vonatkozóan tett állításokban. Következésképpen ahhoz, hogy ne legyenek megtévesztők, a környezetbarát jellegre vonatkozó állításoknak valónak kell lenniük, nem tartalmazhatnak hamis információkat, valamint világos, konkrét, pontos és egyértelmű módon kell feltüntetni őket. A környezetbarát jellegre vonatkozó állítás megtévesztő lehet, ha „hamis információt tartalmaz, és ezáltal valótlan” a 6. cikk (1) bekezdésének a)-g) pontjában felsorolt elemek tekintetében.
230. A környezetbarát jelleggel kapcsolatos állítás akkor is megtévesztő lehet, ha az „félrevezeti vagy félrevezetheti az átlagfogyasztót, még akkor is, ha a benne szereplő információ tényszerűen helytálló” a 6. cikk (1) bekezdésének a)-g) pontjában hivatkozott elemek tekintetében. Ennek megfelelően a termék ábrázolásának és általános megjelenítésének (vagyis a kivitelezés, színválasztás, képek, ábrák, hangok, szimbólumok vagy címkék megválasztása) is hitelesen és pontosan kell ábrázolnia a környezeti előnyöket, és nem szabad eltúloznia az elért előnyöket. Az eset körülményeitől függően az implicit állítások magukban foglalhatják a környezeti fenntarthatósághoz kapcsolódó képek (például fák, esőerdők, víz, állatok) és színek (például kék vagy zöld háttér vagy szöveg) használatát.
231. A környezetbarát jellegre vonatkozó állítások valószínűleg megtévesztők, ha homályos és általános megállapításokat tartalmaznak a környezeti előnyökről anélkül, hogy megfelelően alátámasztanák az előnyöket, és nem jelölik meg a termék azon releváns aspektusát, amelyre az állítás hivatkozik. Ilyen állítások például az alábbiak: „környezetbarát”, „ökobarát”, „öko”, „zöld”, „a természet barátja”, „ökológiai”, „klímabarát”, „környezetkímélő”, „szennyező anyagoktól mentes”, „biológiailag lebontható”, „kibocsátásmentes”, „alacsony szén-dioxid-kibocsátású”, „szén-dioxid-semleges”, „karbonszemleges”, „klímaszemleges” és az olyan általánosabb állítások is, mint például „tudatos” vagy „felelős”.
232. Az ilyen megalapozatlan állítások bizonyos esetekben valószínűsíthetően azt a benyomást keltik a fogyasztókban, hogy a kereskedő valamely termékének vagy tevékenységének nincs negatív hatása vagy csak pozitív hatása van a környezetre. Ezek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának és b) pontjának hatálya alá tartozhatnak, ha valószínűsíthetően megtévesztik az átlagfogyasztókat, és olyan ügyleti döntés meghozatalára készítik őket, amelyet egyébként nem hoztak volna meg.
233. Mivel az olyan kifejezések, mint a „tudatos” és „felelős”, számos szempontra vonatkozhatnak,

ideértve a társadalmi és gazdasági körülményeket is, az ilyen állítások akkor is megtévesztőnek minősülhetnek, ha minősítettek, mivel homályosak és kétértelműek.

234. Homályos és kétértelmű állítások alkalmazása esetén a pontosításoknak kellően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy az állítást ne lehessen a kereskedő szándékától eltérő módon értelmezni.
235. Az állításokat szükség esetén felül kell vizsgálni és aktualizálni kell, figyelembe véve a technológiai fejlődést, és hasonló termékek vagy egyéb olyan körülmények megjelenését, amelyek befolyásolhatják az állítás pontosságát vagy aktualitását. A környezetbarát jellegre vonatkozó állítások nem kapcsolódhatnak ugyanazon kereskedő vagy egy versenytárs valamely olyan termékének fejlesztéshez, amely már nincs forgalomban, vagy amelyet a kereskedő már nem értékesít a fogyasztóknak, kivéve, ha ez a fejlesztés jelentős és friss.
236. Ha egy kereskedő a cégnevében, márkanevében, terméknevében stb. környezetbarát jellegről szóló állításokat használ, és ezt a nevet marketingcélokra használja, az ilyen marketingre ugyanazok az alátámasztási követelmények vonatkoznak, mint amelyek a marketingkommunikációban használt egyéb környezetbarát jellegről szóló állításokra, kivéve, ha a vállalat igazolni tudja, hogy ennek a névnek nincsen a környezetre vonatkozó másodlagos jelentése, vagy már korábban is létezett. Ahhoz azonban, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvvel ellentétes legyen, a marketingben használt névnek meg kell tévesztenie az átlagfogyasztót, és arra kell készítenie, hogy valószínűsíthetően olyan üzleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
237. Egy környezetbarát jellegre vonatkozó állítás vizsgálatakor a termék által a teljes életciklusa alatt – ideértve az ellátási láncot is – kifejtett fő környezeti hatások relevánsak. Egy környezetbarát jellegre vonatkozó állításnak azokhoz a szempontokhoz kell kapcsolódnia, amelyek jelentősek a termék környezeti hatása szempontjából.
238. A rendkívül szennyező iparágaknak biztosítaniuk kell, hogy a környezetbarát jellegre vonatkozó állításaik relatív értelemben pontosak legyenek, például a „környezetbarát” helyett a „kevésbé károsak a környezetre” kifejezés használatával. Ez lehetővé teszi az átlagfogyasztó számára, hogy jobban megismerje a termék relatív hatását. A környezetbarát jellegre vonatkozó állításnak minden esetben azokhoz a szempontokhoz kell kapcsolódnia, amelyek jelentősek a termék által a teljes életciklusában kifejtett környezeti hatás szempontjából. A bíróságok vagy hatóságok előírhatják a rendkívül szennyező iparágak számára, hogy a környezetbarát jellegre vonatkozó állításaikban tegyék egyértelművé a fogyasztók számára, hogy a termék összességében káros hatást gyakorol a környezetre.
239. Az állításoknak továbbá világosnak és félreérthetetlennek kell lenniük arra vonatkozóan, hogy a termék vagy életciklusának mely szempontjára utalnak. Ha a kereskedő a termék által a környezetre gyakorolt számos hatás közül csak az egyik kiemelésével tesz környezetbarát jellegre vonatkozó állítást, az állítás megtévesztőnek minősülhet a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 6. vagy 7. cikke értelmében.
240. Továbbá a kereskedők nem torzíthatják a termék (beleértve a nyersanyagokat is) összetételére vagy annak felhasználására, gyártási folyamatára, szállítására vagy az életciklusának végén gyakorolt hatásokra vonatkozó állításokat, például azáltal, hogy indokolatlanul hangsúlyozzák a pozitív aspektusok fontosságát, amelyek valójában csak marginálisak, vagy a termék életciklusa során az általános környezeti hatás negatív.
241. Az állításban szereplő előny nem eredményezheti a hatások nem megengedett átvitelét, vagyis el kell kerülni az egyéb kedvezőtlen környezeti hatások létrehozását vagy fokozását a termék életciklusának egyéb szakaszaiban, kivéve, ha a teljes nettó környezeti hatás jelentősen javult, például az életciklus-elemzés vagy a vonatkozó terméktípusra alkalmazandó elismert, vagy általánosan elfogadott módszerek szerint, és harmadik féllel felül kell vizsgáltatni.

242. Az irányelv 12. cikke tisztázza, hogy minden állítást (ideértve a környezetbarát jellegre vonatkozó állításokat is) olyan bizonyítéokra kell alapozni, amelyet az illetékes hatóságok ellenőrizhetnek. A kereskedőknek megfelelő bizonyítékokkal alá kell tudniuk támasztani a környezetbarát jellegre vonatkozó állításokat. Következésképpen az állításokat erőteljes, független, ellenőrizhető és általánosan elfogadott bizonyítékokra kell alapozni, amelyek figyelembe veszik a friss tudományos megállapításokat és módszereket. Az irányelv nem tartalmaz ezzel egyenértékű kötelezettséget, amely arra kötelezné a kereskedőt, hogy dokumentumokat vagy egyéb alátámasztó bizonyítékokat szolgáltatson a fogyasztóknak.
243. Az állítás pontosságáért a kereskedő viseli a bizonyítási terhet. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 12. cikkének a) pontja szerint a végrehajtó hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük ahhoz, hogy „*elrendeljék, hogy a kereskedő bizonyítékot szolgáltatson a kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos tényállítások helyességéről*”.
244. E követelmény alkalmazásakor figyelembe kell venni a kereskedő jogos érdekeit – például az üzleti titkok vagy a szellemi tulajdon védelme esetében –, amelyeket a hatóságoknak bizalmasan kell kezelniük.
245. A környezetbarát jellegre vonatkozó állítások megalapozottságának biztosítása érdekében a kereskedőknek rendelkezniük kell az állításukat alátámasztó bizonyítékokkal attól a pillanattól kezdve, hogy az állítást használni kezdik, vagy bizonyosnak kell lenniük abban, hogy azok kérésre beszerezhetőek és bemutatathatók.
246. Lehet, hogy egy állítás az első használatakor pontos és egy terméket illetően releváns, idővel viszont veszíthet jelentőségéből. Annak érdekében, hogy a kereskedők az irányelv 12. cikkével összhangban be tudják mutatni a nemzeti hatóságoknak a szükséges dokumentációt, biztosítaniuk kell, hogy az állításokra vonatkozó dokumentáció naprakész legyen mindaddig, amíg az állításokat marketingcélra használják.
247. A bemutatott bizonyítéknak egyértelműnek és szilárdnak kell lennie. Amennyiben az állítást megtámadják, az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani a független harmadik felek által végzett vizsgálatokat. Ha a szakértői tanulmányok komoly véleményeltérésre vagy kétségekre adnak okot a környezeti hatásokra vonatkozóan, a kereskedőnek tartózkodnia kell az állítás használatától. A benyújtandó dokumentáció tartalma és hatálya a kijelentés konkrét tartalmától függ. Ebben a tekintetben jelentőséggel bír a termék vagy tevékenység összetettsége.
248. A fentieket a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata, illetve a „zöld állítások” kapcsán kiadott útmutatója¹⁷⁹ is követi.

VIII.3.2. Az érintett fogyasztói kör, a kommunikáció üzenete és a lehetséges ügyleti döntések

249. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett fogyasztók azon természetes személyek, akik az eljárás alá vont repohár termékét és rendszerét igénybe veszik, használják. Az érintett fogyasztók között nem azonosítható koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott csoport, illetve – figyelemmel arra is, hogy egy mindennapokban előforduló, rutinszerűen igénybevehető szolgáltatásról van szó – speciális tudás vagy magasabb tudatossági szint sem várható el a fogyasztóktól, így a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése szerint az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.
250. A jelen ügyben vizsgált két magatartás ugyan eltérő kommunikációs helyzetben merül fel (a

¹⁷⁹ Zöld marketing – A Gazdasági Versenyhivatal tanácsai vállalkozásoknak:

https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutatas_201217&inline=true

fogyasztói ügyleti döntések terjedelme is eltérő, illetve eltérő fogyasztói sérelmet okozhat), azonban alapvetően összefügg. A fogyasztók az eljárás alá vont PR-jellegű tevékenysége, szolgáltatásának népszerűsítése közben, annak hatására vagy a rendszerre vonatkozó (pl. a tokenekre, poharak beváltására, visszaváltására vonatkozó) tájékozódás, információ gyűjtés során találkoznak a környezetre ható állításokkal (pl. az eljárás alá vont honlapján, Facebook oldalán), amelyek alapján kedvező kép alakulhat ki a fogyasztókban a szolgáltatás (környezeti terhelésre vonatkozó) előnyeit illetően. A kommunikáció azt az üzenetet közvetíti a fogyasztók felé, hogy a repohár rendszer használata különböző (generális, illetve egyes esetekben kézzelfogható, számszerűsíthető, százalékosan mérhető) pozitív környezeti előnyökkel jár.

251. Az agresszív gyakorlatként vizsgált magatartással pedig akkor szembesülnek a fogyasztók, amikor az egyes vendéglátóhelyeket, az eljárás alá vont partnereinél a repohár megvásárlásával (tudomásuktól, illetve szándékuktól függetlenül) az eljárás alá vont repohár rendszerének alapvető részévé válnak (olyan tárgyak, pohár, majd token birtokában kerülnek, amelyek helyett a repohár díját szeretnék visszakapni, és amely szolgáltatás igénybevétele során tanúsított magatartásuktól, döntéseiktől is jelentős mértékben függ az, hogy a szolgáltatás esetleges környezeti előnyei hogyan alakulnak az ígért kedvező hatásokhoz képest). Ugyanez a helyzet áll fenn, amikor a fogyasztók már meglévő, de más rendszerben használható tokenjeikkel (vagy repoharakkal) kívánnak italt vásárolni.
252. Kiemelendő az is a kommunikációs közeget, helyzetet illetően, hogy az eljárás alá vont repohár rendszerével, repohár szolgáltatásával vendéglátóegységekben, szórakozóhelyeken, sportlétesítményekben, fesztiválokon, egyéb nyilvános eseményeken és helyszíneken találkozhatnak a fogyasztók, ahol az italvásárlás során zavaró körülmények (pl. zaj, tömeg, sorbaállás, esetlegesen türelmetlen fogyasztók) jellemzőek, amelyek a fogyasztók döntésére hatással lehetnek.
253. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra, ideértve a figyelem felkeltését is.
254. A jelen ügyben a releváns ügyleti döntések a repoharakkal, a repohár rendszerrel (annak egyes elemeivel) kapcsolatos fogyasztói magatartás, attitűd – ideértve a repohár megvásárlásán és pulthoz való visszavitelén túl többek között a pohár cseréjét, a pohár vagy token visszaváltását és újbóli használatát is, illetve azt is, hogy a fogyasztók tartanak-e és milyen tokeneket maguknál, a pénztárcájukban.

VIII.4. A termék környezetre vonatkozó hatására irányuló állítások – a vizsgált kommunikáció Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontja szerinti értékelése

VIII.4.1. A zöld kommunikáció jelentősége és az igazolásával kapcsolatos elvárások

255. Megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyire körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az áru lényeges jellemzője tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
256. Figyelemmel arra, hogy a fogyasztók számára egy termék környezetre gyakorolt hatása jelentős, az azonos funkciójú termékek közötti választást meghatározó tényező (adott esetben maga az eljárás alá vont is a fogyasztók felé éppen ezen jellemzőjét emelte ki a szolgáltatásának, a

reporhár termékeknek), ezért amennyiben a kapott tájékoztatás valótlan vagy más okból megtévesztésre alkalmas, úgy a kommunikáció a fogyasztó üzleti döntését tisztességtelenül befolyásolhatja.

257. A továbbiakban az vizsgálendő, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott zöld kommunikáció, a különböző állítások (még ha a repoharak használatát kétségtelenül környezetvédelmi kötelezettségek és törekvések hívták is életre) megalapozottak-e, igazolhatóak-e. Az eljáró versenytanács ebben a körben visszautal a VIII.3.1. pontban bemutatott, a UCP Iránymutatás által felállított igazolási alapelvekre is.
258. Az Fttv. 14. § rendelkezése alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Az állítások kapcsán fontos kiemelni, hogy a „környezeti állítások” vagy „zöld állítások” olyan gyakorlatra utalnak, amelyek azt sugallják, azt a benyomást keltik, hogy az adott termék, szolgáltatás vagy a vállalkozás tevékenysége, működése kedvező hatással van a környezetre vagy pedig a környezetre kevésbé ártalmas, mint a konkurens áruk és szolgáltatások, vagy a versenytársak tevékenysége, működése.¹⁸⁰ Megállapítható, hogy a vizsgálat felhívta az eljárás alá vontat az állítások igazolására, ahogyan az is megállapítható, hogy az eljárás alá vont különféle nyilatkozatokat, illetve cikkeket, tanulmányokat nyújtott be az állításai igazolására – az eljáró versenytanács előjáróban kiemeli, hogy nem ismert olyan kutatás vagy tanulmány, amely a jelen ügyben érintett rendszer valós, a lehetséges vagy várható fogyasztói magatartást is figyelembe vevő hatásaira irányult volna a kommunikáció kezdetekor.
259. Az Fttv. kommentár¹⁸¹ szerint a termékek megvásárlásakor a fogyasztók környezetvédelmi megfontolásokat mérlegelhetnek. Ahhoz azonban, hogy a környezetbarát jellegre vonatkozó kijelentések a fogyasztók számára tájékoztatóak legyenek, és hatékonyan járuljanak hozzá az alacsonyabb környezetvédelmi hatású termékek és szolgáltatások előmozdításához, elengedhetetlen, hogy azok egyértelműek, valóságosak, pontosak és ne félrevezetőek legyenek. Nem szabad, hogy egyetlen környezetvédelmi kérdés hangsúlyozásával véka alá rejtsek a kompromisszumokat vagy a környezetvédelemre gyakorolt káros hatásokat. A környezetbarát jellegre vonatkozó valós kijelentések alkalmazása azért is fontos, hogy megvédje a tisztességtelen versenytől azon kereskedőket (vállalkozásokat), akik igaz állításokat tesznek szemben azokkal, akiknek környezetvédelmi állításai megalapozatlanok.
260. A túl tágran megfogalmazott zöld reklámállítások önmagukban nem vagy nehezen értelmezhetők, vagy akár több különböző jelentéssel is bírhatnak a fogyasztók számára. Emiatt előfordulhat, hogy a fogyasztók az állítást a vállalkozás által kommunikálni kívánt üzenettől eltérően értelmezik. A hirdetésnek ezért egyértelművé kell tennie, hogy a zöld állítás a termék, a szolgáltatás vagy a vállalkozás tevékenységének, felelősségvállalási programjának mely aspektusára vonatkozik.¹⁸²
261. Egy vállalkozás környezetbarát működésének népszerűsítése során is pontosan meg kell jelölni azokat a tevékenységeket, intézkedéseket, amelyek valamilyen realizált környezeti előnnyel járnak.¹⁸³

¹⁸⁰https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true II. pont

¹⁸¹ Zavodnyik József: Nagykommentár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényhez

¹⁸²https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true III. pont

¹⁸³https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true III. pont

262. A Gazdasági Versenyhivatal Zöld marketing tájékoztatója¹⁸⁴ szerint a környezetbarát jellegre vonatkozó állítások megalapozottságának biztosítása érdekében a kereskedőknek rendelkezniük kell az állításukat alátámasztó bizonyítékokkal. A zöld állításoknak olyan szilárd, független és igazolható, alátámasztott bizonyítékokon kell alapulniuk, amelyek számításba veszik a legújabb tudományos eredményeket és módszereket. Bizonyíték lehet például független szakmai kutatás, releváns teszteredmény vagy más hasonló hitelt érdemlő információ.¹⁸⁵
263. Az igazolás szempontjából mindig fontos szem előtt tartani az adott állítás sajátosságát. A bizonyítékoknak a vállalkozás részéről már akkor rendelkezésre kell állniuk, amikor a zöld állításait először közzéteszi. Ha a mérvadó szakmai, tudományos vizsgálatok egymásnak ellentmondóak az adott állítás igazolhatóságát illetően, akkor az állítás használata nem javasolt. Emellett érdemes figyelembe venni a technológiai és tudományos ismeretek állandó fejlődését és esetleges változását, és ennek fényében az adott zöld állításokat a vállalkozásoknak szükséges lehet felülvizsgálniuk.¹⁸⁶

VIII.4.2. A környezetre ható állítások értékelése

264. Az eljárás alá vont repohár rendszerrel kapcsolatos környezetre ható állításai (lásd a IV.2. és az V. pontokat) három csoportba sorolhatóak:
- „újrahasználható/újrahasznosítható”,
 - „hulladék csökkentés” és
 - „fenntarthatóság/körforgás/környezetbarát működés”.
265. Mindhárom állítás-csoport kapcsán rögzíthető az a kommunikációs követelmény, hogy az egyes állításokat igazoló bizonyítékoknak, iratoknak megfelelőnek (időszerűnek, relevánsnak, objektívnek, világosnak, meggyőzőnek) kell lenniük, még hozzá attól az időponttól kezdve (és egészen addig), amikor azokat a vállalkozás kommunikálja a fogyasztók felé. Mivel az eljárás alá vont szolgáltatásának környezetbarát jellegét 2021. augusztus 5-től kommunikálja a fogyasztók felé, így az állítások alátámasztására is ezen időponttól kezdődően kell megfelelő bizonyítékkal rendelkeznie.
266. Az állítások igazolására az eljárás alá vont jogszabályokat, tanulmányokat és nyilatkozatokat küldött meg (lásd az V. pontot), amelyek esetében megállapítható, hogy azok vagy általános tartalommal bírnak (jogszabály, tanulmány) vagy, ha tartalmaznak is egyedi hivatkozásokat (vállalkozások nyilatkozatai), azokról nem állapíthatóak meg kétséget kizáróan, hogy a kereskedelmi gyakorlat megkezdése előtt, szakmailag megalapozottan, az alkalmazott állítás alátámasztására, egyedien készítették volna az eljárás alá vont szolgáltatása kapcsán (sőt, alapvetően az állapítható meg, hogy a csatolt, hivatkozott bizonyítékok részben ahhoz az általános tényhez köthetőek, hogy a tervezett, majd életbelépett szabályozás miatt az érintett vállalkozásoknak az eldobható, egyszer használatos poharak helyett tartósabb, így szükségszerűen kedvezőbb környezeti terheléssel járó megoldásokat kell keresniük).
267. Az „újrahasználható/újrahasznosítható” jellemzőre vonatkozó állítások kapcsán az emelhető ki, hogy újrahasznosítás módjáról, lehetőségeiről (pohárként vagy alapanyagként) is tájékoztatni kellett volna a fogyasztókat,¹⁸⁷ hiszen egyáltalán nem egyértelmű, hogy pontosan miről is van szó.

¹⁸⁴https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true

¹⁸⁵https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true VI. pont

¹⁸⁶https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true VI. pont

¹⁸⁷https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutas_201217&inline=true IV.A 1.

Amennyiben a vállalkozás újrahasznosítottságra utal, a fogyasztók felé jelezni kell, hogy a termék csomagolása, annak bizonyos részei, vagy a termék maga készült-e újrahasznosított anyag(ok)ból, esetleg mindkettő. Emellett azt is javasolt feltüntetni a kommunikációban, hogy a termék vagy csomagolás milyen arányban tartalmaz újrahasznosított anyagot.¹⁸⁸ A versenyfelügyeleti eljárásban megállapítható, hogy a feltárt kereskedelmi kommunikációban ilyen információ nem található.

268. Megállapítható továbbá általánosságban, hogy nem került csatolásra olyan bizonyíték, amely a lehetséges vagy tényleges fogyasztói magatartást vizsgálta volna a repoharak fogyasztói használatát (a cseréket, a visszaváltási és token-beváltási szokásokat, várható mintázatokat) illetően, miközben a hulladéktermelés- vagy az energia hasznosítás alapvetően függ attól, hogy a fogyasztók mit és milyen arányban tesznek a poharakkal, majd a tokenekkel (azaz hogyan vonhatóak be a körforgásba). Holott a Gazdasági Versenyhivatal által feltárt fogyasztói jelzések, vélemények és kutatások (lásd a III.3. és IV.3. pontokat is) alapján az látható, hogy a fogyasztók számára körülményes volt a rendszer használata, a kapott poharak és a tokenek visszaváltása, így ezek nagy arányban nem kerültek vissza a körforgásba, nem csökkentették az anyag vagy egyéb erőforrás használatot. Az eljárás alá vont bizonyítékai között az újrahasználat általános előnyeire történő utalás több tekintetben is megtalálható, azonban az eljárás alá vont nem tárta fel azt, hogy a lehetséges partnereinél a vendégek, a fogyasztók magatartása lehetővé teszi-e egyáltalán az újrahasználatot (vagy eldobják, hazaviszik, esetleg roncsolják a poharat, így az már csak alapanyagként használható újra).
269. Maga az eljárás alá vont is hivatkozott (ugyan más okból) egy olyan példára (lásd a VJ/34-117/2022. számú irat 2. számú lábjegyzetét), amikor is egy vendéglátó egység 2022-ben ingyenes repoharakat használt, amelyeket azonban a fogyasztók eldobáltak, ezért a poharak sérültek, ami – az eljárás alá vonttól idézve - „*jelentős mértékű környezetszennyezéshez vezetett*”, így a partner visszatért az eljárás alá vont nyílt rendszeréhez. Ekként egyértelműnek látszik, hogy a fogyasztói hozzáállás, attitűd ismeretének és figyelembevételének hiányában (azaz a működtetett rendszer tényleges eredményeinek feltárása nélkül) a környezeti hatásokra vonatkozó kereskedelmi gyakorlat sem lehet megalapozott.
270. Az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy a tokenek bevezetése és a tokenekkel kapcsolatos újítások, intézkedések az esetleges fogyasztói visszaéléseket hivatottak korlátozni, megakadályozni. Megjegyzi azonban egyúttal azt is, hogy a visszaforgathatóság szempontjából annak nincs különösebb jelentősége, hogy a repohár visszaváltása etikusan történik-e a fogyasztók részéről vagy sem, továbbá a megoldás előnyei mellett a megfelelő kommunikáció (és annak megalapozása) során az eljárás alá vontnak azt a fogyasztói magatartást is figyelembe kellett volna vennie, hogy amennyiben korlátos, neheztelt vagy nem teljesen világos, egyértelmű a fogyasztók számára, hogy milyen módon cserélhető vagy váltható vissza a repohár, úgy az egy újabb környezetterheléssel járat, illetve a fogyasztókat nem várt vagy nem ismert fogyasztói magatartás felé terelheti. Egyébiránt teljesen életszerűtlen, hogy a fogyasztók, amennyiben italt vásárolnak egy vendéglátóhelyen, azzal is tisztában legyenek, hogy párhuzamosan milyen más terméket vásárolnak meg és az milyen üzleti modellben működik, milyen jellemzőkkel bíró repohár rendszerről van szó. A fogyasztók ellenben abban érdekeltek, hogy az adott poharat minél gyorsabban és számukra a legkevesebb költséggel, időbeli vagy egyéb ráfordítással visszaváltsák. Amennyiben a visszaváltás, a visszajuttatás „*költsége*” (fogyasztói hasznossága) eléri a pohárdíjat vagy a letét díjat, úgy ez a rendszer nem vezet a kívánt fogyasztói (környezettudatos) magatartáshoz, a fogyasztók nem forgatják vissza a poharakat és a tokeneket a rendszerbe, az ígért környezeti előny nem valósul meg.

¹⁸⁸ https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/szakmai_felhasznaloknak/tajekoztatok/szakmai_felhasznalok_tajekoztatok_zold-iranymutatas_201217&inline=true IV.A.2.

271. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont a környezetre vonatkozó hatásokkal kapcsolatos kommunikációja során figyelemmel kívül hagyta a várható fogyasztói magatartást, így azt, hogy a fogyasztók egy része akár figyelmetlenségből, akár tudatosan, de nem váltja vissza és nem is tartja meg (emlékbe, kényelemből) a repoharakat, illetve amennyiben érzékeli, észleli is, hogy a repoharak visszaváltása, cseréje egy összetettebb folyamat, úgy tudatosan lép ki a körforgásból. Sem az emlékből megtartott poharak, sem pedig az eldobált, elvesztett, szétszórt repoharak nem képezik a hulladékcsökkentés alapját.
272. Az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy a repohár rendszerek kevesebb környezeti terheléssel járhatnak megfelelő körülmények között meghatározott használati jellemzők mellett, mint az egyszer használatos poharak (hiszen éppen ez volt a szabályozás, az egyszer használatos műanyag-poharak kivezetésének is az alapja). Lényeges azonban, hogy bár ez a rendszer a jogszabályi keretek miatt működik, az egyszer használatos poharak kivezetése szükségszerűen hozta létre ezen megoldásokat, ezen körülmény még nem menti fel az alól a piaci szereplőket, hogy csakis pontosan, tényeken alapuló eredményeket kommunikáljanak a fogyasztók (és partnereik) felé.
273. Az általános kifogásokon (igazolásként naprakész, egyedi, célzatos, objektív eredmények, kutatások bemutatásának, a fogyasztói lehetséges viselkedések felmérésének, feltérképezésének vagy ösztönzésének a hiánya) túl az eljáró versenytanács az egyik alapvető bizonyítékkal kapcsolatban további észrevételeket is tesz. Az eljáró versenytanács nem vitatja azon megállapítást, hogy a tömegrendezvényeken az egyszer használatos poharak alkotják a keletkező hulladék 80%-át. Ebből azonban még logikai alapon sem következik egyenesen, hogy a repoharak használatával nagyságrendileg ennyivel csökkenthető a hulladékmennyiség vagy éppen a környezeti terhelés általánosságban. Azon túl, hogy a repoharakkal elért környezeti előny nagyon nagy részben a fogyasztói hozzáállástól, a visszaviteli aránytól, illetve általában a visszaváltási lehetőségektől függ, szükséges megjegyezni, hogy a hulladékokon túl egyéb környezeti terhelés is fennáll még a repoharak esetében is, pl. a mosogatáshoz vagy a gyártáshoz szükséges energia- és vízfogyasztás révén, sőt, amennyiben a fogyasztók nem váltják vissza a repoharakat (akár azért, mert megtartják, akár azért, mert eldobálják), úgy maguk a repoharak is képezhetnek „hulladékot”, nem újrahasználatos alapanyagot. Valójában még az egyszer használatos műanyagok esetében is van némi visszaforgatás, továbbá nemcsak tömegrendezvényeken, hanem egyéb helyszíneken is van repohár használat, amelynek a gyakorlata nem azonosítható egy tömegrendezvény körülményeivel.
274. Egy 2024. januári cikk,¹⁸⁹ amely alapvetően a repoharak és általában a többször használatos csomagolások előnyeit ismerteti, valójában arra is rávilágít, hogy az előnyök relatívak. A cikk ugyanis összeveti a különböző megoldások terheléseit (és nem azt állítja, hogy a repoharak, az újrahasznosítható csomagolások nem terhelnek az egyszer használatosakhoz képest semmi felesleget) és a fogyasztói viselkedés szerepét is hangsúlyozza. A cikk szerint a Humusz Szövetség egy hétpontos, felvilágosító célú összefoglalót készített a többször használatos csomagolások vitathatatlan – azonban tagadhatatlanul relatív – előnyeiről. A cikk szerint egy műanyag repohár a 10., egy ételdoboz a 13-15. használatkor éri el azt a pontot, ahonnan a használata kisebb környezetterheléssel jár, mintha újat kellett volna előállítani, továbbá egy papír kávéspohár vagy ételkartonos doboz gyártásakor 1,3 liter vizet használnak fel, míg a többször használatos pohár vagy ételdoboz ökotudatos elmosogatásakor 0,1–0,2 liter/0,2–0,9 litert fogyasztunk el. Az eljárás alá vont kommunikációja kapcsán elmondható, hogy az a relatív előnyök helyett átfogó, általános és abszolút környezeti eredményeket sugall.
275. Az eljárás alá vont által benyújtott, 2023. júniusban (tehát a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot követően) készített, célzott DENKSTATT Hungary Kft. elemzés (<https://cuprevolution.eu/lca->

¹⁸⁹ [Store Insider - Repohár és ételdoboz - mennyivel környezetkímélőbb a többször használatos csomagolás?](#)

[report](#)) is a fentiek szerinti megközelítést tükrözi, azzal, hogy maga is felhívja a korlátokra a figyelmet.

276. Az eljáró versenytanács a következő megállításokat kívánja kiemelni a tanulmányból, amelyek alapvetően megerősítik, hogy az eljárás alá vont további benyújtott bizonyítékai miért nem felelnek meg az elvárásoknak (többek között mely szempontokat, tényezőket nem vették figyelembe az alkalmazott, általánosan megfogalmazott állítások kapcsán):

- *„Az LCA dominanciaelemzése kimutatta, hogy a Cup Revolution Kft. termékeihez szükséges nyersanyagok/összetevők előállítása, valamint a gyártás során felhasznált villamos energia az összes környezeti mutató tekintetében a kibocsátások nagyrésztének okozója. Az elhasználandó, kislejtezett termékek újrahasznosítása szintén jelentős hatással van bizonyos környezeti mutatókra. Az életciklus egyéb szakaszai, mint például a szállítás és a mosogatás, minimális mértékben járultak hozzá a termékek környezeti hatásaihoz.”*
- *„... a tanulmány célja annak megállapítása, hogy a Cup Revolution által üzemeltetett újrahasználandó poharak, ételdobozok és kávéspoharak hány használatot igényelnek ahhoz, hogy kedvezőbb környezeti hatással rendelkezzenek az eldobható opciókkal szemben, illetve, hogy az újrahasználandó termékek egyáltalán kedvezőbb környezeti hatással rendelkezhetnek”*
- *„A tanulmányt megelőzően számolni lehetett azzal, hogy a Cup Revolution termékek előállítása nagyobb környezeti hatással jár, mint az eldobható opciók előállítása. Viszont a Cup Revolution termékek többször is moshatók és újrahasználandók, míg az eldobható termékek egy használat után nem használhatók újra, így minden egyes használathoz újat kell gyártani. Ha tehát a Cup Revolution termékek környezeti teljesítménye a felhasználási fázisban (a legegyszerűbb szinten, a piszkos termékek összegyűjtése, a mosási folyamat és a tiszta termékek forgalmazása) alacsonyabb, mint az új eldobható termékek előállítása, akkor az újrahasználandó termékek jobb környezeti teljesítményt nyújtanak bizonyos mennyiségű használat után.”*
- *„... korlátot jelent, hogy a különböző szakemberek különböző LCA-módszereket és jellemzési tényezőket alkalmaznak. Ez megnehezítheti a különböző tanulmányok eredményeinek összehasonlítását, még akkor is, ha az összehasonlított termékek hasonlóak.”*
- *„Fontos, hogy független LCA-k kerüljenek elvégzésre a termékekről és szolgáltatásokról, nemcsak az összehasonlítás miatt, hanem azért is, hogy azonosítani lehessen azokat a területeket, ahol az életciklus során fejlesztéseket, optimalizálásokat lehet végrehajtani, ami lényegében az LCA fő célja. Ez nemcsak a termékek közötti pontosabb összehasonlításhoz vezet, hanem hozzájárul a termékek és szolgáltatások környezeti hatásainak csökkentésére irányuló általános cél eléréséhez is.”*

277. A vállalkozásoknak a termékük, illetve szolgáltatásuk kereskedelmi kommunikációja során különös figyelemmel kell lenniük arra, hogy a környezet érdekében megvalósított tevékenységük, annak hatásai megfelelően alátámasztottak legyenek. A releváns és objektív háttéranyagok, elemzések a kommunikáció kialakításában segítséget nyújtanak, ami így egyben azt is feltételezi, hogy azok már az egyes tájékoztatások megjelenése előtt rendelkezésre állnak.

278. A fentiekre tekintettel az eljárás alá vont által benyújtott nyilatkozatok, iratok az igazolási, bizonyítási alapelveknek nem felelnek meg, azok egyrészt túl általánosak, relevanciájuk kérdéses, nem időszerűek, személyes tapasztalatokon alapulnak, másrészt nincsenek arra figyelemmel, hogy az eredmények a fogyasztó viselkedésétől is függenek, ekként is relatívak az alternatívákhoz vagy éppen a korábbi megoldásokhoz képest. Mindezek alapján, még ha az eljárás alá vont valós információkat is közölt volna általában a repohár rendszerekkel kapcsolatban, azt bizonyítékkal alátámasztani, hitelt érdemlően nem tudta a saját szolgáltatása vonatkozásában.

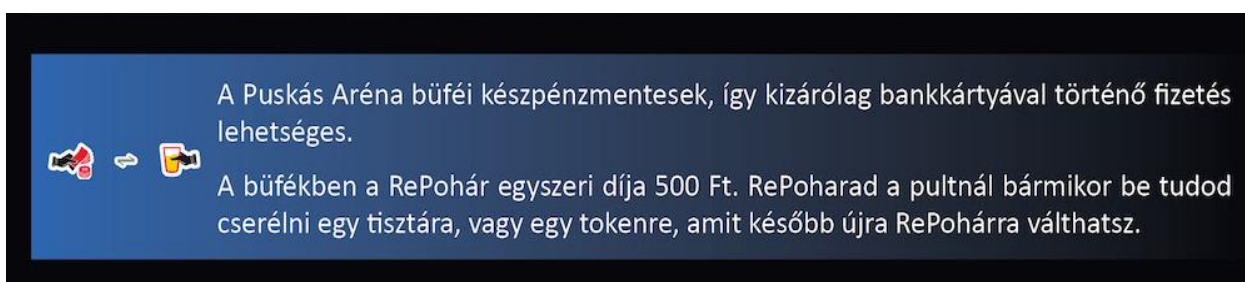
279. Az eljárás alá vont maga is felismerte a megfelelő és konkrét szakmai elemzések meglétének fontosságát a szolgáltatása kapcsán, mivel a DENKSTATT Hungary Kft. vállalkozással, kifejezetten a kommunikációs célokat is szem előtt tartva LCA elemzést készíttetett, azt honlapján elérhetővé tette a fogyasztók számára, valamint ISO9001 minőségbiztosítási tanúsítvánnyal is rendelkezik. Megállapítható továbbá, hogy az eljárás alá vont 2023. márciusban módosított a környezetre ható állítások esetében a kereskedelmi kommunikációján. A végrehajtott módosítások az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyan a fogyasztói attitűdre, a tényleges viselkedésre nincsenek teljeskörűen tekintettel, azonban a DENKSTATT Hungary Kft. elemzésének elvégzését és közzétételét követően a vizsgált kommunikáció is érdemben megváltozott, így a jogsértés csak ezen időszakot megelőzően állapítható meg kétség nélkül.
280. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont az IV.2. pontban ismertettet, 2021. augusztus 5-től 2023. júniusig folytatott zöld kommunikációjával megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontjában foglaltakat, ezáltal megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
281. Az eljáró versenytanács összegzésként megjegyzi, hogy még az olyan termékek kapcsán sem lehet jogszerű a megalapozatlan, megfelelő eredményekkel alá nem támasztott a zöld kommunikáció, amelyek célja a környezeti terhelés csökkentése, illetve a vonatkozó jogszabálynak való megfelelés. Alapvető elvárás a kiegyensúlyozott, objektív tájékoztatás, a szakmailag megalapozott és időszzerűen bizonyítható állítások alkalmazása - kerülve az általános, túlzó megfogalmazásokat, valamint az olyan konkrétumokat is, amelyek félreérthetőek és generális tartalmat sugallhatnak vagy más eredményekre utalhatnak. Lényeges továbbá, hogy az üzenetek megfogalmazásakor is figyelembe kell venni azt, hogy mit tesz a fogyasztó, hogyan használja a repoharakat. Amennyiben a fogyasztónak „nem éri meg” a várt magatartás, a visszaváltásnak akadályai, korlátai vannak vagy hiányzik a tudatosság, így végül a fogyasztók nem váltják vissza, szétdobálják, nem használják újra a poharakat vagy a tokeneket stb., azaz az adott repohár valójában nem hasznosulhat újra az adott helyszínen, úgy annak a repohár rendszernek sem lesz meg a várt kedvező környezeti hatása.

VIII.4. Agresszív kereskedelmi gyakorlat a repohár rendszerekben – a vizsgált kommunikáció Fttv. 8. § szerinti értékelése

282. Figyelemmel arra, hogy az eljáró versenytanács ezen tényállás tekintetében a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette, így az egyes tényállási elemek ismertetésétől, az értékelés lehetséges irányaitól eltekint és pusztán azon körülményeket mutatja be, amelyek miatt nem tartotta sem a jogsértést, sem a jogsértés hiányát megállapíthatónak.
283. Elsődlegesen azt kívánja kiemelni az eljáró versenytanács (és ezen körülménynek a kötelezettségvállalás el nem fogadása körében is relevanciája van), hogy az érintett piacon jelenleg is többféle repohár rendszer és megoldás található, részben a különböző fejlesztések, részben a vendéglátó egységek, üzleti partnerek gazdasági megfontolásai révén, ami miatt a legfontosabb fogyasztóvédelmi elvárás az lenne, hogy a fogyasztók egyértelmű, jól érthető és még a vásárlási helyzetet megelőző tájékoztatást kapjanak a különböző (általában és az adott helyszínen elérhető) rendszerek különbségeiről, következményeiről, lehetséges költségeiről.
284. Jelenleg a fogyasztóknak előzetes tájékozódásra (utánajárásra, célzott keresésre) van szüksége ahhoz, hogy tudja egy vendéglátóipari hely, egy esemény helyszíne kapcsán, hogy
- ott működik-e repohár rendszer, kell-e pohárdíjat fizetni vagy (fizikai vagy digitális) token használható fizetési eszközként,
 - amennyiben igen, akkor pontosan milyen rendszerű token használható a repohár díjának megfizetése helyett,

- visszaváltható-e a token vagy a pohár.

285. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint életszerűtlen, hogy egy szórakozóhelyen a fogyasztók a helyszín, vagy az ott elérhető egyéb szolgáltatásoknak (adott esetben a repoharakra vonatkozó) szerződéses feltételeit előzetesen, vagy közvetlenül az igénybevétel előtt (sorbanállás közben) elolvassák. Esetlegesen amennyiben egy-egy esemény előreváltott belépőjegyén vagy más, szükségszerűen elérendő (pl. foglalási) felületen, egyéb fontos információkkal együtt látható, úgy annak befogadása nagyobb eséllyel megtörténik.
286. Az eljáró versenytanács pl. az alábbi megoldást azonosította (a Live Nation által szervezett esemény kapcsán, egy online megküldött belépőjegyen), azonban arról itt nincs információja az eljáró versenytanácsnak, hogy az eljárás alá vont rendszeréről van-e szó és hogy egyszeri díj nélkül, csak egy már meglévő tokennel (és milyennel) beszerezhető-e a repohár:

287. Az eljáró versenytanács fenntartja, hogy az eljárás alá vont kommunikációs felelőssége fennáll a jelen ügyben, azonban a fogyasztói tájékoztatásokban a piac további szereplőinek (versenytársaknak, vendéglátók egységeknek, eseményszervezőknek) is felelőssége lehet, ugyanis ahhoz, hogy a fogyasztók tájékozott és tudatos (adott esetben környezettudatos) döntést tudjanak hozni a repoharakkal kapcsolatban átfogóbb (a lehetséges megoldásokra kiterjedő) ismeretekre és egy-egy adott helyszínre vonatkozó konkrét információkra is szükségük van. Utóbbi esetében kétségtelenül az érintett helyszínek tudják a fogyasztókat megfelelően célozni, és célzott módon, naprakészen tájékoztatni.
288. Az eljáró versenytanács szerint – bár a választási lehetőségek bővülése jellemzően kedvező a fogyasztók számára – a fogyasztói tájékozottságot, az informált, kiegyensúlyozott döntéseket nem feltétlenül a különböző fejlesztések, az üzleti modellek módosításai segítik a jelen ügyben, hanem a transzparencia növelése. Az eljárás alá vont online applikációja az eljáró versenytanács szerint fogyasztóbarát megoldás, azonban (feltehetően a használat kérdései miatt) még egy éven túl sem terjedt el olyan mértékben (nem az alkalmazás letöltését, hanem annak gyakorlati használatát érte ide), hogy az egyértelműen a korábbi fizikai tokenes megoldás praktikus helyettesítőjének, alternatív megoldásának legyen tekinthető.
289. Részben a fenti megfontolások, részben az eljárás alá vont üzleti fenntarthatóságra vonatkozó előadásai alapján az eljárás alá vont által javasolt hibrid rendszer kapcsán is azt gondolja az eljáró versenytanács, hogy annak működtetése (kommunikációs szempontból) rejthet olyan kockázatot, ami miatt kérdéses lehet annak hatékonysága és fogyasztóbarát volta.
290. Az eljáró versenytanács rendelkezésére álló információk és a fogyasztói jelzések alapján a fogyasztók sokszor csak a vásárlási helyzetben szembesülnek azzal, hogy pontosan milyen repohár, illetve token használatos az adott helyszínen és hogy ezek használatának milyen korlátai vannak (azaz pl. a fogyasztó meglévő tokenjei vagy esetlegesen repohara használható-e az adott helyszínen, valamint, hogy az adott helyszínen kapott repohár és token hol használható újra). Ez a körülmény kétségtelenül zavaró, fogyasztói elégedetlenséggel jár, azonban jellemzően a vendéglátóhelyek csak ritkán kínálnak többféle poharat (drágább italok esetében előfordul, hogy repohár helyett üveg pohárban kínálja a helyszín az italt), így a fogyasztók ténylegesen nincsenek választási helyzetben a kínált pohárral kapcsolatban.

291. Az eljáró versenytanács szerint azonban nem is a pohárral kapcsolatos döntés torzíthatóságát, hanem az eljárás alá vont szolgáltatásának használatával kapcsolatos döntések befolyásolhatóságát szükséges vizsgálni a jelen ügyben. A fogyasztó úgy találkozik az eljárás alá vont szolgáltatásával, hogy egy adott helyszínen (amelyet ő választott, illetve amire akár belépőjegyet is váltott) egy italt (amit szintén ő választott a kínálatból) kíván elfogyasztani. A kapott tokenekkel a fogyasztók a rendszerben benne ragadnak, a kifizetett pohárdíjat nem kapják vissza. A fogyasztói döntések tehát valójában a rendszerbeli aktivitásra „korlátozódnak”.
292. Az eljáró versenytanács azonban arra a megállapításra jutott, hogy a rendszer működésének sajátosságai miatt (figyelemmel a különböző partnerek rendszerre vonatkozó választására és kommunikációs szerepére is) nem állapítható meg kétség nélkül, hogy az eljárás alá vonthoz köthető magatartás, a rendszer működése önmagában tisztességtelen nyomást gyakorolhatott-e a fogyasztókra, torzíthatta-e a lehetséges fogyasztói döntéseket (ide nem értve a zöld állítások üzleti döntések torzítására való, fent leírt alkalmasságát). Ezzel együtt azonban nem is zárható ki a torzíthatóság, a fogyasztói viselkedés befolyásolhatósága.
293. Mivel nem állapítható meg egyértelműen, hogy a nyílt repohár rendszer általános működése önmagában – az egyes vendéglátóhelyeken elérhető megoldásoktól és tájékoztatásoktól függetlenül is – alkalmas lenne nyomásgyakorlásra, tisztességtelen befolyásolásra és miképp, milyen irányban módosítaná a fogyasztói magatartást (miközben a fogyasztók nagy arányban pl. környezettudatosnak vallják magukat), így az sem, hogy kétségtelenül megvalósította volna az Fttv. 8. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezáltal megsértve az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, utóbb pedig (részben figyelemmel az időközben bevezetett és terjedő online applikációra, valamint az esetleges szóbeli, életszerűen a különböző vendéglátóhelyeken jelentősebben eltérő és folyamatosan módosuló kommunikációra, a fogyasztók valószínűsíthetően kis mértékben változó, némileg növekvő környezettudatosságára) nem tartható fel kellő bizonyossággal a tényállás ebben a tekintetben, azaz a fentiek alapján az Fttv. 8. §-a szerinti jogsértés nem bizonyítható egyértelműen.
294. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont több tekintetben sérelmezte a hatóság bizonyíték értékelési és tényfeltárási gyakorlatát a jelen ügyre nézve, az eljáró versenytanács meg kívánja jegyezni, hogy nem ért egyet ezen észrevételekkel, a vizsgálat és az eljáró versenytanács is feltárta a versenyfelügyeleti eljárás adott szakában racionálisan feltárható, fellelhető információkat, a releváns körülményeket, nemcsak az eljárás alá vontat, de más piaci szereplőket is megkérdezett, illetve értékelt azon fogyasztói és egyéb jelzéseket az érintett piacon, amelyek egybehangzóak és relevánsak lehettek.
295. Mivel sem a jogsértés, sem annak hiánya nem állítható meg, és az eljárás folytatásától, - az elvégzett széles körű tényállásfeltárással tekintettel – újabb bizonyítási eljárástól sem várható eredmény ebben a tekintetben, ezért az eljáró versenytanács a Tpv. 60/A. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését tartotta indokoltnak az Fttv. 8. §-a alapján értékelt magatartás esetében.

VIII.6. Az eljárás alá vont észrevételei kapcsán tett általános megjegyzések

296. Az eljáró versenytanács egyetért az eljárás alá vont azon észrevételeivel, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban is be kell tartani a hatósági eljárásokra irányadó eljárási alapelveket és a vonatkozó rendelkezéseket, így a Gazdasági Versenyhivatalnak a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően, a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidőn belül, észszerű időben kell eljárnia. Az eljáró versenytanács azonban nem ért egyet azzal, hogy a jelen ügyben ezen alapelvek sérültek volna, maga az eljárás alá vont is csak általánosságban utalt ezekre, pusztán

azon végzést emelte ki, amelynek időelőttiségét kifogásolta, valamint konkrétumok nélkül hivatkozott a hatóság tétlenségére (adott esetben a vizsgálati jelentés megküldésének „elhúzására”), ebből fakadóan a versenyfelügyeleti eljárás indokolatlan elhúzódására. Az eljárás alá vont sem azt nem adta elő, hogy az elhúzás milyen időtartamot jelent a hatékony ügyintézési időhöz képest, sem azt, hogy az pontosan milyen sérelmet okoz az eljárás alá vontnak és miért (ide nem értve a versenyfelügyeleti eljárásokkal általában járó hatásokat, mint az ügy lezárásáig tartó „bizonytalanság” és együttműködési kötelezettség).

297. A hivatkozott végzés kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy önmagában nem kifogásolható, mint visszaélészerű az olyan tartalmú, egyértelműen későbbi teljesítési határidőt megjelölő adatkérés, amelynek célja a végzés kiadáskor még rendelkezésre nem álló, de a megjelölt határidőig mindenképpen létrejövő, szükségszerűen keletkező információ szolgáltatása – az eljárás alá vont sem jelölte meg, hogy ezen végzés számára pontosan milyen sérelmet okozott, azon túl, hogy értelemszerűen minden nyilatkozatnak van erőforrás igénye.¹⁹⁰
298. Az eljárás elhúzódása kapcsán előadottakra az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az ügyintézési határidő megtartott, a határidő számítása körében releváns eljárási cselekményekre, illetve a határidő és a kieső napok számítására a jogszabályi kereteknek megfelelően került sor, továbbá az egyes eljárási cselekmények nem sértették meg sem az eljárás alá vont eljárási (különösen pedig védekezési vagy jogbiztonsággal kapcsolatos) jogait és a jelen versenyfelügyeleti eljárásban irányadó egyéb eljárási szabályokat, alapelveket.
299. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a rögzült joggyakorlat¹⁹¹ alapján önmagában az ügyintézési határidő meg nem tartása vagy elhúzása egyébként sem szünteti meg a versenyfelügyeleti eljárás lefolytathatóságát, illetve a bírságot, a szankcionálás lehetőségét. A határidők betartása valóban a hatékony ügymenet egyik záloga, azonban egy-egy eljárásban a hatóságnak egyszerre több eljárási elvet és körülményt kell szem előtt tartania. Az eljáró versenytanács szerint a jelen versenyfelügyeleti eljárásban sem a vizsgálat, sem az eljáró versenytanács nem járt el tisztességtelenül, az eljárás alá vont számára sérelmesen akár a határidők tartása, akár egyéb (pl. hatékonysági) elvek tekintetében.
300. A fentiekén túl az eljárás alá vont további eljárási (illetve a bizonyítékok beszerzésére, feldolgozására és értékelésre vonatkozó) megjegyzései kapcsán felhívja a figyelmet, hogy a bíróságok által is megerősített joggyakorlat értelmében az Fttv. 14. §-a szerinti igazolási kötelezettséget a gyakorlatban többféle módon el lehet mulasztani: nem csak akkor lesz elégtelen a bizonyítás és ekként igazolatlan, valótlan az alkalmazott állítás, ha az adott piaci szereplő egyáltalán nem rendelkezik bizonyítékkal vagy csak egy pusztá vezetői nyilatkozattal igyekszik

¹⁹⁰ Az eljáró versenytanács hivatkozik továbbá a tényfeltárás kapcsán a következő bírósági ítéletekre is:

„[adatszolgáltatási] kötelezettség nem kizárólag a meglévő iratok, adatsorok átadására vonatkozik, hanem az adatok értékelésére, kimutatások előállítására, becslések, számítások elvégzésére is. mivel a kérelmezett vizsgálói a kérelmezőt a saját eljárása ismertetésére és a saját adatainak közzétételére, bemutatására, értékelésére kötelezték, ezért az elvárás nem volt irreális vagy túlzó.” (FKMB mint elsőfokú bíróság 37.Kpk.45.357/2016/7. számú ítélete), „Az alperes a közigazgatási eljárás során a Ket. 50. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a szabad bizonyítási rendszer talaján áll, amely azt jelenti, hogy a közigazgatási hatóság felhasználhat minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás tisztázására, felderítésére alkalmas.” (Fővárosi Törvényszék 106.K.700.318/2019/37. számú ítélete)

¹⁹¹ Az Alkotmánybíróság 25/2020. (XII. 2.) határozata értelmében a közigazgatási bíróságok határidő túllépés esetén is meg kell vizsgálni az az Alkotmánybíróság iránymutatása szerint, hogy a döntés ésszerű időn belül született-e meg. Amennyiben a közigazgatási bíróságok megállapítják is, hogy a hatóság döntése ésszerűtlenül hosszú idő után született meg, akkor az Alkotmánybíróság IV/632/2020. számú végzése alapján alkalmazandó IV/00114/2020. számú Alkotmánybírósági döntés alapján kötelezniük kell a felpereseket annak bizonyítására, hogy emiatt az adott felperes jelentős érdeksérelmet szenvedett-e. Azonban még ennek bizonyítottsága esetén sincs helye a bírság automatikus hatályon kívül helyezésének az Alkotmánybíróság IV/632/2020. számú végzése alapján alkalmazandó IV/00114/2020 számú döntés szerint, hanem a sérelemmel arányban lévő bírságcsökkentés alkalmazandó.

azt pótolni,¹⁹² hanem akkor is, ha például a benyújtott bizonyíték szakmailag vagy logikailag kifogásolható,¹⁹³ ellentmondásos, nem időszerű,¹⁹⁴ nem az adott termékre vagy az alkalmazott állításra vonatkozik, illetve ha az állítás az ágazati szabályokkal szembe megy vagy ha bizonyíték tartalmához képest túlzó vagy általánosító.

301. A UCP Iránymutatás is rögzíti, hogy „*az állításokat erőteljes, független, ellenőrizhető és általánosan elfogadott bizonyítékokra kell alapozni, amelyek figyelembe veszik a friss tudományos megállapításokat és módszereket. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv nem tartalmaz ezzel egyenértékű kötelezettséget, amely arra kötelezné a kereskedőt, hogy dokumentumokat vagy egyéb alátámasztó bizonyítékokat szolgáltatson a fogyasztóknak.*” Az európai jogalkotó tehát nem azt várja el, hogy a vállalkozások tegyék nyilvánossá állításaik alátámasztását szolgáló bizonyítékokat (kutatásokat, felméréseket, egyéb dokumentációt), hanem azt, hogy azt szükség esetén mutassák be az eljáró hatóságoknak.
302. A UCP Iránymutatás azonban abban is egyértelmű, hogy az igazolásnak időszerűnek, naprakésznek kell lennie: „*az állítások megalapozottságának biztosítása érdekében a kereskedőknek rendelkezniük kell az állításukat alátámasztó bizonyítékokkal attól a pillanattól kezdve, hogy az állítást használni kezdik, vagy bizonyosnak kell lenniük abban, hogy azok kérésre beszerezhetőek és bemutatathatók.*”, illetve „*az állításokra vonatkozó dokumentáció naprakész legyen mindaddig, amíg az állításokat marketingcélra használják.*”
303. Lényeges továbbá az is, hogy egy versenyfelügyeleti eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas, illetve a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.¹⁹⁵
304. Az eljáró versenytanács azt is ki kívánja emelni általánosságban, hogy annak megítélése során, hogy egy kereskedelmi gyakorlat üzenete mit jelent, nem az azt közzétevő vállalkozás szándékából vagy véleményéből kell kiindulni, hanem a fogyasztói értelmezésből. A joggyakorlat alapján, amennyiben egy reklám nem határozza meg, hogy mi értendő egy, az adott reklámban használt kifejezés alatt, akkor a kifejezés tartalommal való kitöltését a reklámozó a fogyasztóra bízta, így

¹⁹² FKMB 13.K.30.082/2017/15. számú ítélete: „*Az állítások alátámasztására a versenytársak által alkalmazott módszerekre hivatkozás sem alkalmas, a konkrét jogsértés megállapíthatósága szempontjából ugyanis a versenytársak, egyéb vállalkozások gyakorlata nem bír relevanciával.*”, FKMB 5.K.32.772/2015/34. számú ítélete: „*Nem az alperes feladata, hogy a felperesi állítások valóságát – akár szakértő bevonásával – utólag bizonyítani próbálja. Hangsúlyozandó, hogy a tárgybeli reklámállítások igazoltságának megkövetelt szintje körében az alperes nem tekinthetett el a tudományosan elismert standardok szerinti mércétől.*”

¹⁹³ FKMB 5.K.32.772/2015/34. számú ítélete: „*A vizsgálati eredmény nem nyugodhat izolált esetismertetések, véletlenszerű tapasztalatokon, olyan beszámolókon, amelyek nélkülözik a tudományos értékeléshez szükséges feltételeket és eszközöket (pl. megfelelő és elfogadott statisztikai tervezést, kivitelezést), elismert tudományos módszerrel alá nem támasztott véleményeken, az értékelést befolyásoló körülmények mellőzésével írott publikáción, forrásanyag ellenőrizhetetlen hivatkozásán; nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok, a fogyasztóktól származó vélemények.*”, FKMB 25.K.32.302/2016/8. számú ítélete: „*Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás nem egyszerűen bizonyíték szolgáltatására köteles, hanem olyan bizonyítékkal kell szolgálnia, amely kétséget kizáróan igazolja, hogy a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás megfelel a valóságnak. Nem csak a bizonyítás elmaradása, hanem a bizonyítékok elégtelen volta is releváns a kereskedelmi gyakorlat megítélésében [2005/29/EK irányelv 12. cikk].*”

¹⁹⁴ FKMB 13.K.30.082/2017/15. számú ítélete: „*... az Fttv. 14. §-ának helyes értelmezése szerint nem elegendő, ha az elmarasztalt vállalkozások csak a határozattal szembeni perben mutatják be bizonyítékaikat állításaik igazolására.*”, FKMB 21.K.30.307/2016/12. számú ítélete: „*... a fogyasztóhoz eljuttatott információknak a közzététel idején fennálló valóságtartalmát a közreadónak kell igazolnia, ennek hiányában magatartása jogsértő.*”, Fővárosi ítélet tábla 2.Kf.27.121/2011/6. számú ítélete: „*Az irányadó bírói gyakorlat szerint a fogyasztók számára adott tájékoztatás annak közlésével befejeződik, ezért az azzal szemben a Tpv. -ben és az Fttv. -ben megfogalmazott versenyjogi követelményeknek - igaz, valós, pontos - már ekkor teljesülniük kell. A tájékoztatás jogszerűségét szakmai szempontból alátámasztó bizonyítékoknak már a megjelentetésekor a közzétevő birtokában kell lenniük. Ezzel tudja ellenőrizhető módon igazolni a fogyasztóhoz eljuttatott információk valóságtartalmát, utólag ez - a felperes által meghallgatni kért szakemberek szóbeli nyilatkozataival - már nem pótolható.*”

¹⁹⁵ Tpv. 64/A. §

amennyiben a tájékoztatás nem egyértelmű, annak következményeit is a vállalkozásnak kell viselnie, mindenekelőtt oly módon, hogy valamennyi értelmezés valóságnak való megfelelését igazolnia kell. A VJ/116/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásban megállapításra került, hogy a többféle fogyasztói értelmezés következményeit a vállalkozás elkerülheti egy egyértelmű (és bizonyítottan valós) megfogalmazással. Ezen érvelést elfogadva, a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.298/2012/7. számú döntésében rávilágított, hogy az adott ügyben a vállalkozás csupán a saját álláspontját közölte, de nem igazolta a másik értelmezés lehetőségének szükségszerű elvetését.

305. Lényeges továbbá ebben a körben az is, hogy egy-egy állítás értékeléséhez, értelmezéséhez nem feltétlenül elégséges a szó szerinti jelentés feltárása, sőt, az egyes állítások üzenetének vizsgálatokor jellemzően azok összhatásából, fogyasztók általi lehetséges, logikus, észszerű felhasználást követő és életszerű értelmezéséből szükséges kiindulni.¹⁹⁶ A kommunikáció megítélésekor tehát az az irányadó, hogy az adott tájékoztatás mit sugall, mit közvetít és azt miként értelmezi a fogyasztó.
306. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont előzetes álláspontot követően előadott észrevételeit, nyilatkozatait illetően a következő további megjegyzéseket teszi.
307. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre kapcsán az eljárás alá vont által felhozott példa éppen azt jelzi, hogy a verseny érdemi érintettségének megállapítása körében nem pusztán az árbevételnek van jelentősége, azaz önmagában csak attól nem áll meg mindig a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre, nem állapítható meg a verseny érdemi érintettsége, hogy az érintett piaci szereplő kiemelkedő bevétellel rendelkezik. A jelen ügyben azonban a VIII.1. pontban rögzített hatásköri szempontok szerint az eljáró versenytanács fenntartja azon álláspontját, hogy az eljárás alá vont piaci pozíciójára, a partnerek számára és így a kereskedelmi gyakorlatilag kiterjedtségére tekintettel az elért fogyasztói réteg alapján a verseny érdemi érintettsége megállapítható.
308. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont hiányolta az eljáró versenytanács részéről a versenyfelügyeleti eljárás büntetőjogias jellegével kapcsolatos észrevételeire vonatkozó reakcióját, megjegyzéseit, az eljáró versenytanács az alábbiakat hivatkozva, kiemelve, hogy még az esetleges büntetőjogias jelleg sem írja felül az Fttv. 14. §-a szerinti kötelezettséget, illetve a különbségekre is figyelemmel ténylegesen a bizonyítás szintje nem éri el a büntetőjogi eljárások szintjét a bírói joggyakorlat értelmében:
- „... nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy az alperes határozata jelen ügyben is nem természetes személyeket, hanem jogi személyeket szankcionált. ... a Kúria álláspontja szerint még büntetőjogias versenyügyekben sem jelenti azt, hogy ésszerű keretek között ne lehetne jogi vélelmeket felállítani, vagy a közvetett bizonyítékok láncolatán keresztül ne lehetne levonni indokolt kétséget kizáró következtetéseket az érintett felperesek „bűnösségére” vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság az EJEB és az Európai Bíróság gyakorlatával összhangban ugyanezekre a következtetésekre jutott amikor megállapította, hogy a bizonyítás során a hatóság közvetett bizonyítékokat is felhasználhat, úgyszintén a piac szerkezetére vonatkozó adatokat, számításokat, gazdasági modelleket, stb. is, még akkor is, ha ez utóbbiak - egyébként a szakértői véleményekre is jellemző módon - esetenként bizonytalan elemeket, illetve bizonyos fokú valószínűségi bizonyítást is magukban hordoznak a tudomány adott állásához igazítottan (30/2014. (IX.30.) AB határozat 71. pont.)” (Kúria Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítélete).
 - „Az egyértelműséggel összefüggésben a „büntetőjogias eljárásra” történő felperesi hivatkozás sem foghat helyt jelen ügyben, mert az a fogyasztóvédelmi ügyekre nem feleltethető meg” (Kúria Kfv. 37.774/2018/13. számú ítélete).

¹⁹⁶ Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.139/2016/7. és 105.K.701.380/2021/15. számú ítéletei

- „Az elsőfokú bíróság a közigazgatási eljárásban lefolytatott bizonyítást és az értékelt bizonyítékokat, az alperesi tényállás megállapítást és a jogsértés megállapításának alapos voltát az alperest terhelő tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettségre vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján akként vizsgálta, hogy ennek során figyelemmel volt a versenyügyek azon sajátosságára, miszerint a versenyfelügyeleti eljárás speciális, büntetőjogias jellegű közigazgatási eljárás, azonban a versenyjog nem büntetőjogi kategória, ezért a büntetőeljárás értelmében vett kétséget kizáró bizonyításnak nem kell megfelelni. E vonatkozásban utalt a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat [61] és [62] bekezdésére. Az elsőfokú ítélet indokolása helytállóan mutatott rá, hogy sem az Alkotmánybíróság, sem az Emberi Jogok Európai Bírósága, sem az Európai Unió Bírósága joggyakorlata nem követel meg a versenyügyekben sajátos tartalommal bíró, egzakt bizonyítási sztenderdet. Az elsőfokú bíróság a jogszabályi követelmények és a bírói gyakorlat alapján is helyesen járt el azáltal, hogy az alperes közvetett bizonyítékok láncolatán alapuló határozatát jogszerűnek fogadta el” (Kúria Kf.V.39.062/2020/4. számú ítélete)
- „A Kúria Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítélet szerint „a 30/2014. (IX.30.) AB határozat 70. pontja szerint a GVH által megállapított tényállás nem alapulhat pusztán spekuláción és feltételezéseken, annak ellentmondásmentes bizonyítékokon kell nyugodnia. Ez azonban a Kúria álláspontja szerint még büntetőjogias versenyügyekben sem jelenti azt, hogy észszerű keretek között ne lehetne jogi vélelmeket felállítani, vagy a közvetett bizonyítékok láncolatán keresztül ne lehetne levonni indokolt következtetéseket az érintett felperesek »bűnösségére« vonatkozóan” (Kúria Kfv.IV.37.288/2022/13. számú ítélete)
- „A kétséget kizáró bizonyítottságot (ártatlanság vélelmét) illetően a bíróság rögzíti, hogy a versenyfelügyeleti eljárás valóban speciális, büntetőjogias jellegű közigazgatási eljárás, amely azonban nem jelenti azt, hogy akár a hatóságnak, akár a bíróságnak a büntetőeljárás szigorú sztenderdje szerint kellene eljárnia. Még a – fogyasztóvédelmi ügyektől eltérő bizonyítási szabályokon alapuló – kartellügyekben lefolytatott hatósági eljárások sem tekinthetők szorosan véve vád elbírálására irányuló eljárásnak. A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése, a bizonyítás szükséges mélysége a perbeli esetben attól is függ, hogy milyen eljárási garanciák adóttak a közigazgatási eljárásban, és ezek a garanciák ténylegesen érvényesültek-e.” (Fővárosi Törvényszék 13.K.700.026/2018/11. számú döntése)

309. Ezzel együtt az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a jelen ügyben nem tervezett versenyfelügyeleti bírságot kiszabni, így a büntetőjogiasságot esetlegesen megalapozó körülmény egyébként sem lenne releváns, illetve álláspontja szerint minden tekintetben megfelelt az elvárt bizonyítási mércének, különös figyelemmel arra, hogy megállapításait döntően az eljárás alá vont nyilatkozataira, adatszolgáltatásaira alapozta, valamint olyan piaci jelzésekre és tapasztalatokra, amelyek hitelesnek tekinthetők, egymásnak nem ellentmondóak, sőt, kifejezetten egybehangzóak. Az eljárás alá vont sejtése ellenére nem merült fel olyan körülmény, szempont, ami alapján nem valós tapasztalattal rendelkező fogyasztók adták volna véleményüket az általuk használt szolgáltatással kapcsolatban. Sem a különböző forrásokból azonosítható fogyasztói visszajelzések, sem pedig a kamarai kutatás és ajánlás kapcsán nem merült fel olyan körülmény, amely azok relevanciáját megkérdőjelezi.

310. A további bizonyítási észrevételek kapcsán az eljáró versenytanács rögzíti, hogy nem vethető össze, így a kettős mérce sem értelmezhető, hogy általános tartalmú bizonyítékok egy vállalkozás konkrét (relatív, másokhoz vagy korábbi helyzethez viszonyított) teljesítményére nem elfogadhatóak (lásd az Fttv. 14. §-ának alkalmazása körében írtakat), ellenben az átlagos (jellemző,

gyakori) fogyasztói magatartás általánosítással, következtetésekkel jól meghatározható.¹⁹⁷

311. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a repohár adott helyszínen történő kizárólagos használatát nem a szerződések kizárólagossága, hanem a partnerek racionális működése alapozza meg (ahogyan arra korábban maga az eljárás alá vont is hivatkozott, ugyanis eldobható poharat alkalmazni a jogszabály tilt, üveg pohár pedig korlátozottan használható számos típusú helyszínen).
312. Az eljáró versenytanács a szerződésekben foglaltakat, mint ténykérdés fogadja el, továbbá nem tartja megalapozatlannak, megkérdőjelezhetőnek azt az előzetes feltevést sem, hogy ha van a fogyasztónak választása, akkor a számára olcsóbb megoldást választja (amennyiben minden más jelentősebb tulajdonság tekintetében hasonlóak a lehetőségek).
313. Az eljáró versenytanács annak ellenére nem tartja a jelen ügyben releváns analógiának a VJ/45/2022. számú ügyben hozott döntést, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárás is megszüntetésre került az egyik magatartás tekintetében, ugyanis a borra való elvárása, illetve adása mint a fogyasztók számára zavaró, kellemetlen vásárlási helyzet az adott ügyben eljárás alá vont vállalkozás szolgáltatásától teljesen függetlenül is fennáll, a jelen ügyben azonban az eljárás alá vont repoharas rendszere nélkül fel sem merülhetne a repoharakkal kapcsolatos zavaró, nyomasztó, a fogyasztók részéről sérelmezett helyzet.
314. A fogyasztói jelzések, panaszok alacsony száma kapcsán az eljáró versenytanács azt rögzíti, hogy a többiek álláspontja nem ismert, így nem lehet arra következtetni, hogy a megkérdőjelezteken és a panaszkodókon kívül minden fogyasztó elégedett lenne, nem érezné magát megtévesztve, befolyásolva. Ebben a körben az eljáró versenytanács hivatkozta példaként a Fővárosi Törvényszék K.702.581/2022/11. számú ítéletét is, mely szerint *„A tényleges panaszok alacsony számát eredményezheti egy olyan, jelen esetben reálisan feltételezhető fogyasztói döntés is, hogy a fogyasztó a kár viszonylag alacsony összege és a panasztétel energia- és idővesztésének mérlegelése alapján nem él a panasztételi jogával. Ezért nem jogsértő, hogy az alperes nem enyhítő körülményként vette figyelembe a felperes által megküldött panaszok alacsony számát. Az alperes helytállóan vette súlyosító körülményként figyelembe azt az öt panaszt, amelyek a feltárt jogsértés miatt kerültek benyújtásra.”*
315. Az eljárás alá vont szerint figyelembe veendő fogyasztói tudatosság, illetve a tapasztalatok fejlődése körében az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy éppen az nehezíti meg a tudatosság erősítését, hogy számos helyen más-más megoldás, így pl. betétdíj van, nincs token vagy eltérő a visszaváltás, tehát sem az egyes vendéglátó helyeken elérhető megoldások, gyakorlatok, sem a különböző helyek különbségei kapcsán nem állapítható meg egyértelműen az átláthatóság, az előzetes tájékoztatás vagy tájékozottság megfelelő foka.
316. A fogyasztói sérelem bekövetkezte (vagy annak hiánya) körében az eljáró versenytanács utal a Kfv.II.38.130/2015/5. számú kúriai ítéletre, mely szerint *„tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy nem állapítható meg a jogsértés, mert az 1000 perces limitet meghaladó forgalomra a többletdíjigényét ténylegesen nem érvényesítette azoknál az előfizetőinél, akik 1000 percet meghaladó forgalmat bonyolítottak, mert a valótlan tényközlés vagy a valós információ elhallgatása már megvalósítja a jogsértést, függetlenül attól, hogy a limitet meghaladó forgalom esetén a felperes díjkövetelést érvényesít-e a fogyasztóval szemben vagy sem. Alaptalan az a*

¹⁹⁷ Lásd pl. a Kúria Kfv.V.38.235/2021/9. számú ítéletét: *„Az „átlagfogyasztó” fogalma nem statisztikai ismérven alapul, és a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak saját ítélőképességükre kell hagyatkozniuk annak megítélésükor, hogy hogyan reagálna az átlagfogyasztó adott esetben. Rá kell mutatni arra is, hogy az „átlagfogyasztó” szokásos tájékozottsági szintje, a tájékozott döntésének a meghozatalánál a számára nyújtott információknak, sürgető üzeneteknek a hatása az EUB által is elismerten a társadalmi, kulturális téren eltérő lehet, az adott ország viszonylatában kell megítélni, ezért más tarshatóságok döntései, a kiadott iránymutatások minderre tekintettel lehetnek értékelhetők.”*

felperesi állítás is, hogy fogyasztókat ért hátrány, illetve döntési eltérés hiányában a jogsértés megállapítása kizárt. A jogsértés nem a hátrány bekövetkezéséhez kapcsolódik és nem feltétele a jogsértés megállapításának döntési eltérés bekövetkezése. A jogsértés megállapításához elegendő a megtévesztésre való alkalmasság is. ... Az Fttv. megfogalmazása szerint akár egy fogyasztóval szemben elkövetett megtévesztő kereskedelmi gyakorlat is jogszabálysértő.”

317. Az igazolás időszerűsége kapcsán (azon a logikai alapú következtetésen túl, hogy egy időben később előállt bizonyíték megfelelőségét már önmagában az megkérdőjelezi, hogy szükségszerűen korábbi tényekre nem tud alapulni) az eljáró versenytanács hivatkozta az FKMB 21.K.30.307/2016/12. számú ítéletét, miszerint a „*kérdéskörben kialakult bírói gyakorlat alapján (Fővárosi ítélőtábla 2.Kf.27.555/2007/4., 2.Kf.27.362/2006/3., 2.KF.27.502/2006/6.) a fogyasztóhoz eljuttatott információknak a közzététel idején fennálló valóságtartalmát a közreadónak kell igazolnia, ennek hiányában magatartása jogsértő. A reklámállításnak a közzétételkor valósnak kell lennie, a valóság követelményének meg nem felelő állítás alkalmas a fogyasztó megtévesztésére, ezért jogsértő*”, valamint az FKMB 13.K.30.082/2017/15. számú ítéletét, miszerint „*az Fttv. 14. §-ának helyes értelmezése szerint nem elegendő, ha az elmarasztalt vállalkozások csak a határozattal szembeni perben mutatják be bizonyítékaikat állításaik igazolására.*”
318. Az eljáró versenytanács ebben a körben azt is rögzíti, hogy a jelen ügyben olyan típusú állítások vizsgálatára került sor, amelyek szükségszerűen közzétételtkor (és adott esetben folyamatosan fennálló) eredményekkel lehetnek csak igazolhatóak, hiszen az aktuálisan fennálló helyzet, állapot utóbb már nem igazolható (pl. a körülmények változása vagy ismerete hiányában).
319. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont kérte, hogy a kereskedelmi gyakorlata felülvizsgálata kapcsán az eljáró versenytanács pontosabban jelölje meg az elvárt módosításokat, az egyes állításokat, az eljáró versenytanács megjegyzi (figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálat már csak a módosított kereskedelmi gyakorlatra és a jövőre irányulhat), hogy az eljárás alá vont szolgáltatásával és annak jövőbeli kommunikációjával kapcsolatban csak a vállalkozás dönthet, őt terheli a felelősség, hogy mit és hogyan kommunikál a fejlesztései, a piaci fejlemények, a rendelkezésére álló bizonyítékok, tények és egyéb körülmények alapján, a konkrét kommunikációs helyzetet, a kommunikálandó értékeket, eredményeket csak ő tudja felmérni, ismertetni – ide értve azt is, hogy az érintett piacon a szolgáltatásával kapcsolatban milyen fogyasztói magatartást tapasztal, akár közvetlenül, akár partnerein keresztül. Azt sem tudja előzetesen meghatározni a hatóság, hogy az eljárás alá vont vagy a piac a jövőben milyen kutatásokkal, eredményekkel rendelkezik, amelynek figyelembevételével az eljárás alá vont kommunikálhatja szolgáltatását, annak előnyeit.
320. Az eljáró versenytanács szerint továbbá az általánosan előírt megfelelés várhatóan egyébként is (generálisan, nemcsak a zöld kommunikáció vonatkozásában) megelőzi a jogsértő kommunikációt, valamint az eljárás alá vont által táblázatosan felsorolt módosítások kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy bár az eljáró versenytanácsnak nincs módja jövőre vonatkozó iránymutatást adni, nem értékelheti a jövőbeli módosításokat, azonban az eljárás alá vont alapvetően helyesen azonosította az elvárásokat.
321. Az eljárás alá vont azon megjegyzése kapcsán, hogy az eljáró versenytanács nem értékelte eredményeit, díjait, illetve a taxonómiai rendeletnek való megfelelést, az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a rendelet annak eldöntésére állapít meg kritériumokat, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e, annak megállapítása céljából, hogy egy befektetés környezeti szempontból milyen mértékben fenntartható és nem egy szolgáltatásra vonatkozó kommunikáció megalapozását szolgálja.
322. Egyébiránt az eljáró versenytanács sem vitatta, hogy a repoharak használata révén a környezeti

terhelés csökkenthető azon vendéglátóegységekben, ahol korábban eldobható, egyszer használatos eszközöket használtak, azonban az eljárás alá vont gazdasági tevékenysége körében egy szolgáltatást nyújt, amit a fogyasztók számára ezen kedvező és általános hatásokkal (vagy éppen másra vonatkozó konkrét eredményekkel) népszerűsít, ami miatt a fogyasztók nem kapnak arról pontos képet, hogy hogyan és milyen előnyökkel járhat az eljárás alá vont szolgáltatása (más megoldásokhoz vagy a versenytársakhoz képest) és hogy ez a fogyasztók részéről (a körforgásban való szükségszerű részvétel révén) milyen viselkedést feltételez.

323. Nem vitatja az eljáró versenytanács a vállalkozás eredményeit sem, azonban ezek sem igazolják az egyes állítások pontosságát, igazoltságát, azon az általános elváráson nem módosítanak, hogy a fogyasztók tájékozódását az általános tartalmú vagy más eredményből következtető környezeti üzenetek megzavarják, ugyanis kedvezőbb, nagyobb terjedelmű hatást és átfogóbb eredményeket üzennek (főleg más piaci szereplőkhöz képest) mint amelyek ténylegesen, adott vállalkozás adott szolgáltatás körében a valóban fennálló piaci jellemzők és körülmények között érvényre is jutnak.
324. Az egyszer használatos műanyag termékek tiltásának, illetve kivezetésének a célja is egyértelmű, nem vitatott, azonban önmagában még ez sem alapozza azt meg, hogy egy, az érintett piacon szereplő vállalkozás ezen célokra utalva (kézzel fogható konkrétumok és eredmények nélkül) saját szolgáltatását reklámozza. A szabályozás pusztán a szolgáltatás indoka, motivációja.
325. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy pl. a fenntarthatóság másokhoz képest olyan előny generális üzenetét jelenti, amely kézzel nem fogható, nem számszerűsíthető eredmények hiányában általában is félrevezető.
326. Az eljárás alá vont által hivatkozott, az eljárás alá vontéhoz hasonló versenytársi gyakorlatok kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a kifogásolható piaci gyakorlatok léte a jogsértés megállapíthatóságát nem befolyásolja.

IX.

Figyelmeztetés alkalmazása

327. Az eljáró versenytanács a jelen ügyben nem tartotta elfogadhatónak az eljárás alá vont (egyébként részletesen kidolgozott és számos kritériumnak megfelelő) kötelezettségvállalását tartalmi okból. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a kialakult joggyakorlat¹⁹⁸ értelmében a Versenytanács diszkrecionális jogkörébe tartozik a kötelezettségvállalás elfogadása vagy elutasítása.
328. A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az 1/2021. közleménnyel módosított 1/2018. számú közleménye (a továbbiakban: Kötelezettségvállalási Közlemény) értelmében esetről esetre mérlegeli a Versenytanács, hogy a speciális és generális prevenció elveit is figyelembe véve a versenyfelügyeleti eljárás kötelezettségvállalással történő lezárásával elérhető előnyökhöz képest indokoltabb-e a közérdeket ért sérelem jellege, súlya miatt a tényállás teljes körű tisztázása és adott magatartás jogi minősítése, esetlegesen a jogsértés megállapítása és bírság kiszabása. A jelen ügyben értékelt zöld kommunikációs gyakorlat jogsértőként való értékeléséhez egyébként is jelentős közérdek fűződik a nem kívánatos piaci gyakorlatok elleni határozott fellépés érdekében.
329. Az eljáró versenytanács szerint a jelen ügyben alapvetően két tényező szól hangsúlyosan a

¹⁹⁸Lásd a Fővárosi Törvényszék 2.K.31.644/2012/15. számú ítéletét (VJ/113/2009.), Fővárosi Bíróság 3.K.30.200/2011/4. számú ítéletét (VJ/51/2010.), a Fővárosi Bíróság 2.K.30.044/2008/18. számú ítéletét (VJ/73/2007.), a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.31.644/2012/15. számú ítéletét (VJ/113/2009.), a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.34.049/2014/22. számú ítéletét (VJ/2/2010.), a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.31.696/2013/5. sz. ítéletét (VJ/26/2012.).

kötelezettségvállalás elfogadása ellen. Egyrészt a nyilatkozat tartalmaz olyan, a gyakorlat módosítása kapcsán releváns elemeket, amelyek ellenőrizhetősége kérdéses, kétséges lehet, figyelemmel arra, hogy törekvéseket, ekként szükségszerűen bizonytalan kimenetelű vállalat bizonyítani és számonkérni is kockázatos. Az eljáró versenytanács megjegyzi azonban azt is, hogy ez a kockázat nem az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatának hiányossága, mulasztása, hanem abból a szükségszerű helyzetből fakad, hogy az adott piacon a vendéglátóipari és egyéb partnerek együttműködése nélkül érdemi módosítás, korrekció nem feltétlenül várható, erre azonban sem az eljárás alá vont, sem más nem vállalhat garanciát.

330. A másik, szintén a kötelezettségvállalás elfogadása ellen szóló alapvető körülmény az, hogy az eljárás alá van törekvései és megfontolása ellenére nem zárható ki, hogy olyan alternatív megoldás, gyakorlat kerüljön kialakításra, amely a további piaci szereplők, üzleti partnerek, illetve a fogyasztók elvárásait, kívánalmait nem tükrözi, nem terjed el, nem érvényesül ténylegesen, így egy ilyen kötelezettségvállalás elfogadása jelentős hatékonysági kockázattal járhat.
331. Az eljárás alá vont által hivatkozott, tervezett fejlesztés kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy azt ugyan kötelezettségvállalás vagy egyéb kötelezettségként a fentiek miatt nem írta elő, azonban mivel az eljárás alá vont a sajtóban ismertette, hogy milyen fejlesztés áll előtte, így a nyilvánosság biztosítja, hogy az eljárás alá vont a megfelelés mellett elkötelezett, továbbá a tervezett alternatív megoldás miatt szükségszerűen tájékoztatást kell majd adnia a partnerek és a fogyasztók felé is a módosításokról, az újabb megoldásokról, a már működő megoldásoktól való eltérésekről.
332. Az eljáró versenytanács tehát nem tartotta indokoltnak a technológiai, rendszerbeli fejlesztés előírását sem Tpv. 75. § szerinti kötelezettségvállalásként, sem Tpv. 76. §-a szerinti kötelezésként. Az eljáró versenytanács összességében a jelen ügyben nagyobb jelentőséget tulajdonított végül a fogyasztói tájékoztatás, a mindenkori, aktuális helyzetet, körülményeket tükröző tartalmú információ-átadás támogatásának. Továbbá a többféle rendszer egymás mellett való működése egyébként is szükségessé teszi a kommunikáció, az előzetes tájékoztatás fejlesztését, hosszabb távon pedig lehetőséget biztosít az arra nyitott partner vállalkozásoknak a fogyasztói szokásokhoz és az üzleti racionalitáshoz is igazodó rendszerek terjesztésére.
333. Az eljáró versenytanács tehát megállapította a Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján, hogy az eljárás alá vont tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg azáltal, hogy repohár rendszerére vonatkozó, 2021. augusztus 5-től 2023. júniusig folytatott, környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó („újrahasználható/újrahasznosítható”, „hulladék csökkentés” és „fenntarthatóság/körforgás/környezetbarát működés” kategóriákba sorolható) állításokat tartalmazó kommunikációjával megvalósította az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bi) alpontjában foglaltakat, ezáltal megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
334. Az eljáró versenytanács jelen ügyben a Tpv. 76. § (1) bekezdésének l) pontja és 78. § (8)-(9) bekezdése alapján figyelmeztetést alkalmazott, figyelemmel arra, hogy
- az eljárás alá vont KKV-nek minősül,
 - korábban nem állapított meg a Gazdasági Versenyhivatal jogsértést az eljárás alá vont esetében,
 - a kereskedelmi gyakorlat nem sérülékeny fogyasztói kört célozott,
 - az eljárás alá vont a jelen versenyfelügyeleti eljárással érintett, jogsértőnek megállapított kereskedelmi gyakorlatát alapvetően módosította, a kamara munkacsoportjának javaslatait az online, potenciálisan ingyenes megoldása körében figyelembe vette, szolgáltatását folyamatosan fejleszti, illetve annak kapcsán tanulmányt készített,

- az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás során együttműködő magatartást tanúsított, megfelelési szándékát a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson is kifejezte, amelyből következtetni lehet arra, hogy jogkövető magatartás folytatására törekszik,
 - a megfelelési program előírása biztosíthatja az eljárás alá vont jogkövető magatartását, ugyanis ezen program keretében az eljárás alá vontnak figyelemmel kellene lennie a hatóság zöld marketing tájékoztatójában leírtakra is a környezetre ható állítások alkalmazása során.
335. A figyelmeztetés alkalmazása megjelölt határidőben megfelelési program kialakításának és megvalósításának, valamint szintén határidőben való igazolásának az előírását is jelenti, annak kereteit az eljáró versenytanács a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerint határozta meg és írta elő a Tpv. 76. §-ának (1) bekezdés 1) pontja alapján. A keretek meghatározása körében az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra, hogy az eljárás alá vont – az előzetes álláspontban rögzítettekre reagálva - maga is nyitott volt arra (lásd a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson elhangzottakat is), hogy az általános megfelelési programon túl, illetve azon belül a fogyasztói tájékoztatásokat is fejlessze, a tudatosság növelését is támogassa, aminek a jelen ügyben azért is különös jelentősége van, mert a feltárt kereskedelmi gyakorlatban ígért kedvező (lehetséges) környezeti hatások a fogyasztók (körforgásos gazdaságba való) bevonása, a tudatos döntésekhez elengedhetetlen objektív, tisztességes tájékoztatás nélkül kétségesen érhetőek el.
336. Az egyes határidők meghatározása során az eljáró versenytanács az eljárás alá vont nyilatkozatait is figyelembe vette, egyúttal azonban felhívja arra is a figyelmet, hogy a Tpv. 62/C. § (2) és (3) bekezdései alapján a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a kötelezettséget megállapító eljáró versenytanácstól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene, továbbá a fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére irányuló kötelezettség esetén is.
337. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra is, hogy a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 12/2017. számú, 1/2021. közleménnyel módosított, a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló közleményének VI.2. Megfelelési erőfeszítések elismerése című fejezete ismerteti a megfelelési programokkal kapcsolatos alapvető általános elvárásokat. A verseny- és fogyasztóvédelmi jogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrend kialakítása és alkalmazása során az eljárás alá vontnak továbbá szem előtt kell tartania működésének a sajátosságait, illetve az összes kereskedelmi gyakorlatra ki kell terjednie.
338. Az általános megfelelésen túl előírt, a zöld kommunikáció felülvizsgálatára, valamint a fogyasztói tájékoztatások fejlesztésére, támogatására irányuló megfelelési programra vonatkozó kötelezés kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont felelőssége, hogy azt tartalommal (akár kötelezettségvállalási nyilatkozata szerinti releváns vállalásainak megfelelő tartalommal) megtöltse az aktuálisan fennálló működési jellemzői, az alkalmazott kommunikációja, a rendelkezésre álló környezeti eredményei, bizonyítékai alapján.
339. Az eljáró versenytanács hangsúlyosan felhívja a figyelmet, hogy gyakorlata alapján részletesen (időszerűen) dokumentált, a határidők tartását is igazoló hiteles bizonyítékokat vár el igazolásként (szintén a megjelölt határidőben).
340. A kötelezés azon része kapcsán, hogy az eljárás alá vont alakítson ki olyan programot, amelynek keretében aktívan támogatja, illetve szükség szerint kezdeményezi a fogyasztók repohár rendszerekkel kapcsolatos, előzetes tájékoztatását, a tájékoztatások fejlesztését, az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy ezen kötelezettség esetében is célszerű rögzíteni egy írott menetrendet, éves vagy más időszakos tervet, amely azt mutatja be, hogy az eljárás alá vont saját

kommunikációját hogyan alakítja, valamint milyen módon segíti vagy ösztönzi partnereit a fogyasztóknak szóló (előzetes) kommunikáció fejlesztésében, pl. milyen kezdeményezéseket tett, milyen ötleteket tárt fel, milyen lehetőségeket azonosított és azokat hogyan közvetítette mások felé, mely tartalommal és milyen körben, mely partnerei vagy más vállalkozások felé kommunikált az előzetes fogyasztói tájékoztatások erősítése, javítása érdekében.

341. Az időközben megvalósított lépéseket is dokumentálni, összesíteni szükséges (ideértve pl. feljegyzések készítését, e-mailek, levélváltások bemutatását, a módosított saját vagy partneri/egyéb kommunikációs gyakorlatok igazolását – még hozzá olyan mentésekkel, amelyek változatlanúsága biztosított).

X.

Egyéb kérdések

X.1. Az eljárás alá vont kifogása

342. Az eljárás alá vont az eljárási alapelvekre és az ügyintézési határidőre vonatkozó általánosabb megjegyzésein túl egy meghatározott végzés kapcsán konkrétabb észrevételeket is megfogalmazott (lásd a VI.2. pontot), így azt az eljáró versenytanács is vizsgálati kifogásként azonosította. Az eljárás alá vont véleménye szerint a Gazdasági Versenyhivatal a VJ/34-69/2022. számú végzésével olyan adatszolgáltatásra kötelezte, amely sem a végzés kézhezvételekor, sem azt követően hetekig nem volt teljesíthető, ezáltal sérült az eljárás alá vont tisztességes hatósági eljáráshoz való joga.
343. A Tpvt. 81. §-a szerint az ügyfél a vizsgálati eljárás szabálytalanságát a szabálytalannak tartott intézkedéstől számított nyolc napon belül kifogásolhatja. A kifogás figyelmen kívül hagyását a vizsgáló a jelentésben, az eljáró versenytanács az eljárást befejező döntésében köteles megindokolni. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a 2023. augusztus 21-én megküldött és átvett VJ/34-69/2022. számú végzésre a fenti kifogás a 2023. szeptember 11-én kelt VJ/34-71/2022. számú iratban érkezett, tehát az nyolc napon túl került benyújtásra, azaz a vizsgálati kifogás formai követelménye (a határidő) nem teljesült, így azt az eljáró versenytanács figyelmen kívül hagyta.
344. Az eljáró versenytanács a fenti kifogást azonban tartalmi okból sem tartotta megalapozottnak (lásd a VIII.6. pontban írtakat is), ugyanis önmagában nem kifogásolható az olyan tartalmú, egyértelműen későbbi teljesítési határidőt megjelölő adatkérés, amelynek célja a kiküldéskor még rendelkezésre nem álló, de a megjelölt határidőig mindenképpen létrejövő, szükségszerűen keletkező információ szolgáltatása, továbbá az eljárás alá vont sem jelölte meg, hogy ezen végzés számára pontosan milyen sérelmet okozott.

X.2. Megfelelési kötelezettség elmulasztása esetén felmerülő eljárási lehetőségek, a végrehajtásra való figyelmeztetés

345. Az eljáró versenytanács nyomatékosan felhívja a figyelmet, hogy amennyiben a figyelmeztetésben részesített vállalkozás (határidőben) nem hajtja végre az előírt megfelelési programot vagy nem igazolja azt, akkor a Gazdasági Versenyhivatal a rendelkezésére álló információk alapján utóvizsgálatot indíthat vagy elrendelheti a program végrehajtását.
346. Amennyiben nem állapítható meg, hogy az előírt kötelezettség teljesült, akkor utóvizsgálat indítható a Tpvt. 77. § (1) bekezdésének d) pontja alapján, mely szerint a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.
347. A Tpvt. 77. § (6) bekezdésének d) és e) pontjai alapján a vizsgálónak az utóvizsgálatban

előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában elrendeli a kötelezettség végrehajtását, vagy amennyiben az nem indokolt, megállapítja a kötelezettség nem teljesítését, és bírságot szabhat ki.

348. A Tpvt. 77. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdés d) pontja szerinti végrehajtásra a XII/A. fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a végrehajtást az eljáró versenytanács rendeli el.
349. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
350. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
351. Amennyiben megállapítható, hogy az előírt kötelezettség nem teljesült (ideértve annak határidőben való igazolását is), akkor a végrehajtás elrendelése az indokolt: a Tpvt. 84/B. § (1) és (2) bekezdése szerint a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg – ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható – végrehajtási bírságot szab ki, továbbá a végrehajtási bírság a vállalkozással és a vállalkozás törvényes képviselőjével szemben egyidejűleg is kiszabható.
352. A Tpvt. 84/B. § (3) bekezdése alapján a napi összegben kiszabott végrehajtási bírságot a kötelezett a végrehajtás elrendelésétől a meghatározott cselekmény teljesítésének igazolásáig terjedő időszakra köteles megfizetni. A végrehajtási bírság legkisebb napi összege vállalkozás esetében ötvenezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében tízezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében a végrehajtási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy napra jutó összegének egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint.
353. A Tpvt. 84/B. § (4) bekezdése alapján az egy összegben kiszabott végrehajtási bírság legkisebb összege vállalkozás esetében kétszázezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében a végrehajtási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötszázezer forint.
354. Az eljáró versenytanács ebben a körben arra is felhívja a figyelmet, hogy amennyiben az eljárás alá vont mégsem minősül KKV-nek, úgy határozatát – mint jogsértőt – az Ákr. 120. § (1) bekezdése alapján módosítja vagy visszavonja (ha a hatóság megállapítja, hogy a másodfokú hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését annak közlésétől számított egy éven belül, legfeljebb egy ízben módosítja vagy visszavonja).

X.3. Jogorvoslat

355. A Tpvt. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
356. A Tpvt. 82. § (5) bekezdése alapján az eljáró versenytanács vagy az eljáró versenytanács előadó

versenytanácstagjának önálló jogorvoslattal támadható végzése a végzés közlésétől számított nyolc napon belül támadható meg közigazgatási perben.

357. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
358. Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
359. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
360. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
361. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti ügygel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
362. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2024. április 23.

dr. Szoboszlai Izabella
előadó versenytanácsstag

dr. Kuritár Dávid
versenytanácsstag

dr. Pánczél Márk
versenytanácsstag